

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

**Informacja o klimacie inwestycyjnym
dla Strefy Aktywności Gospodarczej
w Kościerzynie w projekcie pt.
„Utworzenie Kościerskiej Strefy Aktywności
Gospodarczej motorem rozwoju
Kościerzyny”**

Dokument opracowany przez:

Gdańsk 2015

Spis treści

Wstęp	4
Charakterystyka powiatu kościerskiego	7
Położenie geograficzne	7
Dostępność komunikacyjna	9
Podmioty gospodarcze	12
Zatrudnienie	14
Tereny inwestycyjne	22
Instytucje Otoczenia Biznesu (IOB)	23
Porównanie klimatu inwestycyjnego w Kościerzynie do innych miast powiatowych województwa pomorskiego	25
Lokalne otoczenie gospodarcze	26
Kapitał ludzki	26
Lokalny rynek pracy	35
Potencjał rynków zbytu	39
Dostępność potencjalnych kooperantów	39
Dostępność komunikacyjna	39
Rozwój przedsiębiorczości	51
Infrastruktura	58
Sieć kanalizacyjna	58
Sieć gazowa	60
ICT	62
Wnioski	63
Atrakcyjność rezydencjonalna	63
Otoczenie biznesu	66

Klaster w województwie pomorskim	66
Strefy specjalne ekonomiczne w regionie	69
Współpraca z uczelniami wyższymi	71
Zachęty i ulgi dla przedsiębiorców	72
Atrakcyjność inwestycyjna - podsumowanie.....	79
Badania ankietowe.....	80
CATI.....	80
PAPI.....	92
Rekomendacje.....	107
Spis tabel i rysunków	118

Wstęp

Kościerska Strefa Aktywności Gospodarczej to ważne przedsięwzięcie, którego celem jest wspieranie rozwoju gospodarczego w regionie, pozyskanie inwestorów tworzących nowe miejsca pracy i zwiększenie dostępu do nowych technologii i innowacji gospodarczych oraz zewnętrznych środków finansowych.

Projekt pn. „Utworzenie Kościerskiej Strefy Aktywności Gospodarczej motorem rozwoju Kościerzyny” obejmuje przygotowanie dokumentacji projektowej uzbrojenia terenów o powierzchni ponad 22 ha w celu utworzenia Kościerskiej Strefy Aktywności Gospodarczej pn. Kościerski Trójkąt Przemysłowy z przeznaczeniem na tereny inwestycyjne. Projekt został dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, Działanie 6.2.2 „Wsparcie działań studyjno - koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów inwestycyjnych”.

Celem niniejszego badania jest ocena klimatu inwestycyjnego w Kościerzynie i porównanie go do innych miast powiatowych województwa pomorskiego. W wyniku przeprowadzonej analizy atrakcyjności inwestycyjnej Kościerzyny sformułowano wnioski i rekomendacje dla Gminy Miejskiej Kościerzyna, których realizacja może wpłynąć na polepszenie klimatu inwestycyjnego w Kościerzynie, w szczególności dla tworzonej Kościerskiej Strefy Aktywności Gospodarczej.

Dodatkowym celem badania jest zidentyfikowanie czynników, które wpływają na atrakcyjność inwestycyjną regionu (tj. dostępność komunikacyjna, zasoby i koszty pracy, Instytucje Otoczenia Biznesu, wsparcie instytucjonalne oraz czynniki makroekonomiczne). Na potrzeby niniejszego raportu atrakcyjność inwestycyjna i klimat inwestycyjny będą używane zamiennie.

Raport oparty jest o analizę źródeł wtórnych, jak i o informacje uzyskane w trakcie przeprowadzanych badań ankietowych, w których uczestniczyli przedsiębiorcy z terenu powiatu kościerskiego oraz całego województwa pomorskiego.

Badanie zostało przeprowadzone za pomocą badań ilościowych. Podstawową metodą była analiza danych – deskresearch. Metoda pozwala na poszukiwanie i eksplorację danych przez cały okres realizacji projektu badawczego. Jej efektem jest diagnoza stanu rynku na badanym obszarze, charakterystyka grup składowych oraz opis i weryfikacja działań podejmowanych przez instytucje na nim działające.

W celu dokonania oceny klimatu inwestycyjnego posłużono się także wspomaganym komputerowo wywiadem technicznym (CATI) oraz wywiadem bezpośrednim realizowanym w oparciu o ankiety papierowe (PAPI).

CATI (Computer Assisted Telephone Interview) pozwala na przebadanie większej grupy respondentów w stosunkowo krótkim czasie. Daje także możliwość dotarcia do respondentów trudno osiągalnych, jakimi są prezesi i dyrektorzy przedsiębiorstw.

PAPI (Paper and Pencil Interview) to badanie za pomocą wydrukowanego kwestionariusza. Obecnie jest coraz rzadziej stosowana ze względu na problematyczność drukowania ogromnej liczby arkuszy oraz konieczność wprowadzania wyników do komputera.

Raport składa się z trzech części oraz wniosków i rekomendacji. W pierwszej części przedstawiony został potencjał inwestycyjny powiatu kościerskiego. Analizie poddano główne czynniki, które wpływają na atrakcyjność inwestycyjną Kościerzyny. Przedstawienie informacji w ten sposób pozwoliło na potwierdzenie, że miasto Kościerzyna to najlepsza lokalizacja dla potencjalnych inwestorów w całym powiecie. W drugiej części porównano klimat inwestycyjny w Kościerzynie do wybranych miast powiatowych. W celu uporządkowania informacji, wybrane zostały główne czynniki, które wpływają na atrakcyjność regionu. Czynniki podzielone zostały na trzy grupy, z których każda dzieliła się na mikroklimaty. Po każdej części dokonano podsumowania i wyciągnięto wnioski z analizowanych danych. Część trzecia stanowi analizę wyników badań, przeprowadzonych za pomocą kwestionariusza CATI oraz PAPI.

Dane pochodzące ze źródeł pierwotnych są aktualne a zakres czasowy raportu dotyczy lat 2009-2014. Przyjęty pięcioletni zakres pozwolił na przeanalizowanie tendencji

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

**Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”**

panujących na wyszczególnionych rynkach. Głównym źródłem informacji był Bank Danych Lokalnych GUS. Niektóre wskaźniki pochodzą dodatkowo z własnych obliczeń i analiz. Dopełnieniem oceny klimatu inwestycyjnego były badania ankietowe przeprowadzone na grupie 60 przedsiębiorców. Badanie CATI przeprowadzono na próbie 40 przedsiębiorców spoza powiatu Kościerskiego a badanie PAPI na grupie 20 firm z Gminy Miejskiej Kościerzyna. Do badania wybrane zostały zarówno mikro, małe, średnie, jak i duże przedsiębiorstwa z różnych branż. Dzięki tak dobranej próbie możliwa była niezależna ocena klimatu inwestycyjnego Kościerzyny.

Charakterystyka powiatu kościerskiego

Położenie geograficzne

Powiat Kościerski zlokalizowany jest w południowej części województwa pomorskiego, na Pojezierzu Kaszubskim. Od strony północnej graniczy z powiatem kartuskim, od południowej z powiatami starogardzkim i chojnickim, od strony wschodniej z powiatem starogardzkim i gdańskim, a od zachodniej z powiatem bytowskim. W skład powiatu wchodzi miasto Kościerzyna oraz gminy (zob. rysunek):

- Dziemiany,
- Karsin,
- Kościerzyna,
- Liniewo,
- Lipusz,
- Nowa Karczma,
- Stara Kiszewa¹.

Rysunek 1 Powiat kościerski

Źródło: IGeoMap, http://83.3.1-32.70/iGeoMap/Data/Koscierzyna/ww_start/mapa.php

Powierzchnia powiatu wynosi 1 165,85 km², co stanowi 6,4% całkowitej powierzchni województwa pomorskiego. Na terenie powiatu mieszka 71 395 osób - 3% mieszkańców całego województwa. Liczba kobiet i mężczyzn jest bardzo zbliżona, a współczynnik feminizacji² w powiecie wyniósł 100 w 2014 r.. Powiat kościerski charakteryzuje się stosunkowo niskim wskaźnikiem gęstości zaludnienia, tj. 61 osób/km². Najbardziej zaludnioną gminą jest gmina miejska Kościerzyna (1497 osób/km²), a najmniej Lipusz (33 osób/km²). Przyrost naturalny w regionie jest wyższy od średniej województwa pomorskiego i wynosi 3,9 (województwo pomorskie 2,0).

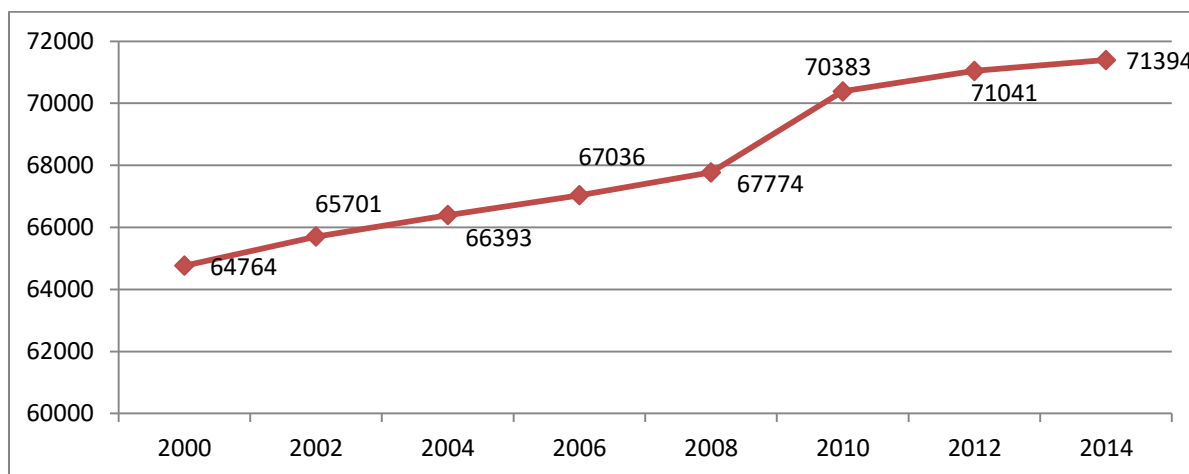
¹ http://www.powiatkoscierski.pl/powiat/informacje_o_powiecie/

² Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

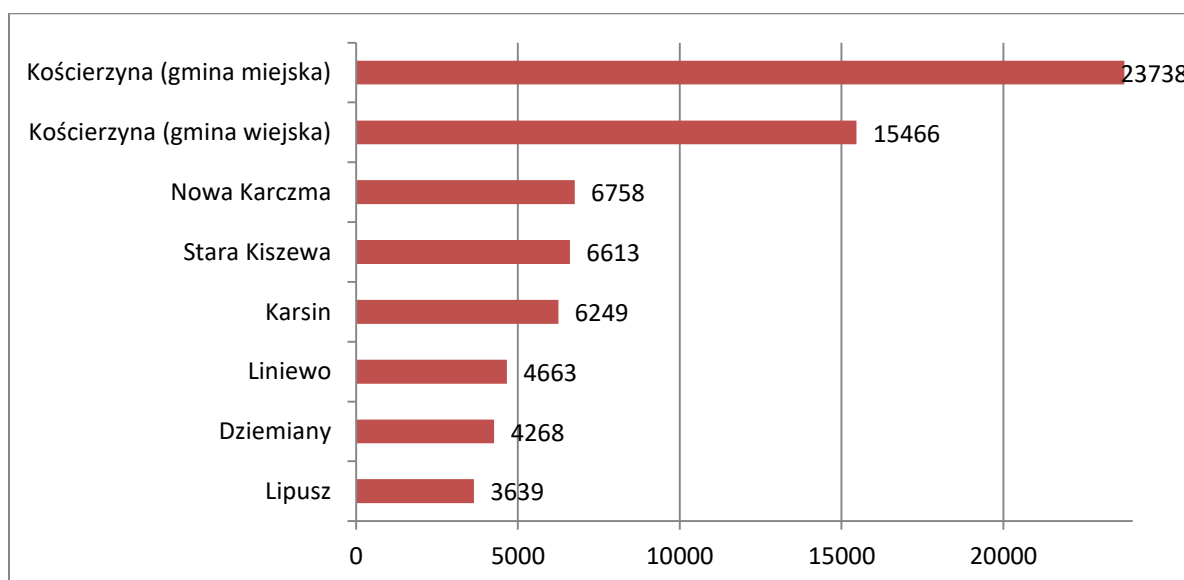
Rysunek 2 Liczba ludności w powiecie kościerskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Największą gminą w regionie, pod względem liczny ludności, jest gmina miejska Kościerzynie, w której mieszka blisko 24 tys. osób. Najmniejszymi gminami są: Dziemiany (4268), Liniewo (4663) oraz Lipusz (3639). 66% mieszkańców stanowi społeczność w wieku produkcyjnym (15-69 lat) a 15% w wieku poprodukcyjnym (10702). Natomiast 19% społeczeństwa to osoby w wieku przedprodukcyjnym 13521.

Rysunek 3 Liczba ludności (2014 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Dostępność komunikacyjna

Atutem powiatu kościerskiego jest położenie oraz stosunkowo dobra dostępność komunikacyjna. Przez powiat przebiegają drogi wojewódzkie oraz jedna droga krajowa tj.:

- droga krajowa nr 20 (Stargard Szczeciński – Gdynia),
- droga wojewódzka nr 214 (Łeba – Warlubie),
- droga wojewódzka nr 221 (Gdańsk – Kościerzyna),
- droga wojewódzka nr 224 (Wejherowo – Tczew),
- droga wojewódzka nr 226 (Przejazdowo – Horniki),
- droga wojewódzka nr 235 (Korne – Chojnice)³.

Kościerzyna znajduje się na styku dwóch korytarzy transportowych, które stanowią ważny węzeł komunikacyjny dla mieszkańców centralnej części województwa pomorskiego. Odległości do głównych miast w Aglomeracji Trójmiejskiej wynoszą: ok. 60 km do Gdańska, ok. 63 do Sopotu oraz ok. 64 do Gdyni (zob. Tabela 1).

³ M. Wieczorek-Grabowska, H. Rasmissen, M. Grabowski, Diagnoza rozwoju przedsiębiorczości powiatu kościerskiego, Strefa Doradztwa, 2014, s. 13.

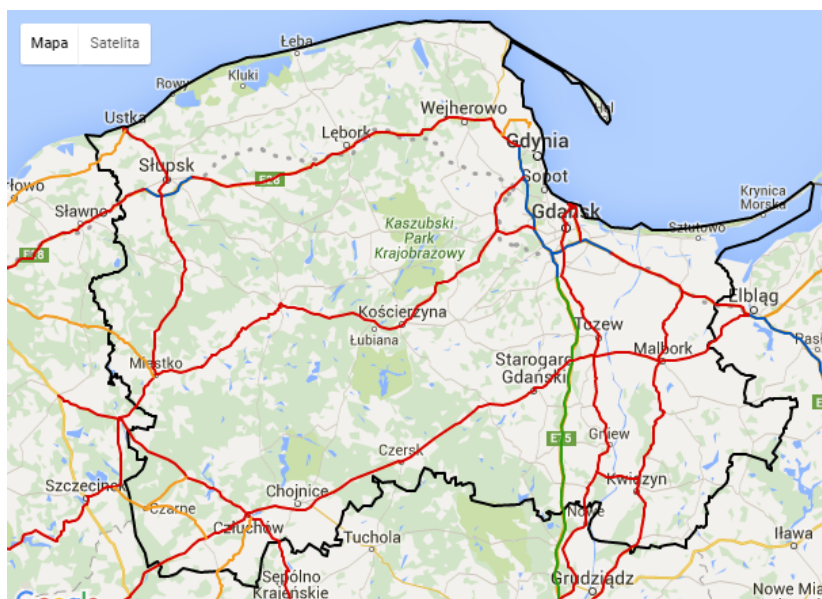
Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Tabela 1 Odległość od miasta Kościerzyna do ośrodków regionalnych województwa pomorskiego

Miasto	Odległość
Kartuzy	33 km
Bytów	37 km
Starogard Gdański	50 km
Gdańsk	57 km
Tczew	60 km
Lębork	60 km
Sopot	63 km
Gdynia	64 km
Chojnice	65 km

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2 Aktualna mapa dróg - województwo pomorskie

Źródło: <https://www.google.pl/maps>

Port lotniczy im. Lecha Wałęsy położony jest 51 km od Kościerzyny. Szacuje się, że w 2014 r. ruch pasażerski w porcie wyniósł blisko 3,3 mln pasażerów. Port oferuje około 50 połączeń rejsowych w 15 krajach świata oraz około 20 kierunków lotów czarterowych w 8 krajach. Na poniższym rysunku zaprezentowano szczegółową mapę połączeń lotniczych z portu lotniczego w Gdańsku.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Rysunek 4 Mapa połączeń lotniczych z Gdańska

Źródło: Port Lotniczy im. Lecha Wałęsy, <http://www.airport.gdansk.pl/>

Transport kolejowy jest słabo rozwinięty w powiecie kościerskim. Obecnie nie istnieje możliwość bezpośredniego dojazdu do Gdańska, które jest największym centrum biznesowym w regionie, co znacznie zmniejsza atrakcyjność regionu. W „Regionalnej Strategii Rozwoju Transportu w województwie pomorskim na lata 2007-2020” zaplanowano jednak zwiększenie dostępności komunikacyjnej z Kościerzyny do Gdańska. W 2015 r. planowane jest także uruchomienie połączenia Pomorskiej Kolei Metropolitalnej. Dodatkowo przez powiat przebiegają trzy funkcjonujące linie kolejowe:

- nr 215 Bąk – Czersk, - linia czasowo wyłączona z ruchu pasażerskiego
- nr 211 Kościerzyna – Chojnice – czas dojazdu 95 min,
- nr 201 Bydgoszcz – Kościerzyna – Gdynia (dawna magistrala węglowa) – aktualnie ruch pasażerski odbywa się tylko na odcinku Kościerzyna – Gdynia, czas dojazdu – 85 min.

Komunikacja miejska zorganizowana jest tylko na terenie obszaru Miasta Kościerzyny. Autobusy jeżdżą po trzech liniach, które łączą PKP, PKS, centrum z peryferiami oraz Szpitalem Specjalistycznym w Kościerzynie. Przewoźnikiem na liniach miejskich jest PKS Starogard Gdański a przejazd jest darmowy od 2015 r.

Istotnym atutem dostępności transportowej jest budowa obwodnicy miasta w ciągu Drogi Krajowej nr 20, która ułatwi tranzyt i dostęp do terenów przemysłowych oraz zmieni dotychczasowy układ urbanistyczny miasta i otworzy nowe możliwości tworzenia terenów inwestycyjnych. Obwodnica ma zostać otwarta w 2017 roku.

Ważnym w obszarze mobilności i dostępności transportowej jest przygotowywany w ramach Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych projekt utworzenia w Kościerzynie transportowego węzła integracyjnego na bazie funkcjonującego dworca PKP. Oprócz wzmocnienia roli transportu kolejowego wzrośnie atrakcyjność Kościerzyny w kontekście rozwiązań komunikacyjnych poprawiając dostępność zasobów pracy.

Podmioty gospodarcze

W 2014 r. na terenie powiatu kościerskiego zarejestrowanych było 5821 podmiotów gospodarczych, z czego 95% to przedsiębiorstwa z sektora prywatnego. Najwięcej podmiotów znajduje się w mieście Kościerzyna – 2430. W 2014 r. liczba podmiotów nowo zarejestrowanych w regionie wyniosła 683, co stanowi 2% nowo powstałych podmiotów w całym województwie pomorskim.

Tabela 3 Liczba przedsiębiorstw

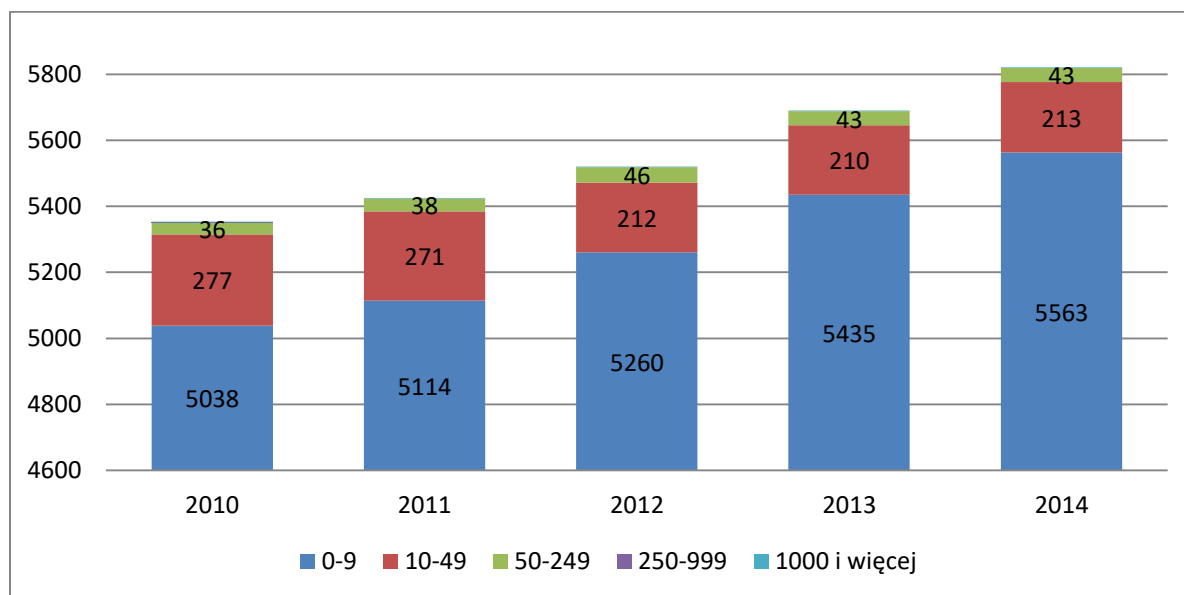
JEDNOSTKA TERYTORIALNA	OGÓŁEM				
	2010	2011	2012	2013	2014
Lipusz	241	257	257	259	269
Dziemiany	279	277	276	286	287
Liniewo	274	280	289	294	302
Karsin	350	370	373	401	411
Nowa Karczma	388	393	413	431	438
Stara Kiszewa	429	426	431	448	481
Kościerzyna (gmina wiejska)	1046	1116	1121	1152	1203
Kościerzyna (gmina miejska)	2347	2306	2360	2419	2430
Powiat kościerski	5354	5425	5520	5690	5821

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Liczba przedsiębiorstw zwiększa się systematycznie od 2010 r. Jak widać na poniższym rysunku, w powiecie kościerskim zlokalizowanych jest najwięcej mikroprzedsiębiorstw, czyli podmiotów zatrudniających do 9 pracowników. Warto jednak zaznaczyć, że w regionie znajdują się dwie korporacje, z których jedna zatrudnia ponad 1000 osób, a druga około 1000. W powiecie zarejestrowanych jest także 11 podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego.

Rysunek 5 Liczba przedsiębiorstw w powiecie kościerskim (ze względu na wielkość)

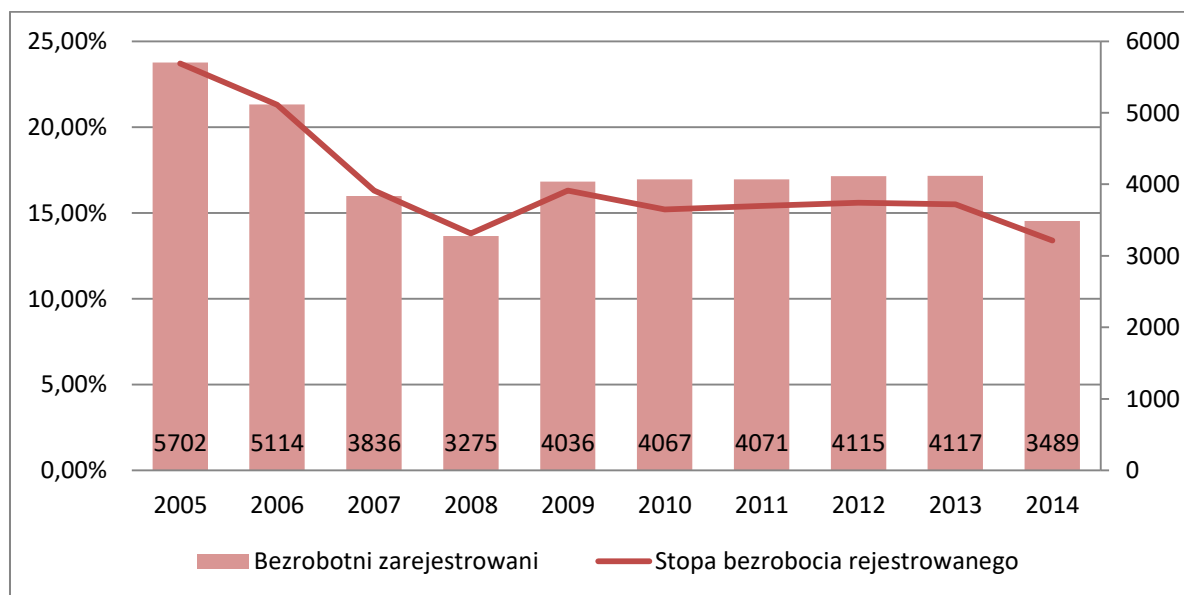
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Zatrudnienie

Stopa bezrobocia w regionie wynosi 13,4% i jest wyższa od średniej województwa pomorskiego (11,3%). 55% bezrobotnych stanowią kobiety, a największe bezrobocie w 2014 r. zanotowano w gminie miejskiej Kościerzyna (1188 osób). Najwyższe bezrobocie dotyczy grupy osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (35%). Należy także zaznaczyć, że tylko 7% osób z wykształceniem wyższym jest zarejestrowanych jako osoby bezrobotne.

Rysunek 6 Bezrobocie w powiecie kościerskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Najwięcej bezrobotnych w powiecie kościerskim⁴ zarejestrowało się w takich zawodach jak⁵:

- Sprzedawca 493 (w tym kobiet 465)
- Robotnik budowlany 167 (w tym kobiet 0)
- Robotnik gospodarczy 83 (w tym kobiet 40)
- Stolarz 73 (w tym kobiet 0)
- Kucharz 71 (w tym kobiet 60)
- Murarz 67 (w tym kobiet 0)
- Mechanik pojazdów samochodowych 64 (w tym kobiet 0)
- Technik ekonomista 45 (w tym kobiet 39)
- Ślusarz 45 (w tym kobiet 0)
- Pozostali pracownicy obsługi biurowej 40 (w tym kobiet 36)
- Kucharz małej gastronomii 40 (w tym kobiet 32)
- Malarz budowlany 35 (w tym kobiet 5)
- Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni 280 (w tym kobiet 9)

⁴ Stan na I półrocze 2014 r.

⁵ Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kościerskim, Kościerzyna, październik 2014, s. 2.

**Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”**

• Krawiec	28 (w tym kobiet 27)
• Technik prac biurowych	27 (w tym kobiet 25)
• Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	27 (w tym kobiet 20)
• Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	26 (w tym kobiet 25)
• Rolnik	24 (w tym kobiet 21)
• Stolarz meblowy	24 (w tym kobiet 4)
• Technik budownictwa	23 (w tym kobiet 1)
• Fryzjer	23 (w tym kobiet 23)
• Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	22 (w tym kobiet 16)
• Sprzątaczką biurowa	22 (w tym kobiet 22)
• Pomoc kuchenna	22 (w tym kobiet 21)
• Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	22 (w tym kobiet 10)
• Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	21 (w tym kobiet 20)
• Pakowacz	21 (w tym kobiet 15)
• Magazynier	20 (w tym kobiet 5)
• Robotnik drogowy	20 (w tym kobiet 0)
• Kelner	19 (w tym kobiet 17)
• Hydraulik	17 (w tym kobiet 0)
• Mechanik samochodów osobowych	17 (w tym kobiet 0)
• Kierowca samochodu dostawczego	17 (w tym kobiet 0)
• Pozostali elektromechanicy i elektromonterzy	16 (w tym kobiet 0)
• Pedagog	15 (w tym kobiet 12)
• Zdobnik ceramiki	15 (w tym kobiet 14)
• Szwaczka	15 (w tym kobiet 15)
• Kierowca samochodu ciężarowego	15 (w tym kobiet 0)
• Opiekun osoby starszej	14 (w tym kobiet 10)
• Technik administracji	13 (w tym kobiet 11)
• Szklifierz ceramiki	13 (w tym kobiet 13)
• Barman	12 (w tym kobiet 12)

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

**Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”**

Urząd Pracy opracował także ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Oznacza to niedostosowanie potrzeb edukacyjnych do potrzeb rynku pracy. Jak zaprezentowano w poniższej tabeli, największy deficyt dotyczy takich zawodów jak: robotnik gospodarczy, kierowca samochodu ciężarowego oraz salowa. W przypadku zawodów nadwyżkowych, najmniej ofert dotyczy zawodów: mechanik pojazdów samochodowych, robotnik budowlany oraz sprzedawca.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Tabela 4 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kościerskim

Lp.	Zawód	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średniomiesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt)	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu)
1	Technik budownictwa	0,3333	3,3333	3	0,1000
2	Mechanik pojazdów samochodowych	1,1667	11,1667	10	0,1045
3	Mechanik samochodów osobowych	0,1667	1,5	1,3333	0,1111
4	Kucharz małej gastronomii	0,5	4,3333	3,8333	0,1154
5	Malarz budowlany	0,8333	3,6667	2,8333	0,2273
6	Ślusarz	1,3333	4,8333	3,5	0,2759
7	Technik handlowiec	0,5	1,6667	1,1667	0,3000
8	Robotnik drogowy	1,1667	3,5	2,3333	0,3333
9	Technik informatyk	0,5	1,5	1	0,3333
10	Murarz	3,3333	8,8333	5,5	0,3774
11	Fryzjer	1,1667	2,8333	1,6667	0,4118
12	Pokojowa	0,6667	1,5	0,8333	0,4444
13	Opiekun osoby starszej	1	2,1667	1,1667	0,4615

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Lp.	Zawód	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średniomiesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt)	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu)
14	Robotnik budowlany	11,1667	24	12,8333	0,4653
15	Hydraulik	1,3333	2,5	1,1667	0,5333
16	Krawiec	1	1,8333	0,8333	0,5455
17	Sprzedawca	25,3333	45,5	20,1667	0,5568
18	Stolarz	6,6667	11	4,3333	0,6061
19	Kucharz	6	9,8333	3,8333	0,6102
20	Magazynier	2	3,1667	1,1667	0,6316
21	Pakowacz	1,6667	2,5	0,8333	0,6667
22	Zdobnik ceramiki	1,3333	1,5	0,1667	0,8889
23	Barman	1,6667	1,5	-0,1667	1,1111
24	Zbrojarz	1,5	1,3333	-0,1667	1,1250
25	Dekarz	2,1667	1,8333	-0,3333	1,1818
26	Kelner	3,1667	2,6667	-0,5	1,1875
27	Elektryk	2,6667	2	-0,6667	1,3333
28	Przedstawiciel handlowy	3,3333	2,3333	-1	1,4286

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Lp.	Zawód	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średniomiesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt)	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu)
29	Opiekunka dziecięca	2	1,3333	-0,6667	1,5000
30	Pomoc kuchenna	3,6667	2	-1,6667	1,8333
31	Monter izolacji budowlanych	4,1667	1,8333	-2,3333	2,2727
32	Doradca klienta	1,6667	0,6667	-1	2,5000
33	Kosmetyczka	1,3333	0,5	-0,8333	2,6667
34	Technik administracji	2,8333	1	-1,8333	2,8333
35	Kierowca samochodu osobowego	3,3333	1,1667	-2,1667	2,8571
36	Kasjer handlowy	2,5	0,6667	-1,8333	3,7500
37	Przetwórcza ryb	1,5	0,3333	-1,1667	4,5000
38	Robotnik gospodarczy	50,5	11	-39,5	4,5909
39	Technik prac biurowych	12,3333	2,5	-9,8333	4,9333
40	Cieśla	1,6667	0,3333	-1,3333	5,0000
41	Kierowca samochodu ciężarowego	18,8333	3,5	-15,3333	5,3810
42	Sortowacz	2	0,3333	-1,6667	6,0000
43	Salowa	5	0,6667	-4,3333	7,5000

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Lp.	Zawód	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średniomiesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt)	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu)
44	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	3	0,1667	-2,8333	18,0000

Kolorem zaznaczono zawody z nadwyżką podaży.

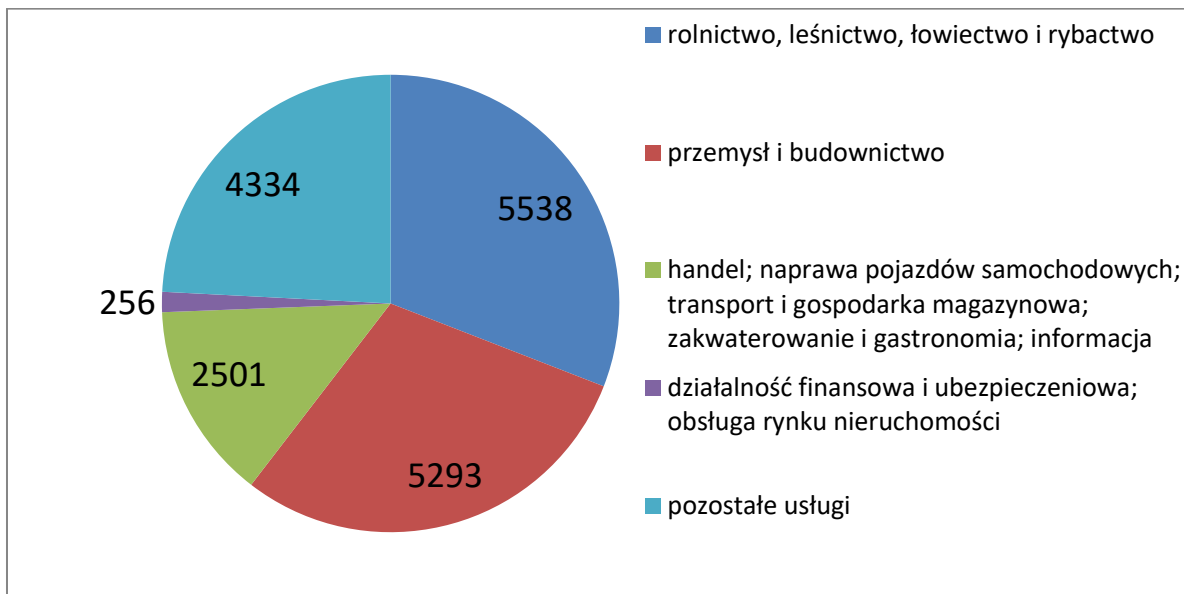
Kolorem zaznaczono zawody z deficytem podaży.

Źródło: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kościerskim, Kościerzyna, październik 2014, s. 1

Liczba osób pracujących w regionie w 2014 r. wyniosła 17922, z czego 31% mieszkańców zatrudnionych było rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie lub rybactwie, 30% w przemyśle i budownictwie, a 24% w pozostałych usługach. Tylko 13% osób pracowało w sektorze: handel i naprawa pojazdów.

Rysunek 7 Zatrudnienie w regionie

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tereny inwestycyjne

W 2009 r. władze powiatu kościerskiego podjęły decyzję o stworzeniu wspólnej oferty inwestycyjnej. W 2012 r. powstał dokument „Wspólna oferta inwestycyjna Samorządów Powiatu Kościerskiego – Serce Kaszub”, który został przygotowany przez gminy wchodzące w skład powiatu. Ujednolicony dokument⁶ przygotowany został dla potencjalnych inwestorów, którzy są zainteresowani ulokowaniem działalności gospodarczej w powiecie kościerskim. W dokumencie zawarte są podstawowe informacje o powiecie, ogólny profil gospodarczy obszaru, struktura bezrobocia, działania na rzecz rozwoju gospodarczego oraz dostępność komunikacyjna regionu. W kolejnej części szczegółowo opisane zostały takie tereny inwestycyjne jak:

⁶ Wspólna oferta inwestycyjna Samorządów Powiatu Kościerskiego – Serce Kaszub, 2014, http://www.powiatkoscierski.pl/upload/Oferta_inwestycyjna_2014.pdf

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

- tereny produkcyjno – usługowe (gminy: Dziemiany, Karsin, Kościerzyna, Liniewo, Nowa Karczma oraz Miasto Kościerzyna),
- tereny usługowe (powiat Kościerski, Gminy: Kościerzyna, Lipusz, Nowa Karczma, Miasto Kościerzyna),
- tereny budownictwa mieszkalnego i letniskowego (Gminy: Karsin, Kościerzyna, Liniewo, Lipusz, Nowa Karczma, Stara Kiszewa, Powiat Kościerski),
- pozostała oferta (Gmina Karsin).

Wspólna oferta inwestycyjna powinna zachęcić potencjalnych inwestorów do zainteresowania się Kościerzyną jako miejscem do lokowania nowych inwestycji.

Miasto Kościerzyna jest w trakcie prac projektowych utworzenia dwóch stref gospodarczych oferujących tereny inwestycyjne dla przyszłych inwestorów:

- Kościerski Trójkąt Przemysłowy – dokumentacja techniczna objęta przedmiotowym projektem
- Kościerski Park Przemysłowy – dokumentacja techniczna uzbrojenia terenów finansowana ze środków Mechanizmu Finansowego EOG.

W efekcie tych działań w perspektywie kilku najbliższych lat powstaną w Kościerzynie atrakcyjne tereny inwestycyjne dające możliwości lokalizacji nowych przedsięwzięć gospodarczych.

Instytucje Otoczenia Biznesu (IOB)

Instytucje Otoczenia biznesu to podmioty, których głównym celem jest tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości wyróżniła trzy główne grupy takich instytucji:

- ośrodki przedsiębiorczości, których głównymi celami są: promocja przedsiębiorczości poprzez dostarczanie usług wsparcia głównie dla małych przedsiębiorstw oraz aktywizacja rozwoju regionów peryferyjnych,
- ośrodki innowacji zajmują się promocją przedsiębiorczości poprzez transfer i dostarczanie usług proinnowacyjnych oraz łączeniem nauki z biznesem,

- instytucje finansowe skoncentrowane są na takich działaniach jak: ułatwienie dostępu do finansowania działalności przedsiębiorstw małych i nowo powstałych oraz dostarczanie usług finansowych⁷.

W Kościerzynie funkcjonuje **Kościerski Inkubator Przedsiębiorczości** w ramach Sieci Kaszubskich Inkubatorów Przedsiębiorczości STOLEM w powiązaniu z inkubatorami w Kartuzach, Bytowie i Lęborku. Oferuje szerokie spektrum działalności poprzez: wynajem biur po preferencyjnych stawkach dla firm działających na rynku do 3 lat, e-biuro, coworking, centrum konferencyjno-szkoleniowe, usługi SKIP.

Kaszubski Instytut Rozwoju (KIR) to stowarzyszenie non – profit, które powstało w 2002 r. W organizację użytku publicznego zaangażowanych jest 40 działaczy, którzy realizują misję pt. „Kaszuby regionem społeczeństwa obywatelskiego”. Celami KIR są: rozwój oraz promocja regionu, kreowania działań gospodarczych oraz społecznych, rozwój współpracy międzynarodowej oraz działalność oświatowo – edukacyjna⁸.

Kaszubski Fundusz Przedsiębiorczości – fundusz przeznaczony dla przedsiębiorców, którzy działają na terenie rejonu kaszubskiego. Jego głównym celem jest wspieranie przedsiębiorców mikro i małych w województwie pomorskim, poprzez ułatwianie dostępu do finansowania zewnętrznego⁹.

Kościerski Fundusz Poręczeń Kredytowych (KFPK) to podmiot wspierający przedsięwzięcia gospodarcze w regionie, których efekty mogą wpłynąć na realizację rozwoju regionalnego, zmniejszenie bezrobocia oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Fundusz udziela poręczenia kredytowe i pożyczkowe zarówno osobom fizycznym i prawnym, które spełniają szczegółowe wymagania¹⁰.

Powiatowe Centrum Informacji (PCI) w Kościerzynie funkcjonuje od 2010 r. jako punkt, udzielających bezpłatnych informacji. Działania PCI skoncentrowane są na popieraniu inicjatyw wspierających rozwój przedsiębiorczości w regionie. Organizuje

⁷ Portal innowacji, http://www.pi.gov.pl/iob/chapter_86459.asp

⁸ Kaszubski inkubator przedsiębiorczości, <http://www.kir.org.pl/>

⁹ Kaszubski Fundusz Przedsiębiorczości, <http://www.kaszubski-fundusz.pl/>

¹⁰ Kaszubski Fundusz Poręczeń Kredytowych, <http://www.kfpk.pl/informacje.htm>

akcje promujące przedsiębiorczości i współpracę z lokalnymi instytucjami otoczenia biznesu¹¹.

Lokalne Grupy Działania: Chata Kociewa, STOLEM, Morenka – to organizacje, które łączą podmioty gospodarcze, instytucje, samorządy i inne jednostki pozarządowe we wspólnym działaniu na rzecz Kościerzyny i gmin z terenu powiatów Kościerskiego, Chojnickiego oraz Starogardzkiego. Celem Grup jest aktywizacja mieszkańców oraz rozwój społeczno – gospodarczy.

Lokalna Organizacja Turystyczna „Serce Kaszub” - stowarzyszenie, które powstało w celu promocji turystyki i rekreacji na Ziemi Kościerskiej - miejsca niezwykle atrakcyjnego na Kaszubach. Jego członkami są samorządy, instytucje i podmioty z branży turystycznej czynnie wspierające rozwój turystyki.

Porównanie klimatu inwestycyjnego w Kościerzynie do innych miast powiatowych województwa pomorskiego

Klimat inwestycyjny to szereg czynników wewnętrznych i zewnętrznych regionu, które mogą wpływać na zwiększenie zainteresowanie potencjalnych inwestorów. Składa się on z mikroklimatów, czyli takich obszarów jak:

- lokalne otoczenie gospodarcze:
 - potencjał rynków zbytu,
 - dostępność potencjalnych kooperantów,
 - kapitał ludzki,
 - lokalny rynek pracy,
 - dostępność komunikacyjna,
 - rozwój przedsiębiorczości.
- infrastruktura,
- wsparcie instytucjonalne.

¹¹ Powiatowe Centrum Informacji, <http://www.pci.pomorskie.pl/koscierzyna/>

Lokalne otoczenie gospodarcze

Kapitał ludzki

Według definicji OECD, kapitał ludzki to zdolności, umiejętności, wiedza oraz inne przymioty, które umożliwiają wytwarzanie osobistego, społecznego i ekonomicznego dobrobytu¹². Istnieją różne metody, które pozwalają na mierzenie wartości kapitału ludzkiego. Poza metodami finansowymi, które dyskontują przyszłe dochody jednostki¹³, istnieją metody jakościowe, które pozwalają na przeanalizowanie większej grupy osób lub całego społeczeństwa. Wyniki metod jakościowych pozwalają na porównania stopnia edukacji społeczeństwa w wybranych regionach. W związku z tym, przeanalizować należy zarówno liczbę mieszkańców w miastach powiatowych województwie pomorskim oraz zorganizowany wokół nich rynek pracy.

Liczba mieszkańcy w województwie pomorskim w 2014 r. wyniosła 2 302 077 osób. Największym miastem w województwie jest Gdańsk, natomiast najmniejszym Nowy Dwór Gdański (zob. Tabela 5). Jednak ze względu na dużą liczbę miast, w kolejnej części omówione zostaną tylko stolice powiatów: kartuskiego, bytowskiego, kościerskiego i gdańskiego. Wybór spowodowany jest zarówno bliskością geograficzną (w stosunku do Kościerzyny) oraz ich zbliżoną wielkością. Porównanie do największych miast w regionie mogłoby negatywnie wpłynąć na wynik, zaniżając ocenę klimatu inwestycyjnego Kościerzyny.

Tabela 5 Stan ludności w województwie pomorskim - miasta powiatowe

jednostka terytorialna	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
Gdańsk	461489	63324	296735	101430
Gdynia	247820	33314	157614	56892
Słupsk	93206	12321	60740	20145
Tczew	60573	9770	39445	11358
Wejherowo	50292	8913	32548	8831

¹² Z. Czajkowski, Kapitał ludzki – pojęcie i miary, nr 312, Instytut Gospodarki Światowej, http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KGS/struktura/IGS-KGS/publikacje/Documents/Z._Czajkowski_312.pdf

¹³ G. Łukasiewicz, Metody pomiaru kapitału ludzkiego, http://www.ur.edu.pl/pliki/Zeszyt6/04_Lukasiewicz_Grzegorz.pdf

jednostka terytorialna	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
Starogard Gdańsk	48327	7892	31428	9007
Chojnice	40056	6229	26604	7223
Malbork	38950	5566	25887	7497
Kwidzyn	38757	6450	25823	6484
Sopot	37654	3839	23196	10619
Lębork	35443	5394	23520	6529
Pruszcz Gdański	29226	5263	19220	4743
Kościerzyna	23738	4114	15407	4217
Bytów	17011	2775	11318	2918
Kartuzy	14840	2422	9502	2916
Człuchów	14224	1964	9541	2719
Puck	11321	1775	7173	2373
Sztum	10308	1477	6925	1906
Nowy Dwór Gdański	10015	1472	6740	1803

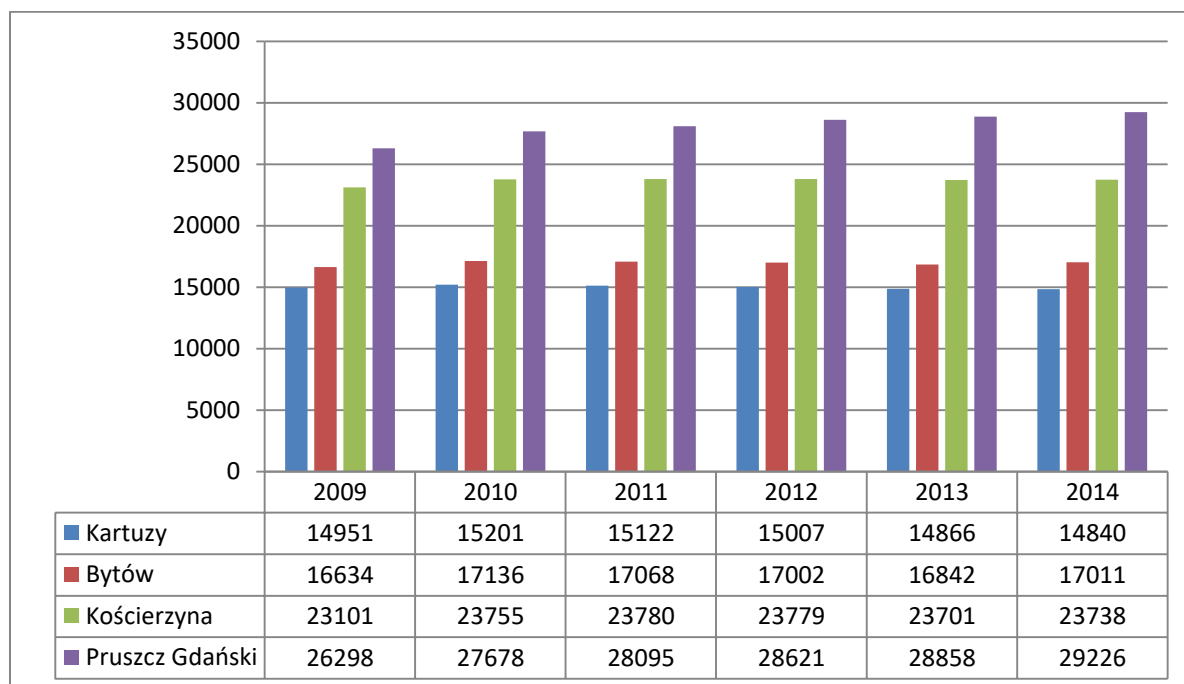
Źródło: opracowanie własne na podstawie banku danych Lokalnych

Najwyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia charakteryzuje się miasto Kartuzy (2182 osób/km²) a najniższym Kościerzyna (1497 osób/km²). Niski stosunek liczby mieszkańców miasta do wielkości jego powierzchni oznacza ograniczony rynek zbytu i jego chłonność. Z drugiej strony, wysoki wskaźnik może powodować nadmierną koncentrację działalności gospodarczych, co może wpływać negatywnie na środowisko naturalne w regionie. Poniższy rysunek przedstawia szczegółowe dane na temat liczby mieszkańców w wybranych miastach. Przyjęty pięcioletni okres porównania pozwala na analizę tendencji, które wystąpiły na rynku.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Rysunek 8 Liczba mieszkańców w wybranych miastach

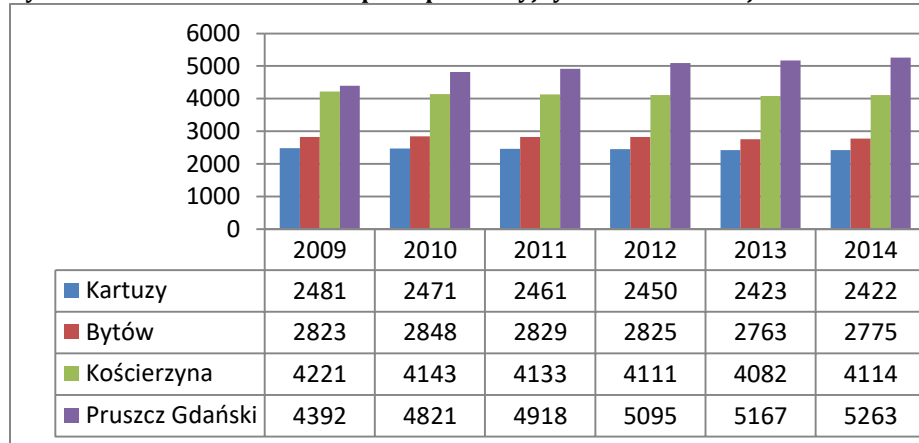
Źródło: opracowanie własne na podstawie banku danych Lokalnych

Biorąc pod uwagę stan ludności, Pruszcz Gdański charakteryzują się najwyższą liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Kartuzy to miasto z najniższą liczbą osób w każdej wymienionej grupie. Wskaźnik ten obrazuje ogólną sytuację na rynku pracy w poszczególnych miastach. Jak wynika z poniższych tabeli, największa różnica pomiędzy liczbą osób, które wchodzi na rynek pracy a liczbą osób w wieku poprodukcyjnym wynosi ok. 4% i dotyczy to sytuacji w Kartuzach. W innych miastach różnica ta jest praktycznie niezauważalna, co nie jest pozytywnym zjawiskiem. Istnieje ryzyko braku naturalnego zastąpienia osób w wieku poprodukcyjnym na rynku pracy w regionie.

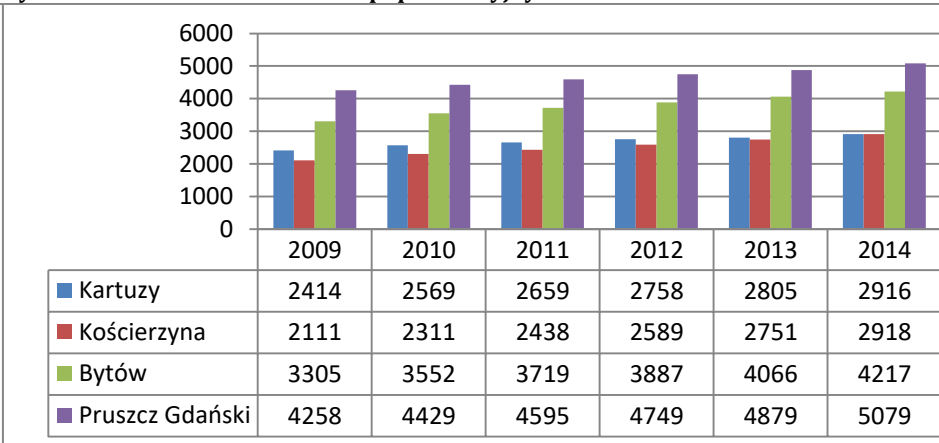

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

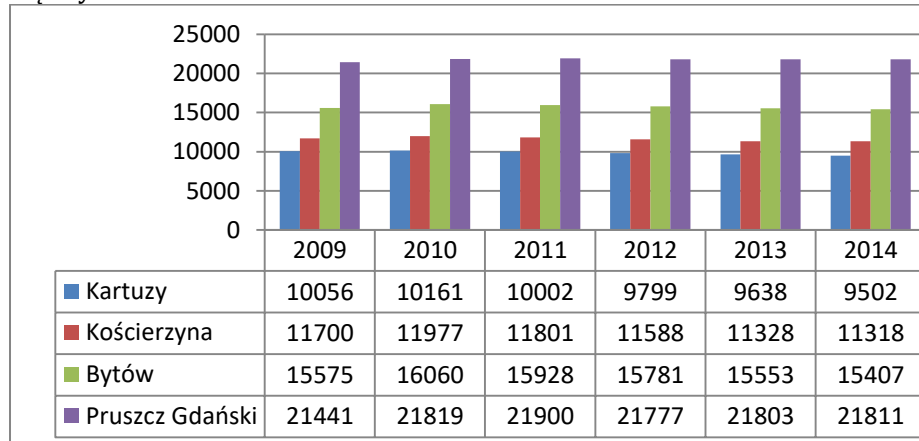
Rysunek 9 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym – 14 lat i mniej

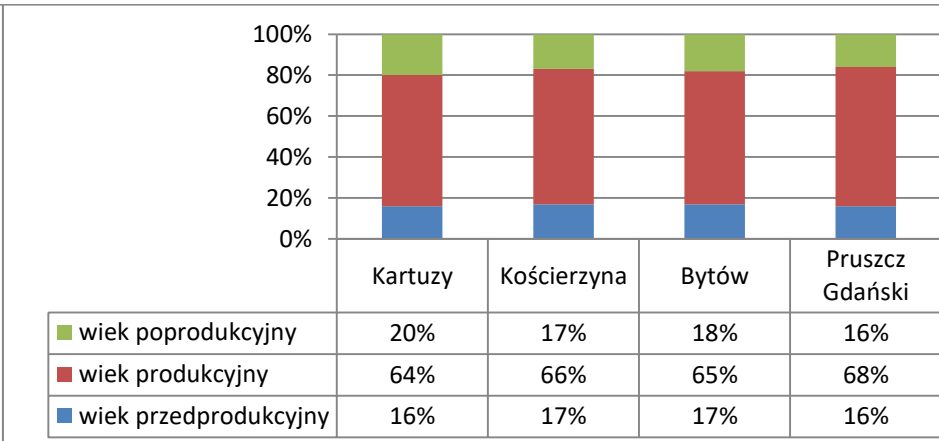
Rysunek 10 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym

Rysunek 11 Liczba osób w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni

Rysunek 12 Porównanie struktury wiekowej mieszkańców

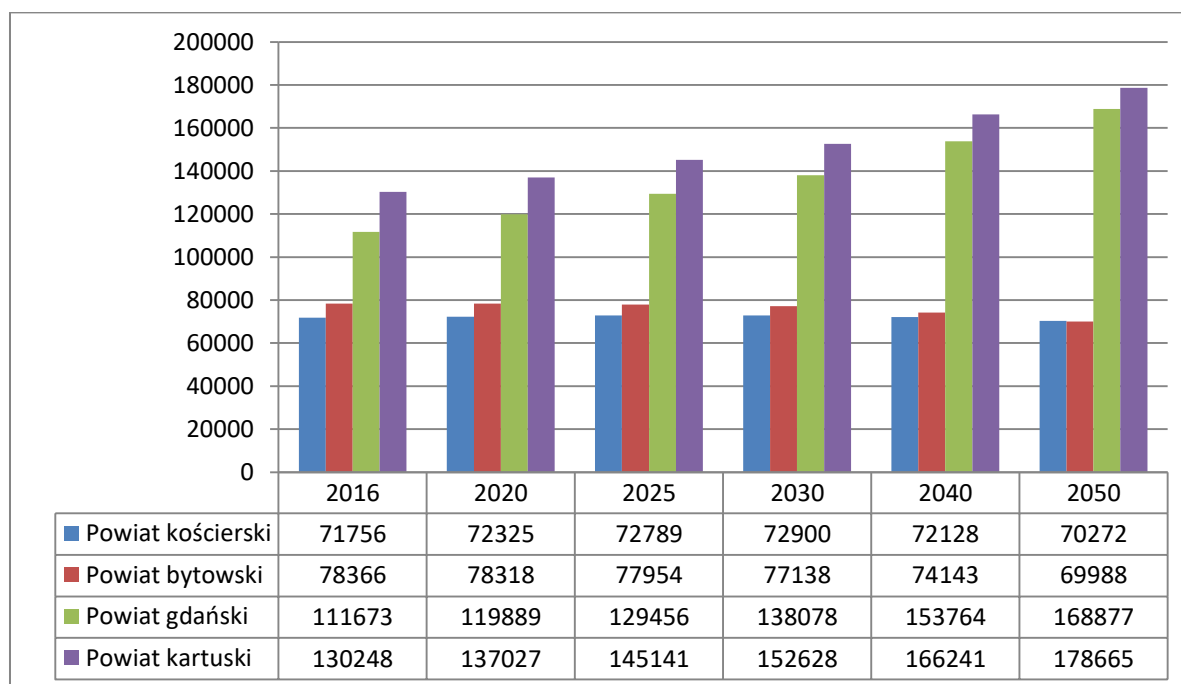

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Należy porównać także prognozy ludności w wybranych regionach. Jednak ze względu na brak szczegółowych danych, analiza może zostać dokonana tylko na szczeblu powiatów. Jak widać na poniższym rysunku, powiat kartuski będzie charakteryzował się najwyższą liczbą ludności w kolejnych latach. Także w powiecie gdańskim liczba mieszkańców będzie zwiększać się dynamicznie. Natomiast w przypadku powiatów kościerskiego i bytowskiego, liczba ludności będzie się zmniejszać. W 2050 r. przewiduje się, że powiat bytowski i kościerski będą charakteryzować się podobną liczbą mieszkańców. To negatywne zjawisko dla Kościerzyny może wynikać głównie z migracji osób wykształconych, którzy poszukują pracy poza granicami powiatu. Na tą sytuację wpłyną także rozwój Aglomeracji Trójmiejskiej oraz pobliskich regionów.

Rysunek 13 Prognozy ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane na temat ogólnej liczby absolwentów tj.:

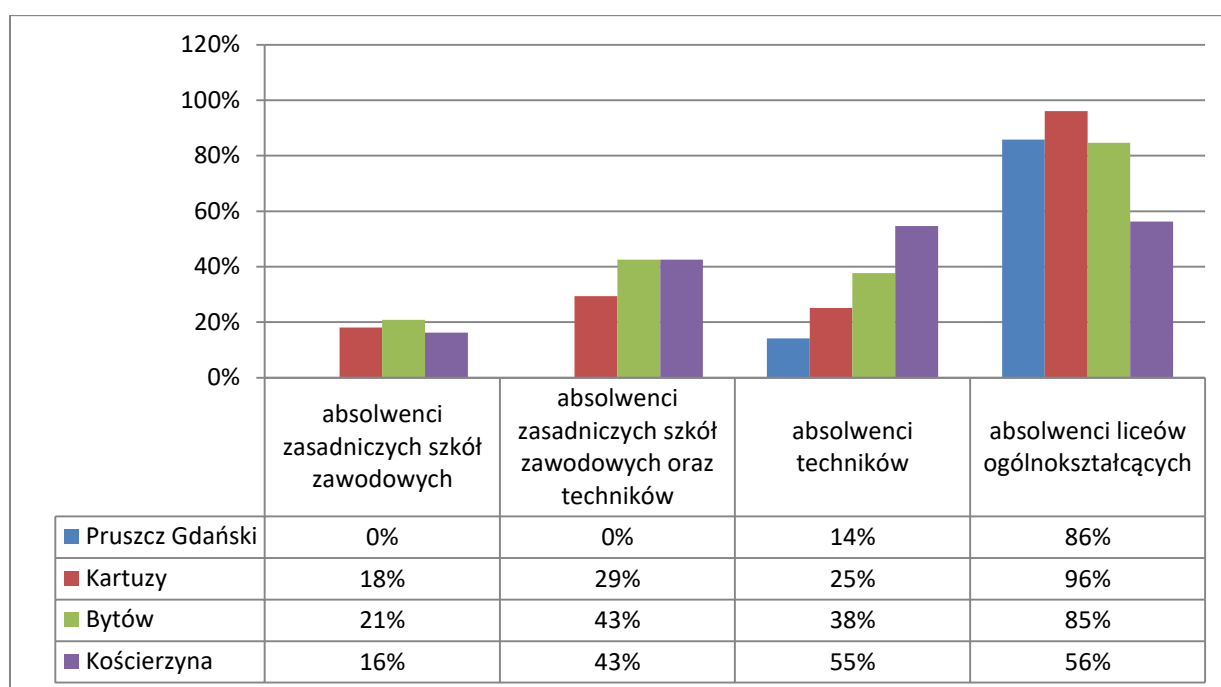
- absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych,
- absolwenci techników w ogólnej licznie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych,

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

- absolwenci liceów ogólnokształcących w ogólnej liczbie szkół ponadgimnazjalnych,
- absolwenci zasadniczych szkół zawodowych oraz techników w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Rysunek 14 Absolwenci szkół w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W Kościerzynie największą grupę stanowią absolwenci liceów ogólnokształcących. Ich udział zwiększył się dwukrotnie w stosunku do roku poprzedniego. Podobna sytuacja dotyczy zwiększającego się udziału absolwentów techników. Największy spadek w Kościerzynie dotyczy natomiast absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (z 48% w 2013 r. do 42% w 2014 r.). W każdym analizowanym regionie, największy odsetek stanowią absolwenci liceów ogólnokształcących. Należy jednak zaznaczyć, że Kościerzyna charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem absolwentów liceów ogólnokształcących w regionie, a najwyższym techników. W związku z tym, należy dostosować ofertę edukacyjną do potrzeb rynku pracy w celu zminimalizowania zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych w regionie.

W Kościerzynie zmniejsza się jednak liczba absolwentów, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości oraz którzy w ogóle przystąpili do egzaminu maturalnego. Jak widać poniższej tabeli zjawisko spadku dotyczy wszystkich analizowanych miast oraz całego województwa pomorskiego.

Tabela 6 Maturzyści i absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości

Jednostka terytorialna	absolwenci, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pruszcz Gdański	202	204	174	183	166	169
Kartuzy	404	409	381	392	395	332
Bytów	241	254	222	177	149	152
Kościerzyna	306	305	255	214	175	170
Województwo pomorskie	12975	12078	10929	10499	10169	9181
Jednostka terytorialna	absolwenci, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pruszcz Gdański	212	210	182	198	188	191
Kartuzy	429	444	446	428	437	396
Bytów	270	306	293	202	242	207
Kościerzyna	321	379	353	275	215	202
Województwo pomorskie	14128	13434	12723	11874	11345	10612

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Podobnie przedstawia się sytuacja wśród maturzystów i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zawodowych, którzy otrzymali świadectwa dojrzałości i którzy przystąpili do egzaminu maturalnego. Ich liczba systematycznie spada od 2009 r., co nie jest to spowodowane większym zainteresowaniem liceami ogólnokształcącymi. Jest to związane z przewidywaną zmianą liczby i struktury ludności w Polsce. Większość szkół ponadgimnazjalnych rekrutuje coraz mniejszą liczbę uczniów. Jeżeli sytuacja się utrzyma może w przyszłości spowodować łączenie lub likwidację szkół, w celu

dostosowania ich do istniejących potrzeb. Zmniejszająca się liczba absolwentów spowoduje także zmiany na rynku pracy. Dotyczy to także Kościerzyny, gdzie liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zawodowych spadła o ponad 90% a liczba maturzystów o ok. 85%. Może to w przyszłości wpłynąć na zwiększenie luki zawodowej na rynku pracy.

Tabela 7 Maturzyści i absolwenci szkół ponadgimnazjalnych zawodowych, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości

Jednostka terytorialna	Absolwenci, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Województwo pomorskie	6239	5233	5297	5031	5046	3971
Pruszcz Gdański	44	26	43	43	0	21
Kartuzy	198	136	130	142	134	138
Bytów	175	179	144	161	150	142
Kościerzyna	203	206	225	230	298	10
Jednostka terytorialna	absolwenci, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Województwo pomorskie	7874	6851	7071	6510	6314	5588
Pruszcz Gdański	59	32	65	53	0	29
Kartuzy	226	148	150	159	146	168
Bytów	206	214	175	182	167	165
Kościerzyna	233	283	275	301	385	36

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Spadek dotyczy także zdawalności egzaminów maturalnych w szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych oraz liceach ogólnokształcących. Kościerzyna w 2009 r. charakteryzowała się najwyższą zdawalnością egzaminów maturalnych w szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych. Jednak w 2014 r. sytuacja się zmieniła i zdawalność była najniższa w regionie. Podobnie prezentuje się zdawalność egzaminów maturalnych w liceach ogólnokształcących – Kościerzyna charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem

w praktycznie wszystkich analizowanych latach. Przyczynami takiego załamania mogą być m.in. problemy finansowe oraz przeznaczanie coraz mniejszej części dochodów własnych na realizację zadań oświatowych oraz nieodpowiednie przygotowanie we wcześniejszych latach edukacji.

Tabela 8 Zdawalność egzaminów maturalnych (w %)

Jednostka terytorialna	szkoły ponadgimnazjalne zawodowe					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pruszcz Gdański	74,6	81,3	66,2	81,1	0	72,4
Kartuzy	87,6	91,9	86,7	89,3	91,8	82,1
Bytów	85	83,6	82,3	88,5	89,8	86,1
Kościerzyna	87,1	72,8	81,8	76,4	77,4	27,8
Jednostka terytorialna	licea ogólnokształcące					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pruszcz Gdański	95,3	97,1	95,6	92,4	88,3	88,5
Kartuzy	94,2	92,1	85,4	91,6	90,4	83,8
Bytów	89,3	83	75,8	87,6	61,6	73,4
Kościerzyna	95,3	80,5	72,2	77,8	81,4	84,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wniosek

Kościerzyna charakteryzuje się stosunkowo niskim wskaźnikiem gęstości zaludnienia, co wpływa na ograniczenie potencjału popytu wewnętrznego. Należy promować możliwości zamieszkania w regionie, wykorzystując walory przyrodnicze oraz turystyczna – rekreacyjne. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdzie Kościerzyna charakteryzuje się stosunkowo wysoką liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym i niską w wieku produkcyjnym. Oznacza to migracje potencjalnej siły roboczej do większych aglomeracji. Zmniejszenie migracji wykwalifikowanej siły roboczej do większych

ośrodków również może wpłynąć na większe zainteresowanie potencjalnych inwestorów Kościerzyną.

W związku z mobilnością kapitału ludzkiego jest on trudny do wytworzenia w krótkim okresie czasu. Na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej mogą wpłynąć działania prowadzone w kierunku zwiększenia inwestycji w naukę, edukację i szkolnictwo. Również na poziomie gminy można prowadzić inwestycje, które przyczynią się w przyszłości do zwiększenia kapitału ludzkiego tj. warsztaty, współpraca z ekspertami konkursy dla uczniów. Również w Planie Zagospodarowania Województwa Pomorskiego w kolejnych latach planuje się rozwój szkolnictwa wyższego I stopnia w wyżej wymienionych ośrodkach regionalnych II rzędu¹⁴, jakimi są Kościerzyna i Bytów.

Lokalny rynek pracy

Chłonność rynku pracy można porównać na podstawie liczby osób pracujących w regionie. Najnowsze dane Głównego Urzędu Statystycznego pochodzą z 2014 r. i ograniczają się tylko do powiatów. W związku z tym, na poniższym rysunku przedstawione zostały informacje dotyczące osób pracujących według sekcji PKD. Należy jednak zaznaczyć, że nie uwzględnione zostały podmioty gospodarcze o liczbie pracujących do 9 osób, duchowni oraz pracujący w jednostkach budżetowych, które działają w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dla większej przejrzystości wykresy, dane zostały podzielone na pięć grup:

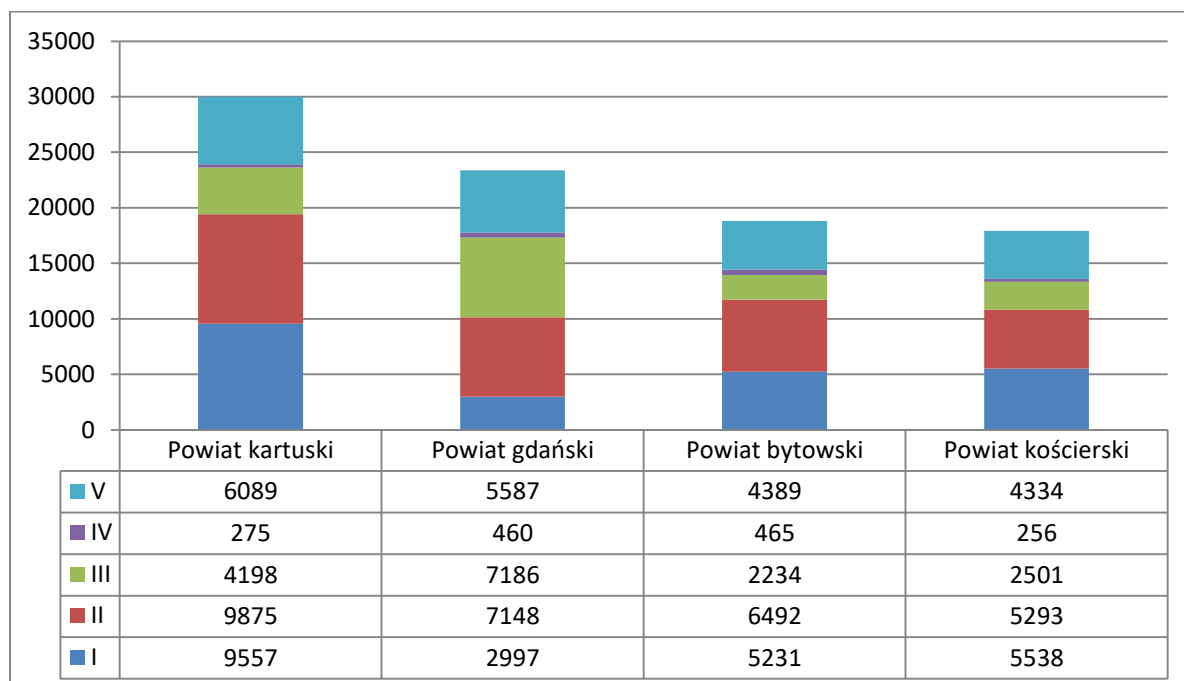
- grupa I – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- grupa II – przemysł i budownictwo,
- grupa III – handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja,
- grupa IV – działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości,
- grupa V – pozostałe usługi.

¹⁴ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzpwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 230.

Jak przedstawiono na poniższym rysunku powiat kartuski jest największy pod względem liczby osób pracujących. Powiat kościerski to natomiast powiat, gdzie liczba osób pracujących jest najmniejsza. Biorąc pod uwagę sekcje PKD w większości powiatów najwięcej osób zatrudnionych jest w sekcji przemysł i budownictwo. Nieco inaczej przedstawia się sytuacja w powiecie kościerskim gdzie liczba osób zatrudnionych w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie jest większa od liczby osób zatrudnionych w przemyśle i budownictwie.

Rysunek 15 Liczba osób pracujących wg sekcji PKD

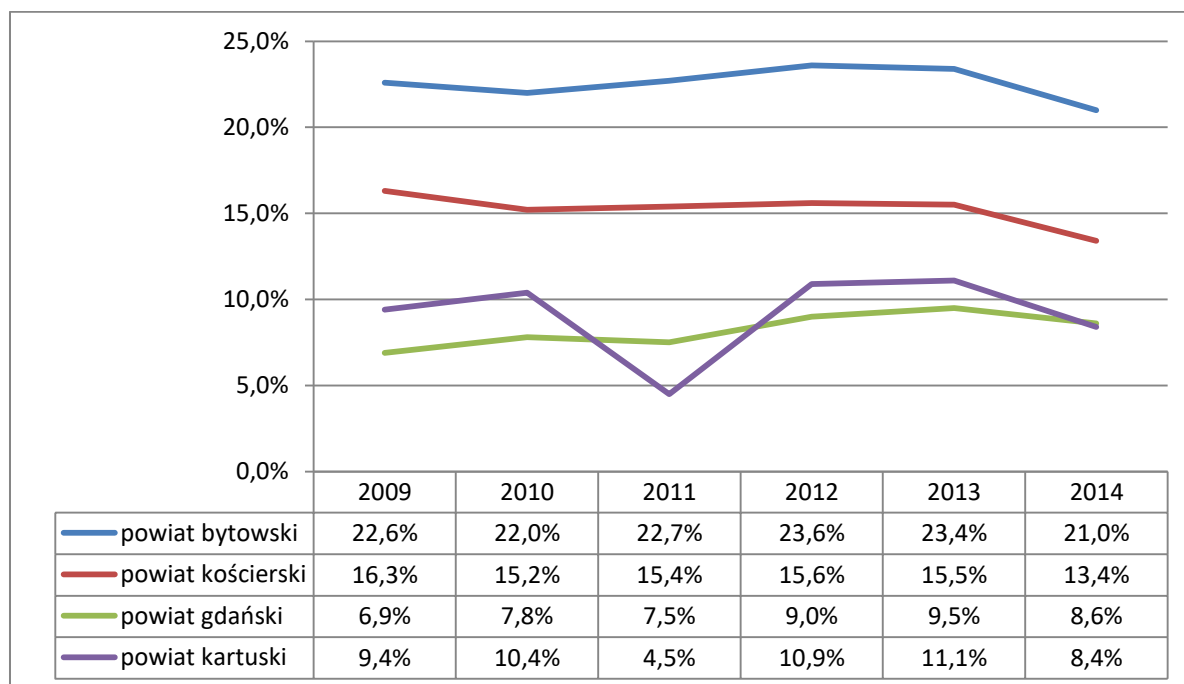

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Najwyższym wskaźnikiem bezrobocia rejestrowanego charakteryzuje się powiat bytowski (21% w 2014 r.). Równie wysokie bezrobocie panuje w powiecie kościerskim, jednak w latach 2004-2014 poziom bezrobocia spadł 2,9%. Jest największa zmiana wśród wszystkich analizowanych powiatów, co może stanowić o rozwoju przedsiębiorczości w regionie.

Rysunek 16 Stopa bezrobocia rejestrowanego

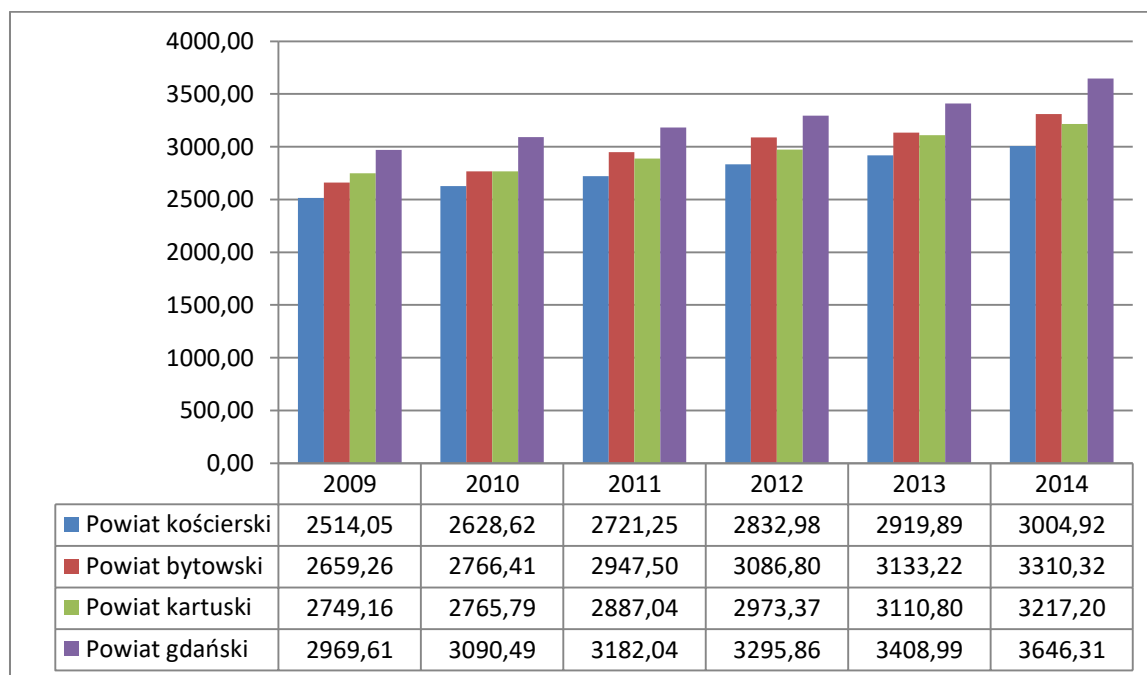

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto najwyższe jest w powiecie gdańskim. W 2014 r. wyniosło 91% przeciętnego wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (3646,31 zł). Natomiast najniższe wynagrodzenie brutto w 2014 r. dotyczy powiatu kościerskiego, gdzie wartość ta wyniosła 3000,92 zł (75% w relacji do średniej krajowej). We wszystkich analizowanych powiatach wartość ta rosła od 2009 r., jednak powiat kościerski charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem wzrostu.

Rysunek 17 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wniosek

Analiza klimatu związanego z zasobami rynku pracy pozwala na stwierdzenie, że Kościerzyna wraz z najbliższym otoczeniem charakteryzuje się dostępnością potencjalnych pracowników dla przyszłego inwestora. Również chłonność rynku jest mierzona na podstawie liczby osób pracujących w regionie. Jak się okazuje, w powiecie kościerskim zlokalizowanych jest najwięcej inwestycji z sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz przemysł i budownictwo. Tak zorganizowana działalność może wpłynąć na przyszłe decyzje Urzędu Miasta, który może kierować się koniecznością zidentyfikowania dokładnych obszarów gospodarczych, które należy rozwijać. W kolejnych latach w znacznym stopniu wpłynie to na większe wykorzystanie potencjału regionu. Z drugiej strony, stopa bezrobocia rejestrowanego jest wysoka w powiecie kościerskim a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto stosunkowo niskie. Może to powodować migracje absolwentów i wykwalifikowanej siły roboczej do innych ośrodków, gdzie istnieje więcej ofert pracy a wynagrodzenia są wyższe. W związku z tym, nowe miejsca pracy mogą przyczynić się do zwiększenia możliwości na rynku pracy dla wszystkich grup wiekowych.

Potencjał rynków zbytu

Rynek zbytu należy rozpatrywać w szerszym zakresie przestrzennym (wraz z rynkami sąsiadującymi), zwłaszcza w przypadku mniejszych miejscowości. Największym rynkiem zbytu oraz najbardziej chłonnym w regionie jest Aglomeracja Trójmiejska, która zlokalizowana jest stosunkowo blisko Kościerzyny, Kartuz, Bytowa i Pruszcza Gdańskiego. Ze względu na lokalizację, to Pruszcz Gdański posiada największy potencjał na rynku. Lokalne rynki nie są duże, co może znacznie ograniczać rozwój poszczególnych regionów. Zmniejszający się popyt wymaga poszukiwania alternatywnych rozwiązań. Lokalizacja inwestycji blisko największych rynków zbytu zmniejszy koszty transportu oraz przechowywania oraz zapewni lepsze dostosowanie produkcji do istniejącego popytu. Pośród analizowanych miast funkcjonują głównie małe firmy lokalne, które nie wpływają na wzrost klimatu inwestycyjnego w regionie. Największymi pracodawcami jest Lubiana w Łubianie koło Kościerzyny oraz Drutex w Bytowie.

Dostępność potencjalnych kooperantów

Dostępność kooperantów to ważny czynnik rozwoju przedsiębiorczości w regionie. Powiązanie kooperacyjne to zgrupowanie działających w określonym sektorze niezależnych przedsiębiorców, którzy prowadzą działania innowacyjne oraz instytucji otoczenia biznesu i organizacja badawczych, które promują kontakty, korzystanie ze wspólnego zaplecza technologicznego oraz wymianę wiedzy i doświadczeń¹⁵.

Trudno wskazać konkretnych kooperantów, zwłaszcza w sytuacji coraz szerszego wykorzystywania Internetu do prowadzenia negocjacji biznesowych. Dzięki temu nie ma potrzeby ograniczania się do bezpośredniego sąsiedztwa badanego regionu, a współpraca może odbywać się szerszą skalę. Najważniejszym czynnikiem, który prowadzi do kooperacji to wspólnota celów.

Dostępność komunikacyjna

Dostępność komunikacyjna to możliwość dotarcia do jednostek terytorialnych poza badanym obszarem, sieć dróg kołowych i kolejowych, częstotliwość ich połączeń i bliskość lotniska międzynarodowego. Jest ona mierzona odległością (średni czas

¹⁵ Proces tworzenia powiązań kooperacyjnych, <http://www.dga.pl/strony/1/i/754.php>

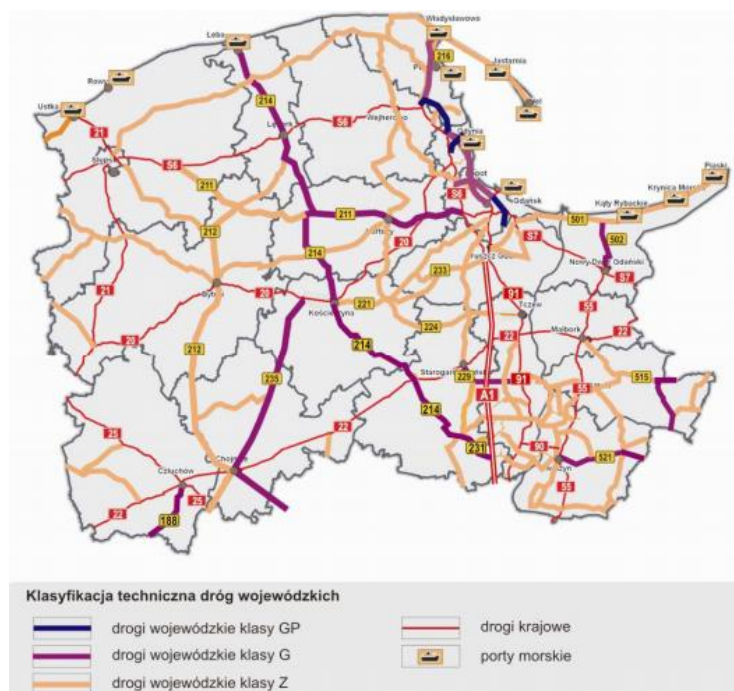
Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

podróży) oraz wyposażeniem infrastrukturalnym (liczba obiektów takich jak drogi, stacje kolejowe, porty lotnicze). Dostępność komunikacyjna ma wpływ na zróżnicowanie funkcjonalności poszczególnych regionów i zainteresowanie potencjalnych inwestorów. Dobrze rozwinięty system komunikacyjny podnosi poziom i jakość życia mieszkańców, a bliskość dróg ekspresowych i autostrad oraz lotniska stwarzają lepsze warunki dla rozwoju gospodarczego.

Transport drogowy

W niniejszej części przeanalizowane zostaną zarówno drogi gminne, powiatowe jak i wojewódzkie w celu porównania ich długości, nawierzchni oraz stanu w wybranych powiatach (zob. Rysunek 18).

Rysunek 18 Klasyfikacja techniczna dróg wojewódzkich

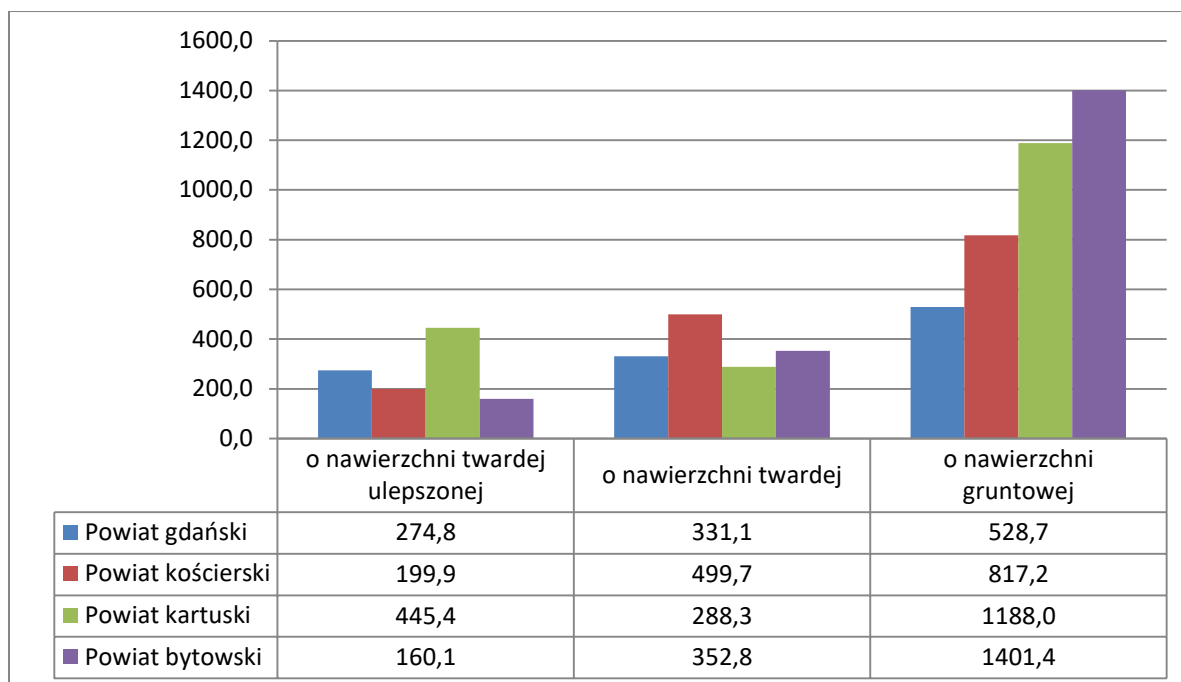
Źródło: Plan Zagospodarowania – wersja ostateczna,
http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzwpp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf s. 244

Biorąc pod uwagę drogi gminne, które stanowi uzupełniająca sieć dróg służących miejscowym potrzebom, najdłuższa sieć znajduje się w powiecie bytowskim. Są to przede wszystkim drogi o nawierzchni gruntowej. Natomiast najdłuższą sieć dróg o nawierzchni twardej ulepszonej posiada powiat kartuski a o nawierzchni twardej

powiat kościerski. Na poniższym rysunku zaprezentowano szczegółowe dane na temat długości dróg gminnych w wybranych powiatach.

Rysunek 19 Drogi gminne w powiecie (w km)

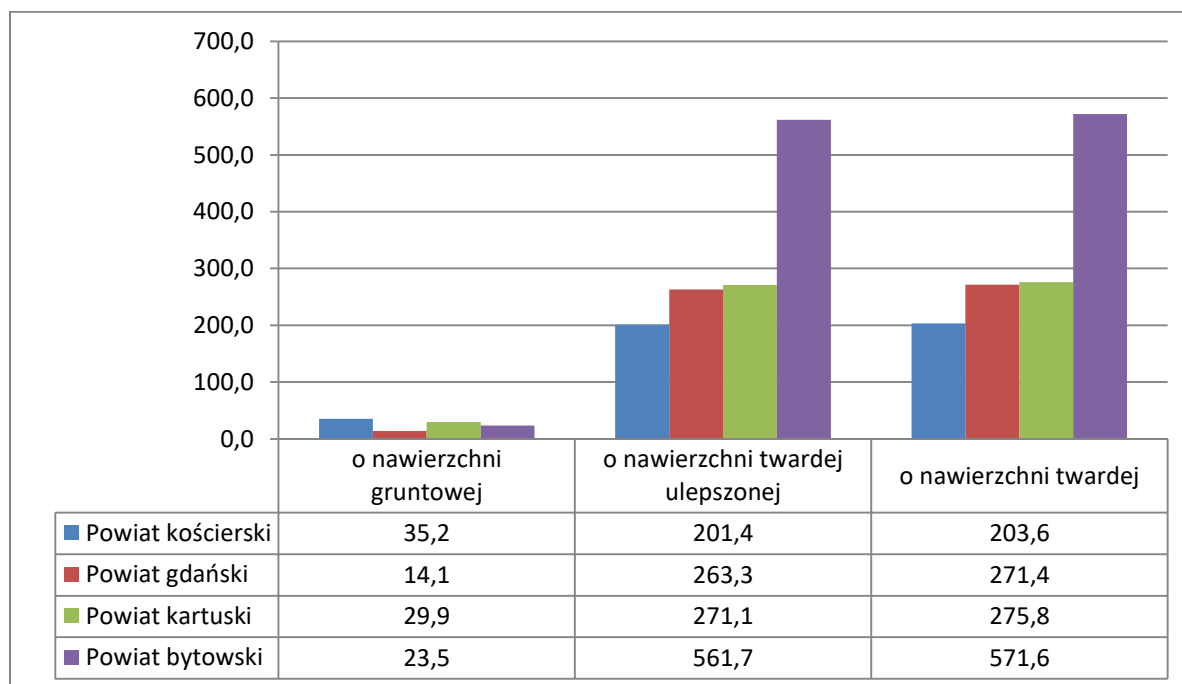

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Należy porównać także długość dróg powiatowych w poszczególnych powiatach. Stanowią one połączenia miast, które są siedzibami powiatów z miastami gminnymi. Jak widać na poniższym rysunku, powiat bytowski posiada najdłuższą sieć dróg powiatowych o nawierzchni twardej ulepszonej oraz twardej. Natomiast powiat kościerski charakteryzuje się najkrótszą siecią dróg powiatowych.

Rysunek 20 Drogi powiatowe wg typu nawierzchni (w km)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

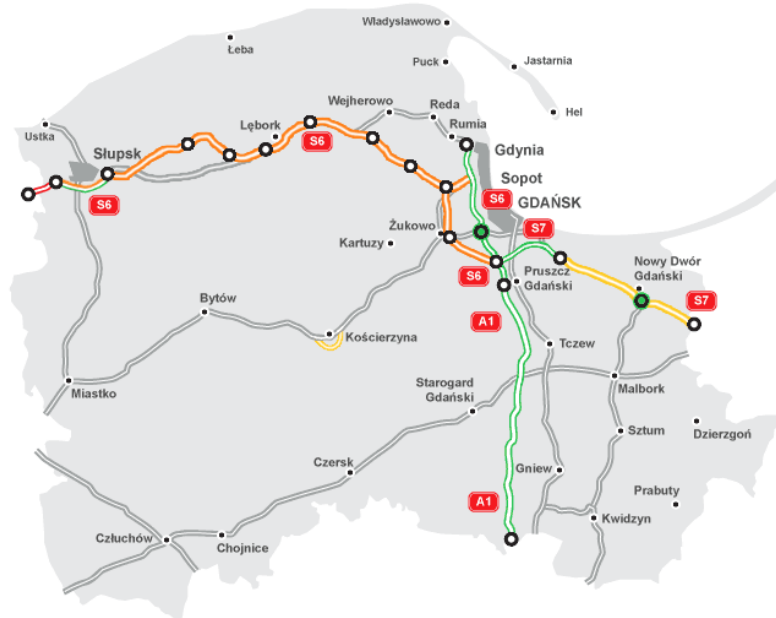
W województwie pomorskim znajduje się ok. 138 km dróg ekspresowych i autostrad. Autostrada A1 to odcinek łączący Gdańsk z Toruniem. Trasa rozpoczyna się w Rusocinie koło Pruszczu Gdańskiego na południe od Gdańska a kończy w Czerniewicach. Stanowi 152 km odcinek, którego korytarz z Torunia biegnie dalej przez Łódź i Częstochowę w kierunku południowym, aż do granicy w Gorzyczkach¹⁶. Autostrada stanowi ważny punkt komunikacyjny dla przedsiębiorców, dla których jest to jeden z kluczowych czynników podczas wyboru miejsca inwestycji. Rysunek 21 przedstawia mapę stanu dróg w całym województwie pomorskim.

¹⁶ Trasa A1, <http://a1.com.pl/autostrada-a1/#trasa>

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Rysunek 21 Mapa stanu dróg – województwo pomorskie

Legenda

	autostrady, drogi ekspresowe i obwodnice w użytkowaniu
	autostrady, drogi ekspresowe i obwodnice w realizacji
	autostrady, drogi ekspresowe i obwodnice w przetargu
	autostrady, drogi ekspresowe i obwodnice w przygotowaniu
	numery autostrad i dróg ekspresowych

Źródło: Mapa stanu dróg – województwo pomorskie, http://www.gddkia.gov.pl/mapa-stanu-budowy-drog_pomorskie

Pruszcz Gdański zlokalizowany jest najbliżej autostrady A1. Dojazd z innych miast zajmuje od 60-90 min, w zależności od punktu rozpoczęcia. Dokładna analiza została przedstawiona na rysunku poniżej. Kościerzyna natomiast to miasto tranzytowe, gdzie odbywa się ruch w kierunku:

- Północnym, tj. Trójmiasta, Lęborka, Łeby, Chojnic,
- Południowym, tj., Piły, Poznania, Wałcza.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Rysunek 22 Odległość wybranych miast do autostrady A1

POŁĄCZENIE	KM
Pruszcz Gdański - Rusocin	6 km
Kartuzy - Rusocin	40 km
Kościerzyna - Rusocin	50 km
Bytów - Rusocin	86 km

Rysunek 23 Węzły A1 w województwie pomorskim

Źródło: Trasa A1, <http://a1.com.pl/autostrada-a1/#trasa>

Transport lotniczy

Należy także zaznaczyć, że w Gdańsku znajduje się międzynarodowy port lotniczy im. Lecha Wałęsy. Atutem portu jest lokalizacja – bliskość obwodnicy trójmiejskiej przy skrzyżowaniu dróg krajowych. W 2014 r. pasażerowie korzystający z lotniska gdańskiego stanowili 12,1% pasażerów wszystkich lotnisk w Polsce. Najbliżej lotniska zlokalizowany jest Pruszcz Gdański. Kościerzyna natomiast jest położona w odległości 60 km od lotniska.

Rysunek 24 Odległość wybranych miast do portu lotniczego im. Lecha Wałęsy

POŁĄCZENIE	KM
Pruszcz Gdański - port lotniczy im. Lecha Wałęsy	22 km
Kartuzy - port lotniczy im. Lecha Wałęsy	30 km
Kościerzyna - port lotniczy im. Lecha Wałęsy	60 km
Bytów - port lotniczy im. Lecha Wałęsy	85 km

Źródło: opracowanie własne

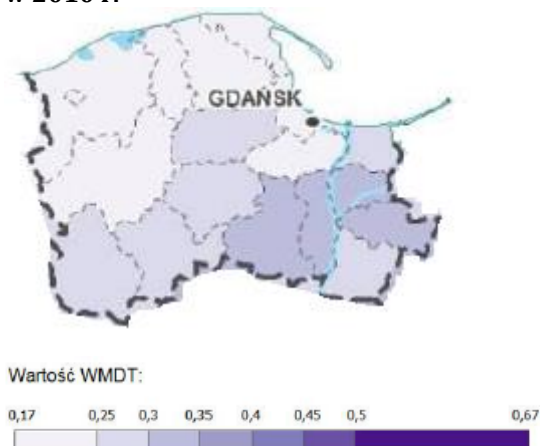

Dostępność potencjałowa

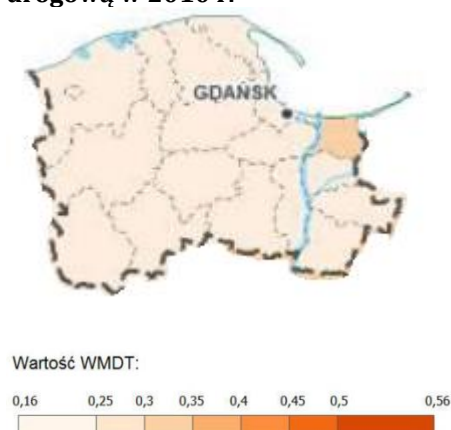
Dostępność potencjałowa określa możliwości zajścia interakcji między miejscami w przestrzeni na podstawie ich cech społeczno-ekonomicznych i wzajemnych odległości. Jej zaletą jest zdolność do syntetycznej oceny miejsc w kontekście całości systemu transportowego¹⁷.

Na Rysunku 25 przedstawiono rozkład dostępności potencjałowej w 2010 r. Jak wynika z analizy, województwo pomorskie charakteryzowało się stosunkową niskim wskaźnikiem dostępności potencjałowej. Należy jednak zaznaczyć, że odcinek autostrady A1 w znacznym stopniu wpłynął na zwiększenie dostępności Aglomeracji Trójmiejskiej oraz miast przyległych. Najslabiej rozwinięte były północno – zachodnie obszary województwa. Dostępność dla podsięci drogowej charakteryzowała się bardzo niskim wskaźnikiem i dotyczyło to praktycznie całego obszaru województwa pomorskiego. Tylko powiat gdański nieznacznie wyróżniał się na tle województwa ze względu na istniejący tam korytarz dróg krajowych.

Rysunek 25 Rozkład dostępności potencjałowej w 2010 r.

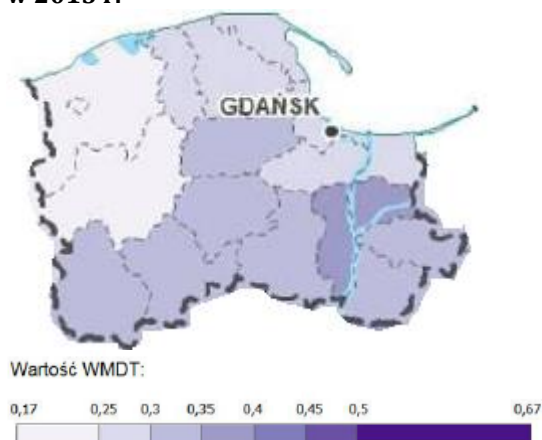
Rysunek 26 Dostępność w podziale na podsięć drogową w 2010 r.

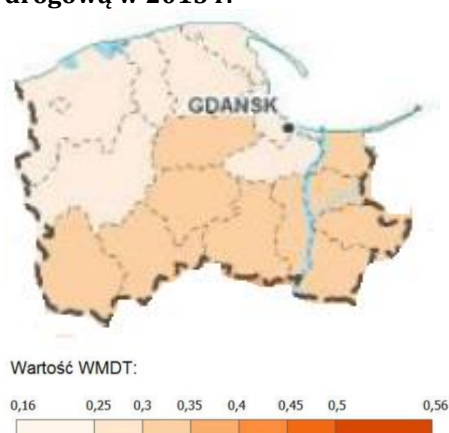
¹⁷ Dostępność transportowa, <http://www.igipz.pan.pl/accessibility/pl/6.html>

Rysunek 27 Rozkład dostępności potencjałowej w 2015 r.

Rysunek 28 Dostępność w podziale na podsięć drogową w 2015 r.

Źródło: <http://www.igipz.pan.pl/accessibility/pl/mapy.html>

Średnia dostępność powiatów w 2015 r. znacznie różni się od wcześniejszych symulacji (Rysunek 27). W województwie pomorskim zmiana dotyczy przede wszystkim odcinka autostrady A1 oraz planowanej drogi ekspresowej S7. Natomiast średnia dostępność powiatowego węzła transportowego w podziale na dostępność drogową zwiększyła się o 12%, co również świadczy o dynamicznym rozwoju regionu. Dzięki takim działaniom zwiększyła się dostępność komunikacyjna takich powiatów jak: kartuskiego i kościerskiego.

Powstanie nowych miejsc pracy oraz ośrodków handlowych wpływa na zwiększenie chęci dostania się do nich. Miarą kosztu, którą podróżujący musi włożyć w osiągnięcie danego miejsca jest czas. W związku z tym dlatego tak ważna jest sieć transportowa zorganizowana wokół miejsca przyszłych inwestycji. Oznacza to zmianę o 12,6% w średniej dostępności powiatowego węzła transportowego w województwie pomorskim a latach 2014 – 2015. Jest to najwyższy współczynnik pośród wszystkich województw.

W ramach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego zaplanowano m.in. stworzenie regionalnych korytarzy transportowych, tj.:

- korytarz kaszubski (Chojnice – Kościerzyna- Lębork – Łeba),

- korytarz pojezierny (Trójmiasto – Kartuzy – Kościerzyna – Bytów – Miastko)¹⁸.

Przyjmuje się także zasadność budowy obwodnic w miejscowościach położonych w ciągach dróg krajowych, między innymi nr 20 (Kościerzyna, Bytów, Miastko)¹⁹. Do szczególnie ważnych (możliwych) zadań inwestycyjnych w zakresie budowy i modernizacji dróg wojewódzkich należą: DW nr 214 (Kościerzyna – Łeba), DW nr 221 (Gdańsk – Przywidz – Kościerzyna)²⁰. Oznacza to, że miasto zostało uwzględnione w wojewódzkich planach, które mają na celu rozwój infrastruktury w regionie.

Transport kolejowy

Główną rolę w transporcie kolejowym w powiązaniach regionalnych w województwie pomorskim odgrywać będą odcinki linii kolejowych również znaczeniu lokalnego tj. nr 211 na odcinku Kościerzyna - Lipusz²¹. Rozwój kolejowego transportu zbiorowego obejmować będzie kolej regionalną, której rozwój następować będzie w wyniku modernizacji (przebudowy, budowy dodatkowych torów) lub rewitalizacji linii kolejowych łączących obszar aglomeracji Trójmiasta z ośrodkami regionalnymi tj. Kościerzyną i Bytówem²²:

- linii nr 201 Kościerzyna – Gdynia Główna oraz odcinków linii nr 211 i 212 na odcinku Bytów – Lipusz – Kościerzyna (tzw. Kaszubska Kolej Regionalna).

¹⁸ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzpwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 241.

¹⁹ Tamże, s. 241.

²⁰ Tamże, s. 243.

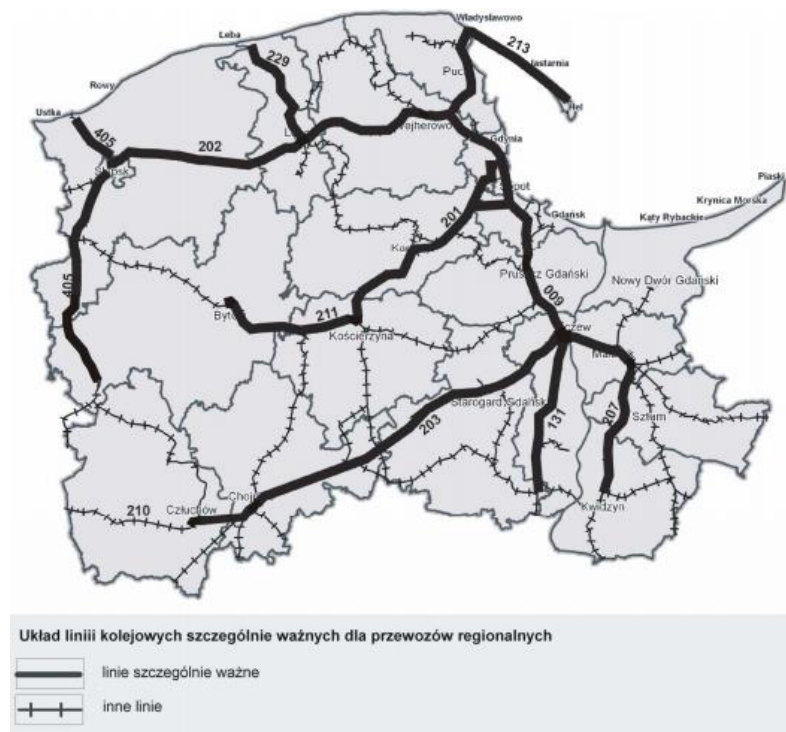
²¹ Tamże, s. 245.

²² Tamże, s. 245.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Rysunek 29 Układ linii kolejowych szczególnie ważnych dla przewozów regionalnych w województwie pomorskim

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,
http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarzad/obwieszczenia_marszalka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzpwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 244

Planuje się także integrację systemów transportu zbiorowego w województwie w oparciu o dworce kolejowe w miastach węzłowych o regionalnym lub metropolitarnym znaczeniu dla obsługi pasażerskiej (tj. Kościerzyna, Kartuzy, Bytów)²³.

²³ Tamże, s. 246.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Rysunek 30 Krajowe i regionalne węzły integracyjne

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,
http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzpwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 246

Rozwój systemu transportowego aglomeracji

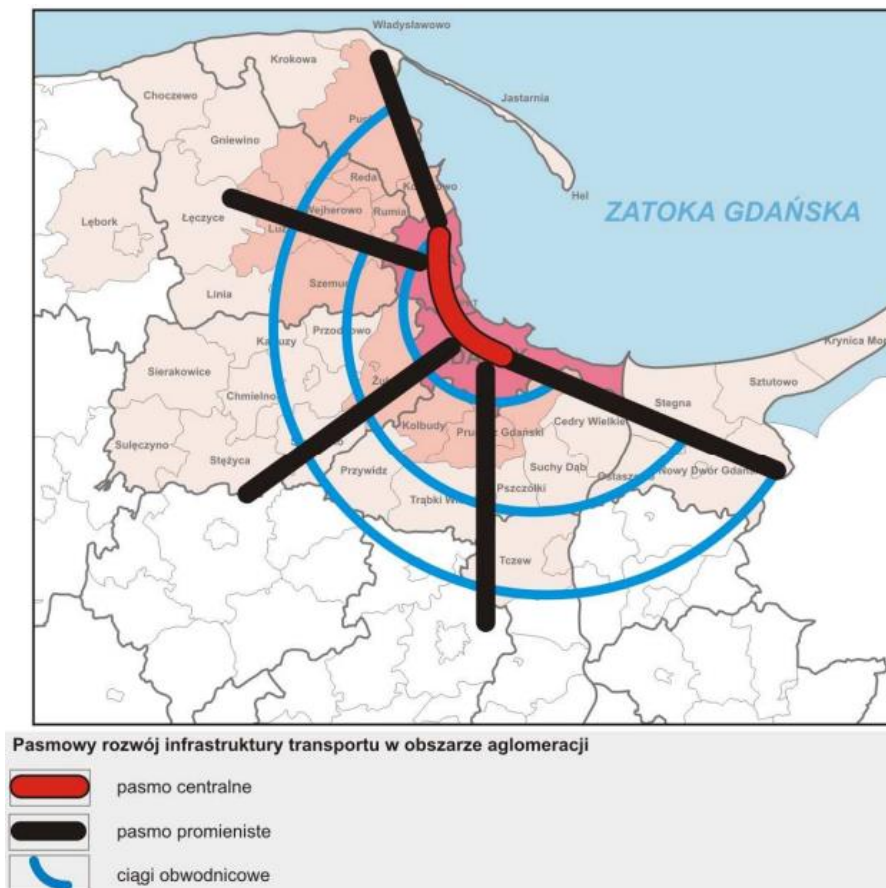
Zadaniem polityki przestrzennej będzie ukształtowanie dostępnej i funkcjonalnej sieci transportowej obszaru aglomeracji, integracja systemu transportu pasażerskiego w obszarze aglomeracji, rozwój transportu intermodalnego i kombinowanego oraz poprawa bezpieczeństwa zmniejszenia szkodliwego oddziaływania transportu na

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

środowisko, w tym. m.in.: modernizacja linii kolejowej nr 201 Gdynia Główna – Kościerzyna²⁴ (zob. Rysunek 31).

Rysunek 31 Rozmieszczenie infrastruktury transportowej w pasmach koncentracji osadnictwa aglomeracji

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,
http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzpwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 284

Wniosek

Dostępność komunikacyjna to jeden z głównych czynników analizowanych podczas wyboru miejsca lokalizacji przyszłej inwestycji. Łatwość i szybkość dotarcia do określonego miejsca znacznie zwiększa potencjał inwestycyjny regionu. Atutem

²⁴Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,
http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzpwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 284.

Kościerzyna jest lokalizacją w środkowej części województwa pomorskiego, co pozwala na zwiększenie dostępności transportowej także z innych miast wojewódzkich. Z drugiej strony odległość od Aglomeracji Trójmiejskiej jest większa niż w przypadku Kartuz lub Pruszcza Gdańskiego. Podobnie przedstawia się sytuacja z czasem dojazdu i odległością od obwodnicy trójmiejskiej oraz autostrady. Także połączenia kolejowe rzadko kiedy planowane są przez miasto Kościerzynę. Z drugiej strony, dostępność transportowo tylko w niewielkim stopniu uzależniona jest od prowadzonych działań na szczeblu lokalnym. Uwzględnienie w przyszłych Planach Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego zależne jest od sejmiku Województwa Pomorskiego. W przypadku Kościerzyny, podejmowane zostaną tylko niewielkie inwestycje, które wpłyną na zwiększenie dostępności komunikacyjnej miasta. W kolejnych latach różnica w zakresie dostępności komunikacyjnej może być jeszcze większa, co może wynikać ze zwiększenia inwestycji w pozostałych obszarach województwa pomorskiego.

Rozwój przedsiębiorczości

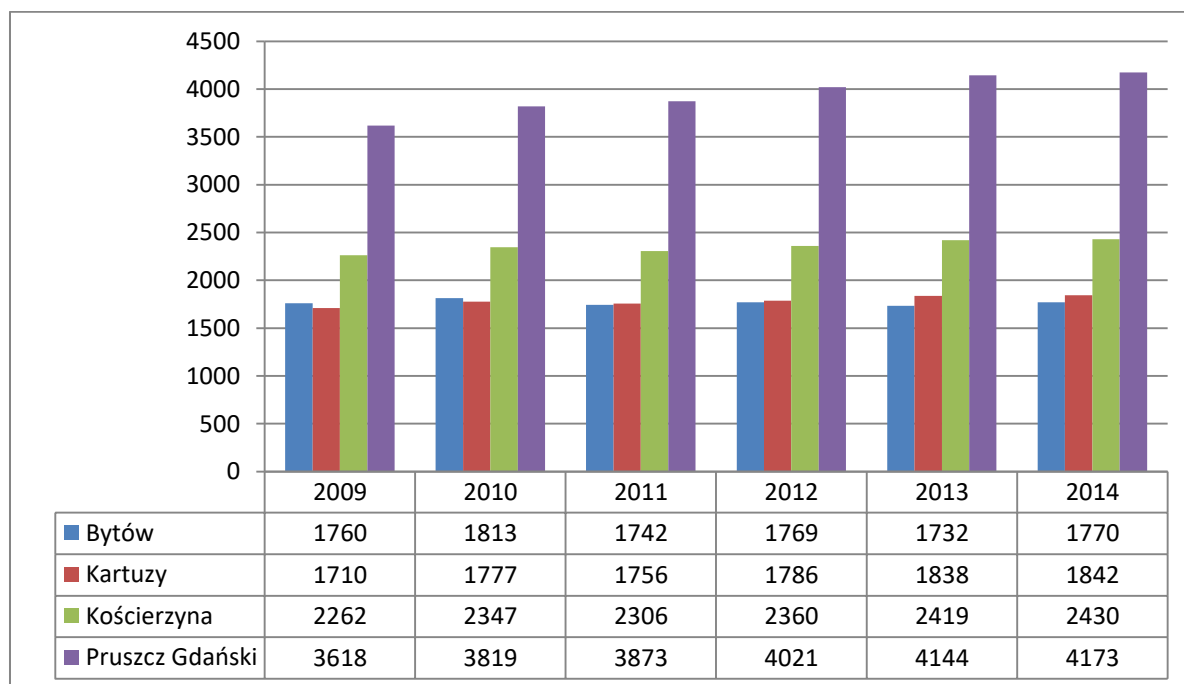
Na klimat inwestycyjny oddziałują także koncentracja przedsiębiorstw w analizowanym regionie. Większa liczba przedsiębiorstw wpływa na wzrost zasobów pracy i tym samym na wzrost kapitału ludzkiego. Przedsiębiorczość regionu zwiększa także chłonność rynku lokalnego i przyciąga inwestorów zagranicznych.

Liczba podmiotów w analizowanych miastach zwiększa się systematycznie od 2009 r. Jak widać na poniższym rysunku najwięcej podmiotów, wpisanych do rejestru REGON funkcjonuje na terenie Kościerzyny i Pruszcza Gdańskiego. Świadczy to o rozwoju wskazanych regionów i dobrze rozwiniętym zapleczu pomocy dla nowych przedsiębiorców. W Kościerzynie natomiast zarejestrowano największą liczbę nowych podmiotów gospodarki narodowej w 2014 r.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Rysunek 32 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Ogólna liczba przedsiębiorstw we wszystkich analizowanych regionach zwiększa się od 2009 r. Największy wzrost firm nastąpił w Pruszczu Gdańskim (555 przedsiębiorstw w latach 2009 – 2014) oraz Kościerzynie (178 przedsiębiorstw w latach 2009 – 2014). Najwięcej przedsiębiorstw, które wpisane są do rejestru REGON zlokalizowanych jest w Pruszczu Gdańskim oraz Kościerzynie. Biorąc pod uwagę klasę wielkości, we wszystkich analizowanych regionach najwięcej funkcjonuje firm mikro, które zatrudniają do 9 pracowników. Funkcjonowanie małych przedsiębiorstw tylko w niewielkim stopniu wpływa na rozwój gospodarki regionu. Dotyczy to także Kościerzyny, gdzie duża liczba firm nie wiąże się z atrakcyjnością regionu dla inwestorów, ale bardziej z możliwościami rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców w specyficznych sektorach gospodarki. Warto jednak zauważyć, że w Bytowie oraz Kościerzynie znajdują się przedsiębiorstwa, które zatrudniają więcej niż 1000 osób i są największymi pracodawcami w regionie.

Rysunek 33 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON – wg klas wielkości

Jednostka terytorialna	0 - 9	10 - 49	50 - 249	250 - 999	1000 i więcej	Razem
Pruszcz Gdański	3988	150	34	1	0	4173
Kościerzyna	2303	98	28	0	1	2430
Kartuzy	1740	76	25	1	0	1842
Bytów	1665	77	25	2	1	1770

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W poniższej tabeli zaprezentowano dane z lat 2013 – 2014 na temat liczby przedsiębiorstw wg sekcji i działów PKD. Jak wynika z tabeli, najczęściej podmiotów działa w sekcjach:

- G tj. handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,
- F tj. budownictwo (roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków, budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne),
- C tj. przetwórstwo przemysłowe (produkcja artykułów spożywczych, napojów, wyrobów tytoniowych, tekstylnych, odzieży, skór i wyrobów ze skóry, wyrobów z drewna, papieru, chemikaliów, podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków, wyrobów z gumy, metali, itd.; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników; wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej).

Rozwój wskazanych podmiotów jest zgodny z charakterystyką regionu. Tylko w Kościerzynie i Bytowie funkcjonują przedsiębiorstwa z zakresu górnictwa i wydobywania. Największy spadek przedsiębiorstw w poszczególnych regionach nastąpił:

- Pruszcz Gdański – F (budownictwo) i G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle),
- Kartuzy – G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) i K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa),
- Kościerzyna – C (przetwórstwo przemysłowe) i Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna),
- Bytów – G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) i H (transport i gospodarka magazynowa).

Analizując największy przyrost przedsiębiorstw, miały one miejsce w takich działach jak:

- Pruszcz Gdański – L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości) M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna),
- Kartuzy – S (pozostała działalność usługowa) i T (gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby),
- Kościerzyna – H (transport i gospodarka magazynowa) i M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna),
- Bytów – F (budownictwo) i M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna).

Analiza potwierdza wcześniej zaprezentowane wyniki o popowstawaniu coraz większej liczby przedsiębiorstw mikro i małych, które tylko w nieznacznym stopniu wpływają na rozwój regionu. Sytuacja może być spowodowana bliskością Aglomeracji Trójmiejskiej, gdzie powstaje najwięcej oddziałów firm zagranicznych oraz zakłady produkcyjne największych korporacji.

Tabela 9 Liczba podmiotów wg sekcji i działów PKD

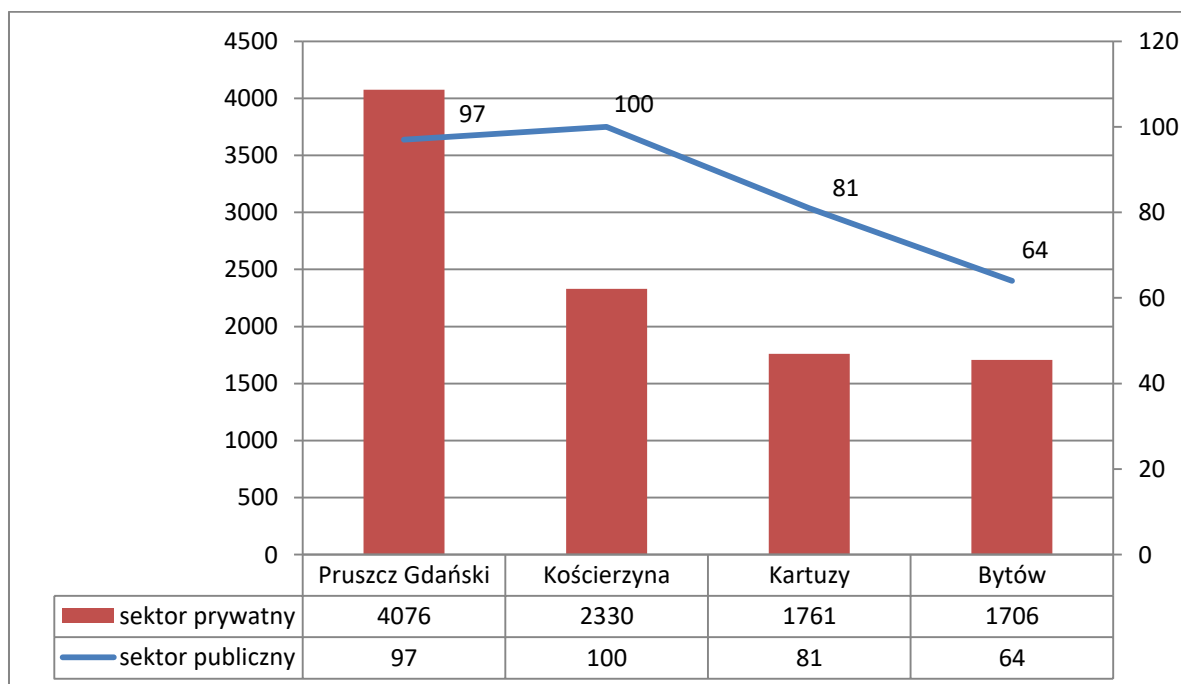
PKD	Pruszcz Gdański		Kartuzy		Kościerzyna		Bytów	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
A	17	15	39	36	11	13	25	24
B	0	0	0	0	1	1	1	1
C	514	534	159	163	227	216	195	202
D	18	18	1	1	7	6	1	1
E	6	7	5	5	4	3	4	3
F	578	542	286	288	420	419	226	239
G	1084	1059	468	459	554	550	372	363
H	337	346	68	70	164	174	77	71
I	97	94	48	51	53	57	39	38
J	104	104	35	37	44	40	28	29
K	162	149	58	51	72	67	41	45
L	258	275	100	103	124	130	222	225
M	347	371	148	151	173	184	119	131
N	99	99	46	47	58	63	23	27
O	15	15	15	15	14	15	13	13
P	105	110	92	89	124	128	82	85
Q	167	180	106	102	179	168	110	110
R	46	51	42	45	36	34	36	40
S i T	190	204	122	129	154	162	118	123
U	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Znacznie więcej przedsiębiorstw w regionie funkcjonuje w sektorze prywatnym (ponad 95%). Są to przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz spółki handlowe. Kościerzyna charakteryzuje się stosunkowo dużą liczbą podmiotów z sektora publicznego (100 podmiotów).

Rysunek 34 Liczba podmiotów wg sektorów własnościowych

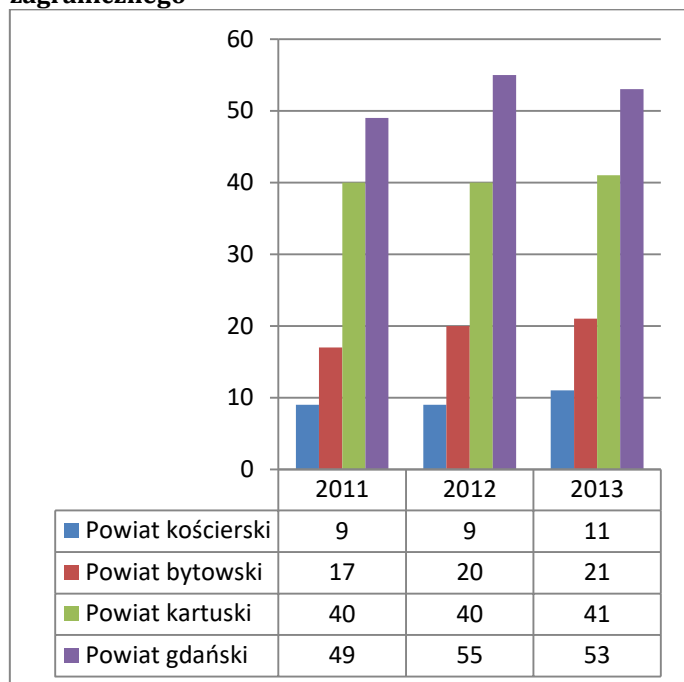

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

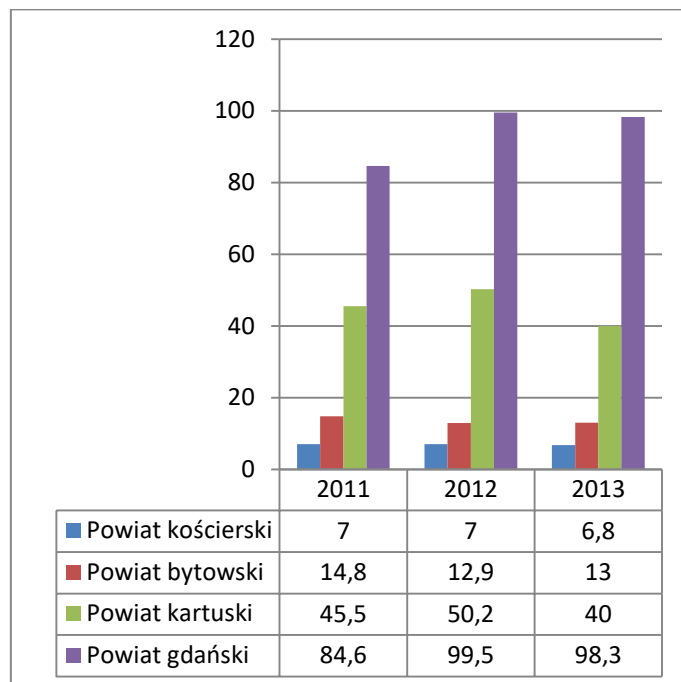
Liczba przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym zwiększyła się we wszystkich analizowanych powiatach. Najwięcej przedsiębiorstw zlokalizowanych jest na terenie powiatu gdańskiego co jest związane z większym rynkiem zbytu oraz rozwiniętą siecią infrastrukturalną i dostępnością komunikacyjną. Najmniej przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego zlokalizowanych jest na terenie powiatu kościerskiego. Pomimo zwiększenia się liczby z 9 podmiotów w 2011 r. do 11 podmiotów w 2013 r., kapitał zagraniczny zmniejszył się nieznacznie - do 6,8 mln zł w 2014 r. Może to oznaczać wycofanie udziałowców zagranicznych lub zmniejszeniem ich działalności w regionie.

Rysunek 35 Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego

Rysunek 36 Kapitał zagraniczny (w mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wniosek

Na atrakcyjność regionu wpływa liczba przedsiębiorstw zlokalizowanych w okolicy. Świadczy o mobilności siły roboczej lub wysokiej liczbie wykwalifikowanych pracowników. Liczba zlokalizowanych przedsiębiorstw wpływa także na funkcjonowanie Instytucji Otoczenia Biznesu w regionie. Dynamiczny rozwój miasta Kościerzyna mierzony jest zwiększającą się liczbą podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Z drugiej strony, w okolicy funkcjonują głównie mikro przedsiębiorstwa, których wpływ na lokalną gospodarkę jest stosunkowo niewielki. W Kościerzynie najwięcej przedsiębiorstw działa w obszarze handlu hurtowego i detalicznego naprawy pojazdów samochodowych oraz budownictwa. Analiza pozwala na skoncentrowanie działań Urzędu Miasta na wybranych branżach, w celu zbadania ich potencjału. W powiecie kościerskim zlokalizowanych jest także niewiele inwestycji z udziałem kapitału zagranicznego.

Infrastruktura

Systemy techniczne oraz uzbrojenie terenów przeznaczonych pod przyszłe inwestycje to część infrastruktury technicznej każdego regionu. Trudność w ocenie spowodowana jest brakiem dostępu do szczegółowych danych na temat możliwości dokonania przyłączeń do wskazanych terenów. W tej części raportu przeanalizowane zostaną takie dane jak sieć kanalizacyjna, sieć gazowa oraz telekomunikacyjna.

Sieć kanalizacyjna

Na koniec roku 2014 długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Kościerzynie wyniosła 82,7 km. Stanowi to wzrost o 7 km w stosunku do roku 2009. Najdłuższa czynna sieć kanalizacyjna znajduje się w Pruszczu Gdańskim i wynika głównie z większego obszaru regionu. Najmniejsze inwestycje w rozbudowę sieci kanalizacyjne poczynione zostały przez Kartuzy i Bytów. Jak wynika z poniższej tabeli ponad 90% mieszkańców w każdym analizowanym regionie posiada dostęp do instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej. W obu przypadkach, Kościerzyna posiada najniższy odsetek ludności, którzy korzystają z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej. Wymaga to doprowadzenie większej liczby przyłączy do gospodarstw domowych. W znacznym stopniu wpływa to negatywnie na atrakcyjność inwestycyjną regionu. Natomiast oczyszczalnie komunalne znajdują się tylko w Kartuzach i Kościerzynie (rodzaj oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów). Należy także zaznaczyć, że jedynie w powiecie kościerskim zlokalizowane są oczyszczalnie przemysłowe:

- powiat kościerski – jedna oczyszczalnia mechaniczna oraz jedna biologiczna, których przepustowość projektowa wyniosła w 2014 r. kolejno: 1410 m³/dobę oraz 37 m³/dobę,
- powiat gdański – w 2009 r. w powiecie znajdowało się 6 oczyszczalni biologicznych, których przepustowość projektowana oszacowana została na 1 m³/dobę,
- powiat bytowski – jeszcze w 2013 r. w powiecie zlokalizowana była jedna oczyszczalnia mechaniczna, której przepustowość projektowa wynosiła 400 m³/dobę (w porównaniu do lat 2009-2011 – 5184 m³/dobę).

Tabela 10 Gospodarka wodno-kanalizacyjna w regionie

		Jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	Bytów		14,2	14,2	14,2	14,2	14,4	14,4	
	Kartuzy		36,1	36,1	36,1	35,5	36,1	36,2	
	Kościerzyna		75,7	76,3	78,9	78,2	80,6	82,7	
	Pruszcz Gdański		144,8	145,5	146,0	147,9	146,8	147,2	
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	Bytów		22330	22969	23002	23016	22959	:	
	Kartuzy		16331	16846	16789	16729	16577	:	
	Kościerzyna		14776	15023	14948	14836	14699	:	
	Pruszcz Gdański		26136	27512	27935	28460	28699	:	
ścieki odprowadzane	Bytów		647,0	647	648	655	646,0	650,0	
	Kartuzy		548,0	529	627	679	515,0	513,0	
	Kościerzyna		837,0	867	838	829	796,0	792,0	
	Pruszcz Gdański		1234,8	1197	1253	1240	1274,0	1289,0	
korzystający z instalacji w % ogółu ludności	wodociągi	Bytów		98,2	98,3	98,4	98,4	98,4	:
		Kartuzy		98,8	98,8	98,8	98,9	98,9	:
		Kościerzyna		96,7	96,7	96,7	96,8	96,9	:
		Pruszcz Gdański		99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	:
	kanalizacja	Bytów		92,1	92,3	92,8	92,9	93,0	:
		Kartuzy		96,8	96,8	96,9	96,9	97,0	:
		Kościerzyna		90,4	90,5	90,8	91,0	91,2	:
		Pruszcz Gdański		99,3	99,3	99,3	99,4	99,4	:

„:” oznacza brak danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W ramach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego zaplanowano Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), który zawiera zadania inwestycyjne związane z wyposażeniem aglomeracji w system kanalizacji zbiorczej i oczyszczanie ścieków komunalnych, zapewniających realizację potrzeb dostosowanych do wymogów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Na terenie województwa pomorskiego do realizacji przewidziano m.in.:

- modernizację oczyszczalni w zakresie gospodarki osadowej – Łubiana (gm. Kościerzyna), Parowa (gm. Dziemiany),
- rozbudowę oczyszczalni ze względu na jej przepustowość wraz z modernizacją części obiektów – Przechlewo, Luzino, Lubań (gm. Nowa Karczma),
- modernizację oczyszczalni ścieków – Orle (gm. Liniewo), Stara Kiszewa,
- rozbudowę oczyszczalni ze względu na przepustowość – Wielki Klincz (gm. Kościerzyna)²⁵.

Sieć gazowa

W przypadku analizowania sieci gazowej, szczegółowe dane zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. W Kościerzynie zlokalizowany jest gazoport a gazociąg Pszczółki – Bytów przebiega przez środkową część powiatu. Długość sieci ogółem w Kościerzynie w 2013 r. wyniosła ok. 27 tys. m, co oznacza wzrost o ponad 9 tys. m w porównaniu do roku 2009. Najdłuższą siecią charakteryzuje się Pruszcz Gdański, co jest związane z dynamicznym rozwojem regionu i większą liczbą odbiorców gazu. Liczba ta oznacza gospodarstwa domowe łącznie z korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. Co prawda zwiększyła się także liczba czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, jednak nadal jest ich stosunkowo niewiele w Kościerzynie (82 w 2009 r. i 154 w 2013 r.). Kartuzy posiadają blisko dwa razy więcej przyłączy, Bytów ponad 11, a Pruszcz Gdański ponad 20. Cały powiat kościerski jest zgazyfikowany

²⁵Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,
http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzpwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 297.

w niewielkim stopniu, tylko 1,52% ludności ogółem korzysta z instalacji gazowej. Również niewielki odsetek mieszkańców Kartuz (9%) korzysta z instalacji gazowej. Najlepiej zgazyfikowany jest Bytów (82,54%) oraz Pruszcz Gdański (71%).

Tabela 11 Sieć gazowa w regionie w latach 2009 – 2014

	Jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	2014
odbiorcy gazu	Pruszcz Gdański	7025	7004	7028	7152	7048	:
	Kartuzy	355	407	438	446	459	:
	Bytów	4343	4414	4473	4409	4432	:
	Kościerzyna	51	62	81	103	120	:
ludność korzystająca z sieci gazowej	Pruszcz Gdański	21378	22567	22786	21153	20979	:
	Kartuzy	1040	1201	1279	1284	1334	:
	Bytów	13594	14169	14179	14192	14041	:
	Kościerzyna	189	199	258	314	362	:
długość sieci ogółem w (m)	Pruszcz Gdański	104069	105348	106650	108391	109431	:
	Kartuzy	18287	19256	19446	20959	21361	:
	Bytów	61412	62099	62259	62790	62790	:
	Kościerzyna	17807	20855	21767	25916	27078	:
Zużycie gazu w tys. m³	Pruszcz Gdański	6548,50	7334,40	6629,00	6670,4	6934,0	:
	Kartuzy	582,90	814,70	768,30	777,2	791,0	:
	Bytów	2053,70	1839,30	1879,90	1790,0	1721,2	:
	Kościerzyna	81,10	112,00	114,10	155,2	193,2	:

„:” oznacza brak danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

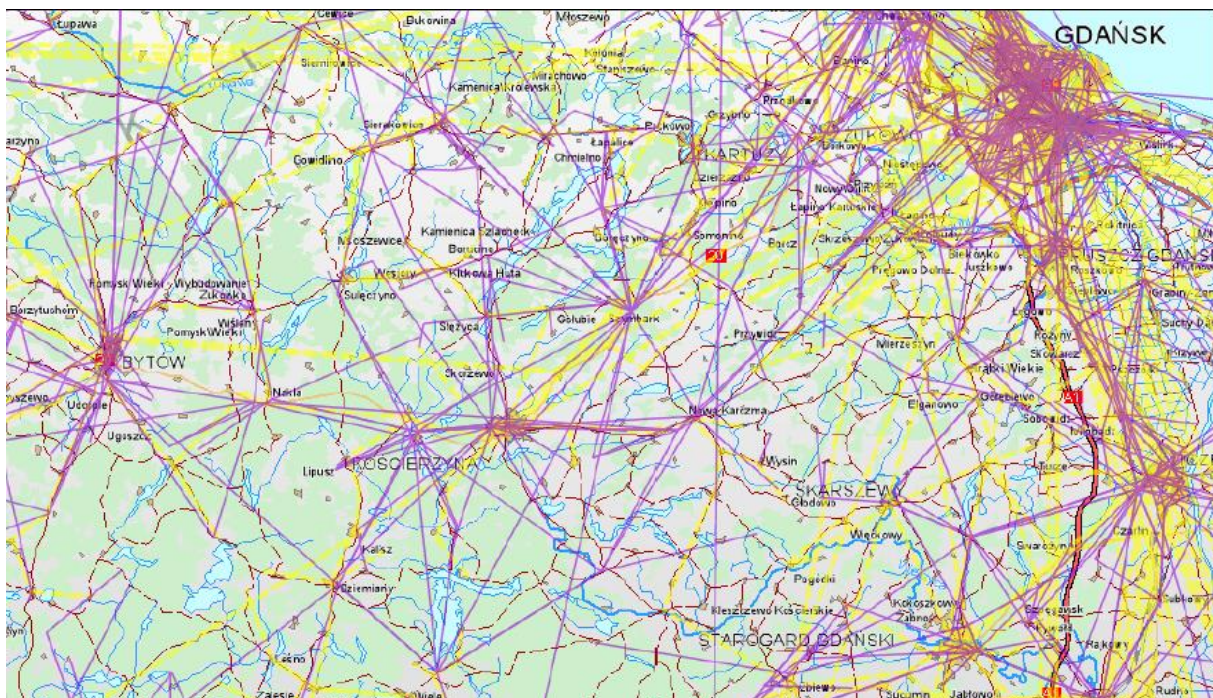

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

ICT

Na poniższym rysunku przedstawiona zostaje mapa łączy światłowodowych oraz radiowych, z uwzględnieniem takich miast jak: Bytów, Kartuzy, Kościerzyna, Pruszcz Gdański. Kolorem żółtym zaznaczone zostały połączenia światłowodowe węzłów telekomunikacyjnych, natomiast fioletowym przebieg linii radiowych. Najlepiej rozwiniętym regionem jest Aglomeracja Trójmiejska wraz z Pruszczem Gdańskim. Dynamicznie rozwija się także Bytów i Kartuzy. Powiat kościerski, co prawda podejmuje działania, które mają przyczynić się do rozwoju infrastruktury ICT, jednak poziom pokrycia łączami światłowodowymi i radiowymi jest stosunkowo niski. W 2011 r. uzyskano dofinansowanie na realizację projektu „Zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu w powiecie kościerskim”, dzięki czemu mieszkańcy takich gmin jak Kościerzyna, Liniewo, Nowa Karczma i Stara Kiszewa uzyskały dostęp do szerokopasmowego internetu.

Rysunek 37 łączy światłowodowe radiowe

Źródło: <http://www.polskaszerokopasmowa.pl/>

Wnioski

Wszystkie sieci i urządzenia przesyłowe to część infrastruktury technicznej regionu, które wpływają na jego atrakcyjność. Pozwala na zaspokajanie podstawowych potrzeb funkcjonowania w zakresie dostaw, wody, energii elektrycznej oraz usuwania ścieków. Stosunkowo słaby rozwój tych elementów wpływa na zmniejszenie potencjału inwestycyjnego regionu. Trudno porównać infrastrukturę techniczną poszczególnych miast. Najlepszą informacją dla potencjalnego inwestora jest możliwość uzyskania danych o uzbrojeniu terenów przeznaczonych pod inwestycje. W zależności od branży, wymagane są inne potrzeby infrastrukturalne, dlatego dostępne powinny być informacje o możliwościach ich przyłączenia.

Atrakcyjność rezydencjonalna

Atrakcyjność rezydencjonalna to ocena poziomu i jakości życia danego regionu. Jest szczególnie ważna w przypadku inwestorów zewnętrznych, dla których takie czynniki są również ważne podczas wyboru miejsca inwestycji.

Infrastruktura sportowa

Infrastruktura sportowa to stadiony oraz inne obiekty sportowe wraz z usługami powiązаныmi z organizacją i promocją imprez sportowych. Najlepiej rozbudowaną infrastrukturą charakteryzuje się Pruszcz Gdański, zarówno pod względem liczby klubów, członków, jak i ćwiczących ogółem. Natomiast najgorszy wskaźnik w tym zakresie przypada na Kościerzynę. Co prawda, w Kościerzynie zlokalizowane jest centrum wodne, który wyposażone jest w baseny, sauny, siłownię i basen do nurkowania. W znacznym stopniu zwiększa to atrakcyjność regionu w porównaniu do innych miast.

	Jednostka	2008	2010	2012	2014
kluby	Pruszcz Gdański	10	9	7	7
	Kartuzy	9	9	8	5
	Bytów	9	9	7	5
	Kościerzyna	5	5	4	5
członkowie	Pruszcz Gdański	1065	782	638	687
	Kartuzy	914	1136	473	159
	Bytów	671	572	390	407
	Kościerzyna	435	322	209	420
ćwiczący ogółem	Pruszcz Gdański	984	717	598	678
	Kartuzy	854	1084	710	471
	Bytów	646	512	385	407
	Kościerzyna	355	263	143	364

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

W ramach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego zakładana jest także budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń i bazy sportowej w celu organizacji międzynarodowych i krajowych wydarzeń sportowych, odgrywających istotne znaczenie w przygotowaniach do udziału w prestiżowych imprezach międzynarodowych. Ważne wydaje się także podejmowanie działań z zakresu (rozbudowa, odbudowa) i remontu otwartych i zamkniętych obiektów sportowych niepowiązanych z infrastrukturą szkolną w ośrodkach sportowych ponadregionalnych, tj. Kościerzyna oraz regionalnych Bytów, które zaplanowane są w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego²⁶.

Kultura

W sposób pośredni na zwiększenie atrakcyjności regionu wpływa także jakość i dostępność infrastruktury społecznej. Wskaźnik w znacznym stopniu wpływa na ocenę klimatu otwartości, przez co stanowi bazę do organizacji spotkań biznesowych, konferencji oraz szkoleń. Szczególnie ważna jest liczba obiektów z zapleczem

²⁶Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzpwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 232.

konferencyjnym. Należy zaznaczyć, że spośród analizowanych miast, to Kościerzyna posiada największą liczbę sal konferencyjnych i tym samym największą liczbę miejsc w tych salach. Jest to szczególnie ważne w przypadku przedsiębiorstw, które planują w przyszłości organizowanie szkoleń oraz spotkań biznesowych w okolicach zlokalizowanej inwestycji (zob. Tabela 12).

Tabela 12 Liczba imprez masowych imprez oświatowych w muzeach, bibliotek oraz obiektów z zapleczem konferencyjnym

	Jednostka	2009	2010	2011	2012	2013	2014
imprezy	Pruszcz Gdański	0	Bd	203	184	165	109
	Kartuzy	7	Bd	27	25	31	40
	Bytów	80	Bd	85	96	97	811
	Kościerzyna	70	bd	116	69	61	47
imprezy oświatowe w muzeach	Pruszcz Gdański	14	26	30	0	0	22
	Kartuzy	66	125	82	74	57	89
	Bytów	21	46	39	67	59	67
	Kościerzyna	14	26	30	0	0	22
biblioteki	Pruszcz Gdański	1	1	1	1	1	1
	Kartuzy	1	1	1	1	1	1
	Bytów	2	2	2	2	2	2
	Kościerzyna	1	1	1	1	1	1
	Jednostka	Z salą konferencyjną		Liczba sal konferencyjnych		Liczba miejsc w salach konferencyjnych	
Obiekty z zapleczem konferencyjnym (stan na 2013 r.)	Pruszcz Gdański	3		5		230	
	Kartuzy	1		2		150	
	Bytów	2		2		60	
	Kościerzyna	3		6		330	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wniosek

Wskazane czynniki wpływają przede wszystkim na wzrost atrakcyjności turystycznej, co pośrednio wpływa na potencjał inwestycyjny regionu. Kościerzyna nie charakteryzuje się najwyższym potencjałem z zakresu infrastruktury sportowej, jednak cały czas prowadzone są działania, które mają przyczynić się do zmiany tej sytuacji. Liczba ćwiczących ogółem zwiększyła się w analizowanym okresie, co wynika z podejmowanych akcji zachęcania do prowadzenia zdrowego trybu życia. W regionie prowadzonych jest także stosunkowo niewiele imprez masowych, które mogłyby przyczynić się do promocji miasta. Dotyczy to także imprez oświatowych w muzeach, których liczba zmniejsza się od 2010 r. Warto jednak zaznaczyć, że zwiększyła się liczba obiektów z zapleczem konferencyjnym. Liczba miejsc w salach konferencyjnych jest znacznie wyższa niż w pozostałych analizowanych regionach. Pozwala to na organizowanie konferencji oraz spotkań branżowych w odpowiednio przygotowanych ośrodkach, które mogą przyczynić się do zwiększenia zainteresowania regionem, jako potencjalnym miejscem do inwestowani.

Otoczenie biznesu

Liczba wyspecjalizowanych podmiotów, które wspierają rozwój przedsiębiorczości w regionie uzależniona jest od liczby zlokalizowanych przedsiębiorstw. Zwiększają one szanse na zwiększenie udziału podmiotów gospodarczych w regionie poprzez świadczenie usług szkoleniowych, doradczych oraz inwestycyjnych.

Klustry w województwie pomorskim

Klustry to geograficzne skupisko wyspecjalizowanych podmiotów, które połączone są wzajemnymi interakcjami. Przedsiębiorstwa działają w pokrewnych lub komplementarnych branżach, jednocześnie współpracując i konkurując ze sobą. Klustry charakteryzują się takimi cechami jak: zaangażowanie podmiotów, wysokim potencjałem interakcji, koncentracja wokół dominującej i pokrewnej branży,

koncentracja geograficzną, sformalizowaną współpracą oraz wskazaniem podmiotu pełniącego funkcje koordynatorów²⁷.

W województwie pomorskim Urząd Marszałkowski oferuje szereg usług, które dedykowane są klastrom w następujących obszarach²⁸:

W województwie pomorskim funkcjonują 22 klastry²⁹:

- Gdański klaster Budowlany,
- Pomorski Klaster BioEccochemiczny,
- Bałtycki Klaster Ekoenergetyczny,
- INTERIZON – Pomorski Klaster ICT,

²⁷ Portal Innowacji, http://www.pi.gov.pl/klastry/chapter_95882.asp

²⁸ Klastry w województwie pomorskim, http://www.pi.gov.pl/PARPFfiles/file/klastry/Tresci_stale/Katalog_woj_pomorskie.pdf, s. 4.

²⁹ Pomorskie inicjatywny klastrowe, <http://klastry.pomorskie.eu/content.php?id=20>

- Pomorski Klaster Morza i Zlewiska Wisły,
- Gdańska Delta Bursztynu,
- Nadwiślański Klaster energii Odnawialnej,
- Klaster KlimaPomerania,
- Sopocki Klaster Turystyczny,
- Pomorski Klaster Horeca,
- Klaster Finansowy,
- Pomorski Klaster żeglarski,
- Pomorski Klaster Ekonomii Społecznej,
- Klaster Biotechnologiczny BIOPARK,
- Polski Klaster Morski,
- Chojnicko – Człuchowski Klaster Turystyczny,
- Malborski Klaster Innowacyjnego Kształcenia Zawodu,
- Klaster Logistyczny Transportowy „Północ – Południe”,
- Bałtycki Klaster Przemysłu Czasu wolnego,
- Pomorski Klaster Seniora,
- Pomorski Klaster Rzeczny,
- Pomorskie Stowarzyszenie Przewoźników Drogowych Gdynia.

Jak wynika z analizy, w województwie pomorskim funkcjonują klastry o różnych profilach działalności. Tylko niewielka część z nich skoncentrowana jest na małych rynkach lokalnych. Siłą klastrów jest współpraca w każdym otoczeniu i warto wykorzystać możliwość jaką daje Urząd Marszałkowski w województwie.

Wniosek

Głównym celem tworzenia klastrów jest stymulowanie współpracy między lokalnymi przedsiębiorcami. W Kościerzynie powołane zostało stowarzyszenie pod nazwą „Kościerski Klaster Budowlany”. Koncentruje się on na działaniach w obszarze nowoczesnego budownictwa (w tym budownictwa energooszczędnego i pasywnego). Jego celem jest zwiększenie konkurencyjności oraz stabilności funkcjonowania firm

z branży na rynku³⁰. Jednak do tej pory nie zauważono efektów jego funkcjonowania. Należy zwiększyć działania mające na celu promocję klastra, w taki sposób aby wpłynąć na zwiększenie współpracy i innowacyjności wszystkich członków.

Specjalne strefy ekonomiczne w regionie

Specjalne Strefy Ekonomiczne to inicjatywa mająca na celu łączenie potrzeb inwestorów z potrzebami poszczególnych regionów. Każda strefa to wyodrębniona administracyjnie część terytorium Polski, która jest przeznaczona do prowadzenia działalności gospodarczej na preferencyjnych warunkach. Każdy przedsiębiorca, który zlokalizuje swoją działalność na terenie SSE ma zapewnione ulgi podatkowe oraz odpowiednio przygotowany, uzbrojony teren. Specjalne Strefy Ekonomiczne tworzone są w celu przyspieszenia rozwoju gospodarczego oraz tworzenia nowych miejsc pracy³¹

Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna obejmuje dwadzieścia sześć terenów inwestycyjnych, tzw. podstref, które zlokalizowane są w województwie pomorskim (518,8643 ha), kujawsko – pomorskim (732,2391 ha), zachodniopomorskim (586,2502 ha) oraz wielkopolskim (21,883 ha)³². W województwie pomorskim znajduje się 13 podstref, tj.

- Bałtycki Port Nowych Technologii w Gdyni,
- Chojnice,
- Człuchów,
- Gdańsk Klukowo,
- Gdańsk Kokoszki,
- Gdańsk Park Naukowo – Technologiczny,
- Kwidzyn,
- Malbork,
- Starogard Gdański,

³⁰ Kościerski Klaster budowlany, <http://koscierzyna.gda.pl/portal?id=1058794>

³¹ Specjalne Strefy Ekonomiczne, http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/sse#

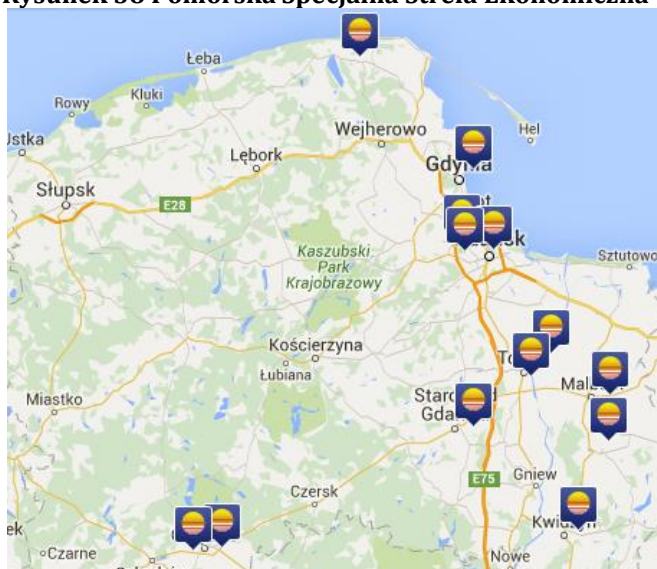
³² Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna, <http://www.strefa.gda.pl/pl/podstrefy-psse.html>

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

- Sztum,
- Tczew Czatkowy,
- Tczew Rokitki,
- Żarnowiec.

Rysunek 38 Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Źródło: Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna,
<http://www.strefa.gda.pl/pl/podstrefy-psse.html>

Wniosek

Specjalne Strefy Ekonomiczne zlokalizowane są na obrzeżach województwa pomorskiego. Na zaprezentowanej mapie widać wyraźnie brak specjalnych terenów w środkowej części Kaszub. Być może warto się zastanowić nad zlokalizowaniem podstrefy również w okolicach Kościerzyny. W ten sposób może zwiększyć się liczba potencjalnie zainteresowanych inwestorów do rozpoczęcia działalności w regionie. Takie plany pojawiły się również w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego. Planuje się rozwój Pomorskiej (PSSE) oraz Słupskiej

Specjalnej Strefy Ekonomicznej (SSSE), a także ich rozszerzenie o nowe potencjalne obszary inwestycyjne, w tym m.in.: SSSE w miastach Bytów, Kościerzyna³³.

Współpraca z uczelniami wyższymi

Przedsiębiorstwa z regionu, które nastawione są na rozwój, mogą rozpocząć współpracę z uczelniami wyższymi. Wydziały, które odpowiadają profilowi działalności firmy, chętnie podejmują współpracę. Dla przykładu, Politechnika Gdańska podejmuje następujące ścieżki współpracy:

- badania zlecone – realizacja prac badawczych, usług laboratoryjnych, doradztwa, ekspertyz zamawianych przez i na rzecz potrzeb konkretnych kontrahentów,
- nabycie praw do technologii/wyników badań prowadzonych w Uczelni – oferta dotyczy możliwości zakupu (przekazania praw) lub udzielenia licencji (udostępnienia praw) na Technologię opracowań w ramach prac badawczych, które prowadzone są przez pracowników Uczelni,
- utworzenie spółki spin-off na bazie technologii opracowanej w Uczelni lub z wykorzystaniem infrastruktury Uczelni – oferta skierowana jest zarówno do studentów i pracowników, jak i ich partnerów biznesowych, którzy są zainteresowani stworzenie nowych firm na bazie wyników prac badawczych należących do Politechniki Gdańskiej,
- realizacja wspólnych przedsięwzięć badawczo – rozwojowych – stworzenie konsorcjum badawczo – rozwojowego,
- Opinia o innowacyjności technologii – niezależna opinia na temat danej technologii, którą przedsiębiorca chce u siebie wdrożyć³⁴.

Wniosek

Współpraca uczelni z biznesem jest coraz częściej promowana. Uczelnie bardzo często współpracują z dużymi przedsiębiorcami. Dotyczy to zarówno prowadzenia badań

³³Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, http://wrotapomorza.pl/res/BIP/UMWP/zarząd/obwieszczenia_marszałka/plan_zagospodarowania_ostateczny/_pzw_pwp_zal_1004_xxxix_09_nowy.pdf, s. 234.

³⁴ Komerccjalizacja wyników B+R, <http://pg.edu.pl/komerccjalizacja-wynikow-b-r>

zleconych, jak i tworzenia wspólnych konsorcjów. W przypadku mniejszych miast, jest to zadanie bardzo trudne. Wynika to z faktu, że uczelnie poszukują dużych podmiotów, które dysponują ogromnymi nakładami finansowymi. Liczy się także innowacyjność firmy i chęć rozwoju. W Kościerzynie funkcjonują głównie małe przedsiębiorstwa, które nie dysponują takimi nakładami finansowymi. W związku z tym stworzenie pomostu współpracy byłoby bardzo wymagającym zadaniem. W pierwszej kolejności należy przyciągnąć firmy zagraniczne, które będą otwierać swoje zakłady w regionie, a dopiero w drugiej kolejności można planować rozpoczęcie współpracy z pomorskimi uczelniami wyższymi. Dopiero wtedy miasto może zaangażować się w organizowanie spotkań z pracodawcami oraz prowadzić bieżący kontakt z uczelniami. Współpraca na tym poziomie najczęściej dotyczy wyszukiwania potrzeb przedsiębiorców, które przekazywane są osobom odpowiedzialnym za kontakt ze strony uczelni. Z drugiej strony współpraca na początkowym etapie może dotyczyć popularyzacji nauki, aktywizacji zawodowej i podejmowania wspólnych działań promocyjnych. Niektóre miasta podejmują także wspólne przedsięwzięcia edukacyjne i społeczne w celu upowszechniania wiedzy.

Zachęty i ulgi dla przedsiębiorców

Atrakcyjność gospodarczą regionu można zwiększyć także poprzez zachęty i ulgi dla przedsiębiorców i nowych inwestorów. Dotyczy to także wprowadzanych ułatwień dla nowych firm i funkcjonowania Instytucji Otoczenia Biznesu w regionie. W tej części raportu informacje zostały podzielone według czterech miast, tj. Kościerzyna, Kartuzy, Pruszcz Gdański, Bytów.

Kościerzyna

Miasto Kościerzyna intensywnie wspierają rozwój przedsiębiorczości oraz realizację nowych inwestycji w regionie. Kościerzyna z powodzeniem realizuje szereg przedsięwzięć wspierających przedsiębiorców.

Kościerzyna w ramach partycypacji społecznej opracowała i wdrożyła w 2013 roku Program Rozwoju Przedsiębiorczości na lata 2013-2020, który całościowo prezentuje

obszar przedsiębiorczości w mieście i zawiera rekomendacje działań w celu jej wzmocnienia.

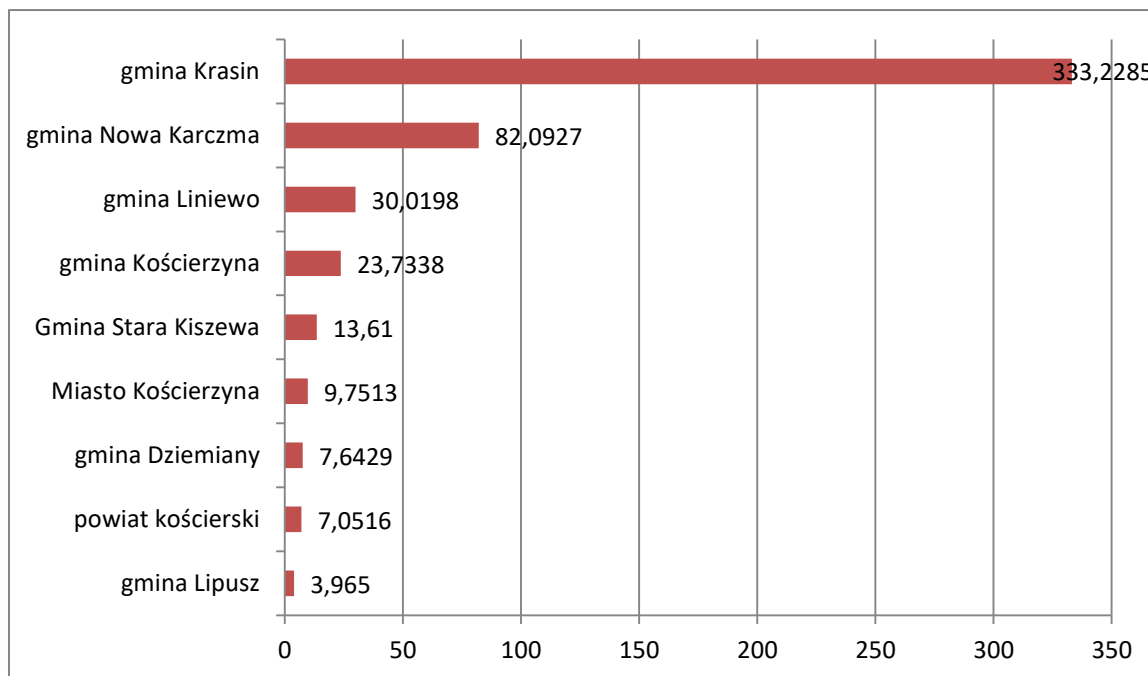
Jednym z elementów systemu wspierającego kościerskie firmy i przedsiębiorstwa jest zastosowanie przez władze gminy zwolnień podatkowych. Zachęty te umożliwiają zwolnienie od podatku od nieruchomości przedsiębiorców, którzy dokonują całkowicie nowej inwestycji lub ją rozbudowują. Zwolnienie podatkowe uzależnione jest od wysokości nakładów inwestycyjnych.

Na rozwój przedsiębiorczości w regionie może wpłynąć także przygotowany przez powiat i gminy z powiatu kościerskiego wspólny, jednolity dokument prezentujący powiatową ofertę terenów pod inwestycje – „Wspólna oferta inwestycyjna Samorządów Powiatu Kościerskiego – Serca Kaszub”. Dokument ten zawiera przegląd dostępnych terenów inwestycyjnych w powiecie wraz z uwzględnieniem ich przeznaczenia oraz opisem działki. W dokumencie wskazanych jest ponad siedemdziesiąt terenów o łącznej powierzchni ponad 500 ha. Najwięcej z nich przeznaczono na budownictwo mieszkaniowe i letniskowe – blisko 350 ha. Natomiast tereny usługowe zajmują blisko 115 ha, a produkcyjno-usługowe ponad 50 ha.³⁵

³⁵ www.kir.org.pl

Rysunek 39 Powierzchnia wskazanych terenów inwestycyjnych w gminach powiatu kościerskiego (ha)

Źródło: „STRATEGIA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W KONTEKŚCIE ZARZĄDZANIA ZMIANĄ GOSPODARCZĄ W POWIECIE KOŚCIERSKIM NA LATA 2014-2020”, DORFIN na zlecenie Agencji Rozwoju Pomorza S.A., Kościerzyna, maj 2014r.

Co więcej, Kościerzyna wspólnie z okolicznymi samorządami angażuje się w liczne przedsięwzięcia na rzecz poprawy sytuacji i kondycji przedsiębiorstw:

- wspólna oferta inwestycyjna Powiatu Kościerskiego – wykaz terenów inwestycyjnych,
- projekt Kościerskie Strefy Aktywności Gospodarczej (finansowanie na przygotowania dokumentacji technicznej potrzebnej do uzbrojenia terenów inwestycyjnych i nakreślenia kierunków strategicznych rozwoju regionu – ponad 2 mln zł),
- projekty w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Kościerzyna (MOF)

Kościerzyna to także lokalizacja Kaszubskiego Inkubatora Przedsiębiorczości STOLEM. Kaszubskie Inkubatory Przedsiębiorczości pod wspólną marką „STOLEM” pomagają

rozwijać innowacyjne pomysły i lokalne przedsiębiorstwa. Zadaniem Inkubatora jest stworzenie korzystnych warunków dla powstawania nowych miejsc pracy poprzez wspieranie funkcjonowania i rozwoju nowych, innowacyjnych, małych przedsiębiorstw, zlokalizowanych w obiektach Inkubatora. Oferta inkubatora dla firm działającym do 3 lat obejmuje m.in. wynajem w pełni umeblowanych wyposażonych w sprzęt komputerowy pomieszczeń biurowych po preferencyjnych cenach, możliwość wynajęcia biur na godziny czy sal konferencyjno-szkoleniowych. Projekt „Kaszubski Inkubator Przedsiębiorczości - szansą rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw w Bytowie, Kościerzynie, Lęborku i Kartuzach” finansowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

W Kościerzynie działa również Kaszubski Instytut Rozwoju, który w swojej działalności skupia się na wspieraniu przedsiębiorczości wśród mieszkańców Kościerzyny. Od wielu lat Instytut z powodzeniem realizuje projekty mające na celu poprawę innowacyjności regionu oraz wsparcie osób planujących założyć własną działalność gospodarczą.

Oprócz powyżej wymienionych instytucji w Kościerzynie działają również instytucje finansowe wspierające inwestycje gospodarczej realizowane przez lokalnych przedsiębiorców.

Kościerzyna to także miejsce działalności Kaszubskiego Funduszu Przedsiębiorczości, którego podstawowym celem jest wspieranie rozwoju przedsiębiorców z sektora mikro i małych firm, poprzez ułatwianie im dostępu do finansowania zewnętrznego m.in. w drodze udzielania pożyczek według tzw. mikrofinansowania w ramach programu JEREMIE. Mogą one być przeznaczone na:

- rozpoczęcie działalności - wsparcie na utworzenie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych i absolwentów szkół;
- finansowanie inwestycji;
- modernizację tj. na rozwój przedsiębiorstw w ramach prowadzonej już działalności gospodarczej.

Powiatowe Centrum Informacyjne w Kościerzynie wspiera przedsiębiorczość poprzez poprawę dostępności do informacji na temat aktualnie dostępnych form finansowania działalności gospodarczej i planowanych inwestycji. Informacje i konsultacje dotyczą przede wszystkim dostępnych form finansowania inwestycji, tj.:

- pożyczek;
- poręczeń kredytowych;
- dotacji z funduszy unijnych.

Na terenie powiatu kościerskiego działa Lokalna Grupa Działania Stolem, którym celem jest:

- działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich;
- aktywizowanie ludności wiejskiej;
- inicjowanie, promowanie oraz realizowanie przedsięwzięć wspierających rozwój przedsiębiorczości regionu;
- wspieranie lokalnych środowisk gospodarczych, podejmowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych na rzecz rozwoju społeczno – gospodarczego regionów i środowisk lokalnych.

Bytów

Gmina Bytów podjęła w 2014 roku uchwałę o 100-procentowym zwolnieniu przedsiębiorców z podatków od nieruchomości i gruntów. Jednak aby takie zwolnienie otrzymać, trzeba spełnić kilka warunków. Zwolnienie dotyczy tylko tych przedsiębiorców, którzy budują nowe obiekty do prowadzenia działalności gospodarczej lub kupują obiekty na takie cele. W ramach zwolnienia przedsiębiorcy mogą otrzymać do 100 procent zwolnienia z podatku od nieruchomości do wysokości 200 tys. euro, a w przypadku firm transportowych do wysokości 100 tys. euro.

Również w Bytowie funkcjonuje Kaszubski Inkubator Przedsiębiorczości STOLEM. Zadaniem Inkubatora jest stworzenie korzystnych warunków dla powstawania nowych miejsc pracy poprzez wspieranie funkcjonowania i rozwoju nowych, innowacyjnych,

małych przedsiębiorstw, zlokalizowanych w obiektach Inkubatora. Oferta obejmuje pomoc firmom działającym do 3 lat i dotyczy m.in. wynajem w pełni umeblowanych wyposażonych w sprzęt komputerowy pomieszczeń biurowych po preferencyjnych cenach, możliwość wynajęcia biur na godziny czy sal konferencyjno-szkoleniowych.

Kartuzy

Jedyną jednostką wspierającą przedsiębiorców w Kartuzach jest Kaszubski Inkubator Przedsiębiorczości STOLEM, którego działalność opisano powyżej.

Trudnym zadaniem jest znalezienie innych ofert przeznaczonych dla potencjalnych inwestorów na terenie Kartuz, co oznacza, że oferta inwestycyjna jest mało konkurencyjna.

Pruszcz Gdański

Na stronie Urzędu Miasta Pruszcz Gdańskiego nie można odnaleźć informacji na temat zachęt dla przedsiębiorców. Słaba oferta inwestycyjna może wpływać na zmniejszenie się liczby przedsiębiorstw w przyszłości. Informacje dotyczą tylko miejscowych planów zagospodarowania oraz Strategii Rozwoju, które po części dotyczą także rozwoju przedsiębiorczości w regionie.

Wniosek

Spośród wszystkich analizowanych miast, Kościerzyna jest najbardziej zaangażowana w tworzenie klimatu inwestycyjnego regionu. Posiada dobrze działające instytucje otoczenia biznesu, które starają się zainteresować potencjalnych inwestorów swoją ofertą. Nie są to jednak wystarczające działania. Ze względu na oddalenie od Aglomeracji Trójmiejskiej, należy podejmować nowe inicjatywy, które zwiększą świadomość przedsiębiorców na temat przedsiębiorczości w Kościerzynie. Dotyczy to także działań promocyjnych, które powinny być podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Promocja jest ważnym czynnikiem, który może wpłynąć na zwiększenie klimatu inwestycyjnego regionu. Najtrudniej pokonać problemy popytowe, które są największą barierą w rozwoju przedsiębiorczości w regionie. Bliskość Aglomeracji Trójmiejskiej, w której lokowanych jest najwięcej inwestycji, może zmniejszyć atrakcyjność Kościerzyny. Fakt ten wynika z większego rynku zbytu, zorganizowanej

komunikacji oraz rozwiniętej sieci infrastrukturalnej. W związku z tym należy prowadzić działania promocyjne, które zachęcą przedsiębiorców do zainteresowania się ofertą inwestycyjną regionu.

Promocja przedsiębiorczości

Pruszcz Gdański na stronie Urzędu Miasta oferuje specjalną zakładkę dla inwestorów. Potencjalny przedsiębiorca może tam znaleźć takie informacje jak:

- wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszcz Gdański,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Pruszcz Gdański,
- analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta Pruszcz Gdański
- strategię Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018,
- bieżące ogłoszenia o konsultacjach oraz obwieszczenia Wojewody Pomorskiego³⁶.

Na stronie brakuje jednak informacji o ulgach dla przedsiębiorców, instytucjach otoczenia biznesu, doradztwie dla nowych inwestorów, klastrach, itp. rezultatów z konferencji.

Na stronie Urzędu Miasta Bytów można znaleźć tylko oferty inwestycyjne, tj. wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowania, najmu lub dzierżawy.

Kartuzy na stronie Urzędu Miasta nie posiadają specjalnej zakładki dla przedsiębiorców. Poszczególne informacje można znaleźć w ogłoszeniach, które aktualizowane są każdego dnia. Pozostałych informacji należy szukać na stronie Inkubatora.

Również na stronie internetowej Urzędu Miasta Kościerzyny brakuje podstawowych informacji o ofercie inwestycyjnej dla przedsiębiorców. Potencjalni inwestorzy rozpoczynają poszukiwania lokalizacji od analizowania stron prowadzonych przez

³⁶ Inwestor – Pruszcz Gdański, <http://www.pruszcz-gdanski.pl/100,ogloszenia.html>

samorząd ze względu na aktualność danych. Na stronie powinny znaleźć się zarówno takie informacje jak oferta inwestycyjna, instytucje otoczenia biznesu, możliwość przystąpienia do klastrów w regionie oraz informacje związane z doradztwem dla nowych przedsiębiorców i ulgami.

Atrakcyjność inwestycyjna - podsumowanie

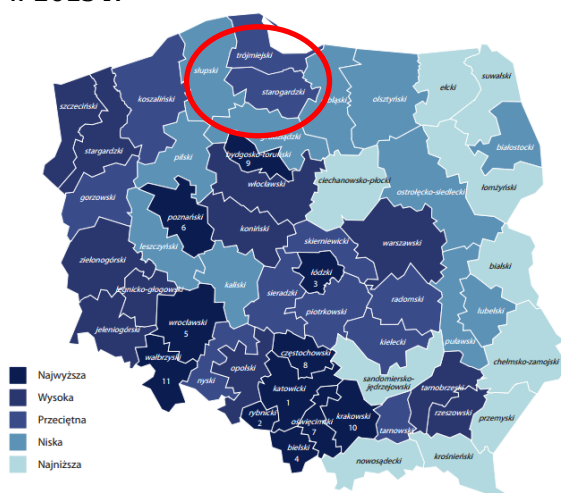
O atrakcyjności inwestycyjnej regionu świadczy szereg czynników, które zostały opisane w niniejszym opracowaniu. Konkurencyjność Kościerzyny można zwiększyć przez promowanie atrakcyjnych inwestycyjnie miejsc oraz rozbudowywanie infrastruktury towarzyszącej. Ważne jest także funkcjonowanie Instytucji Otoczenia Biznesu, które będą wspierać przyszłych przedsiębiorców.

W celu oceny atrakcyjności poszczególnych regionów, Instytut Badań nad Gospodarką prowadzi coroczne badania. Jak widać na poniższych rysunkach, całe województwo pomorskie rozwija się dynamicznie. Co prawda, region ten nie uzyskał najwyższej oceny, ale stanowi jeden z lepiej rozwijających się województw w Polsce. Należy jednak zaznaczyć, że region został podzielony na trzy podregiony, tj. trójmiejski, słupski i starogardzki. Najwyższą ocenę w sekcji działalność przemysłowa uzyskały regiony starogardzki i trójmiejski. Oznacza to, że takie miasta jak Kościerzyna, Kartuzy i Pruszcz Gdański rozwijają się dynamicznie. W przeciwieństwie do Bytowa, gdzie poziom atrakcyjności zostało ocenione jako niski. Natomiast w przypadku oceniania działalności usługowej tylko region trójmiejski uzyskał najwyższą ocenę, co oznacza jego bezkonkurencyjność w regionie. W przypadku regionów starogardzkiego i słupskiego atrakcyjność dla działalności usługowej jest stosunkowo niska.

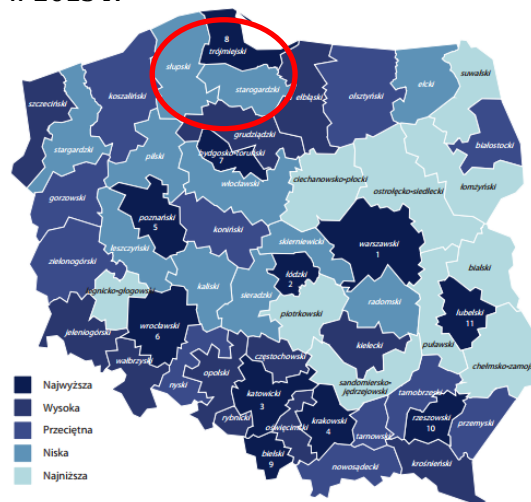

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

Rysunek 40 Atrakcyjność inwestycyjna podregionów dla działalności przemysłowej w 2013 r.

Rysunek 41 Atrakcyjność inwestycyjna podregionów dla działalności usługowej w 2013 r.

Źródło: Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2013 r. [red. M. Nowicki], Instytut nad Gospodarką Rynkową. 2013 r., s. 20.

Badania ankietowe

W celu zbadania klimatu inwestycyjnego Kościerzyny przeprowadzono dwa rodzaje badań. Telefoniczny wywiad wspomagany komputerowo (CATI) przeprowadzono z firmami spoza powiatu Kościerskiego. Celem badania było ocena wiedzy przedsiębiorców na temat oferty inwestycyjnej miasta oraz zbadanie nastawienia do przedsiębiorczości w regionie. Natomiast badanie PAPI (badanie ankietowe bezpośrednie) przeprowadzone zostało na grupie 20 przedsiębiorców z powiatu kościerskiego. W ten sposób dokonano oceny atrakcyjności regionu ze wskazaniem na mocne i słabe strony miasta Kościerzyn.

CATI

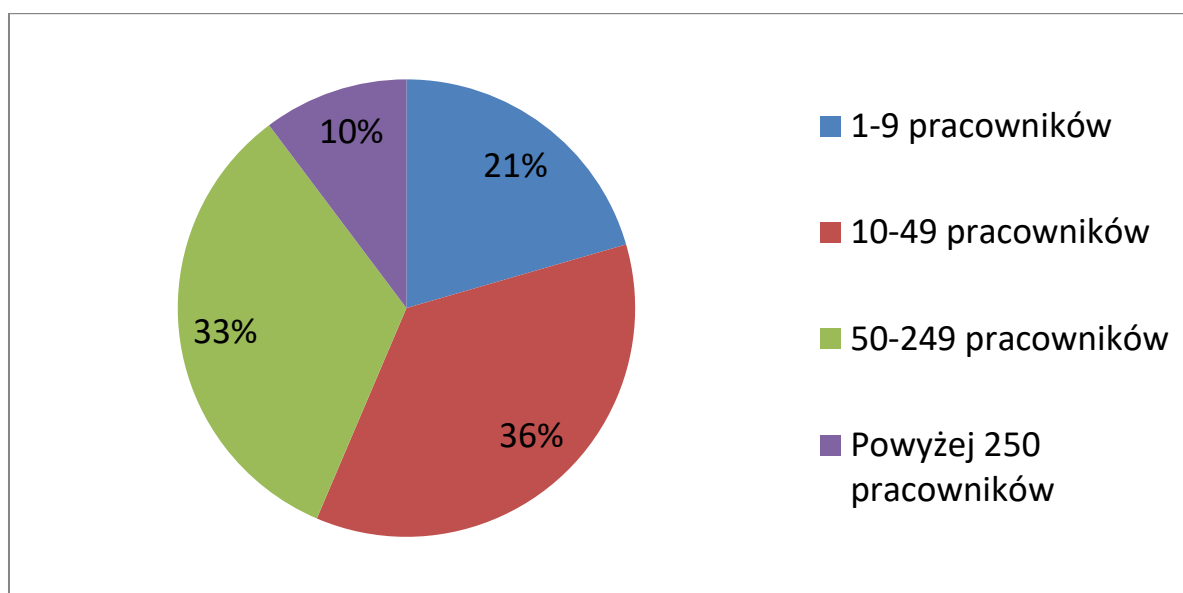
W badaniu wzięły udział przedsiębiorstwa z różnych branż. Najwięcej respondentów prowadzi działalność gospodarczą w branży metalowej (23%), budowlanej (13%) oraz spożywczej (10%). Inne branże, w jakich działają przedsiębiorcy biorący udział w badaniu to: hotelarstwo, tworzywa sztuczne, meblarstwo, maszynowa, spożywcza, ubojnia, producent tektury, place zabaw, wypożyczalnia namiotów, usługi okołoleśne,

odzieżowa, deweloper, pneumatyka, automatyka, produkcja leków, transportowa, kotły CO, transport, drzewna, drogownictwo.

Najwięcej przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu, zakwalifikowanych zostało jako małe przedsiębiorstwa (36%), co oznacza, że zatrudniają od 10-49 pracowników. Równie chętnie odpowiadali na pytania średni przedsiębiorcy, zatrudniający od 50-250 (33%). W badaniu wzięły udział także mikro przedsiębiorstwa (21%) oraz duże firmy, których wielkość zatrudnienia przekracza 250 pracowników (10%).

Rysunek 42 Wielkość przedsiębiorstwa (wg wielkości zatrudnienia)

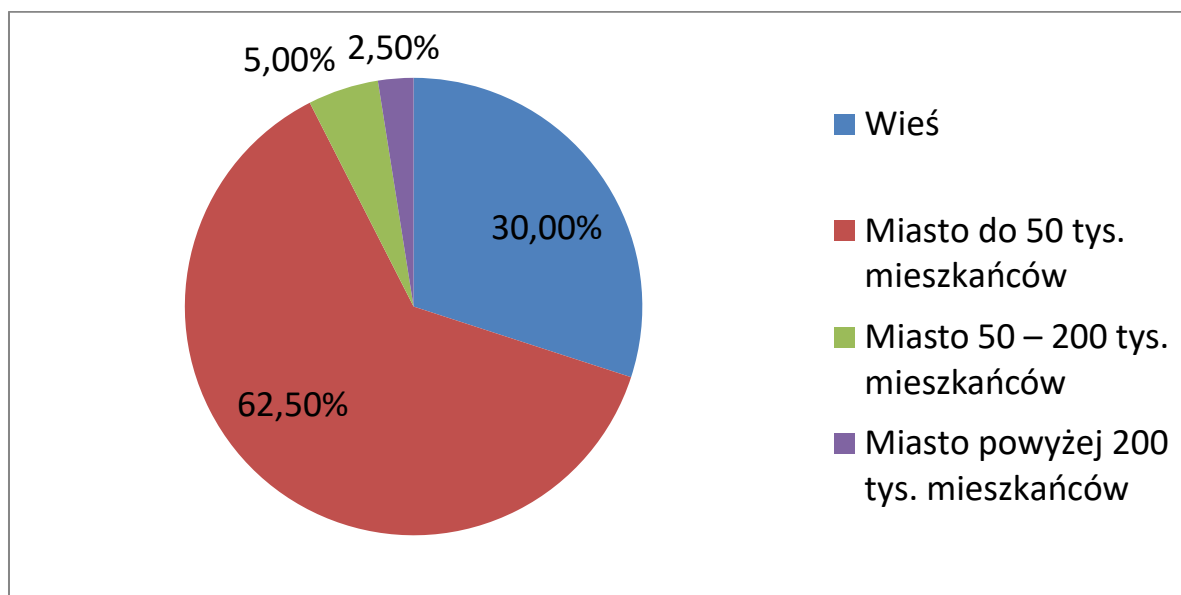

Źródło: opracowanie własne

Ponad połowa przedsiębiorców prowadzi działalność gospodarczą w mieście do 50 tys. mieszkańców (62,5%). Oznacza to, że badania zostały przeprowadzone w miastach podobnych do Kościerzyny pod względem liczby ludności. W ten sposób wyniki nie wpłyną negatywnie na ocenę miasta i pozwalają na ich dokładne porównanie. Pytania na temat klimatu inwestycyjnego zadano także przedsiębiorcom ze wsi (30%), miast do 200 tys. (5%) oraz miast powyżej 200 tys. mieszkańców (2,5%) w celu sprawdzenia, jakimi kryteriami kierują się przedsiębiorcy wybierający lokalizację przyszłej inwestycji.

Rysunek 43 Wielkość miejscowości (miejsce prowadzenia działalności)

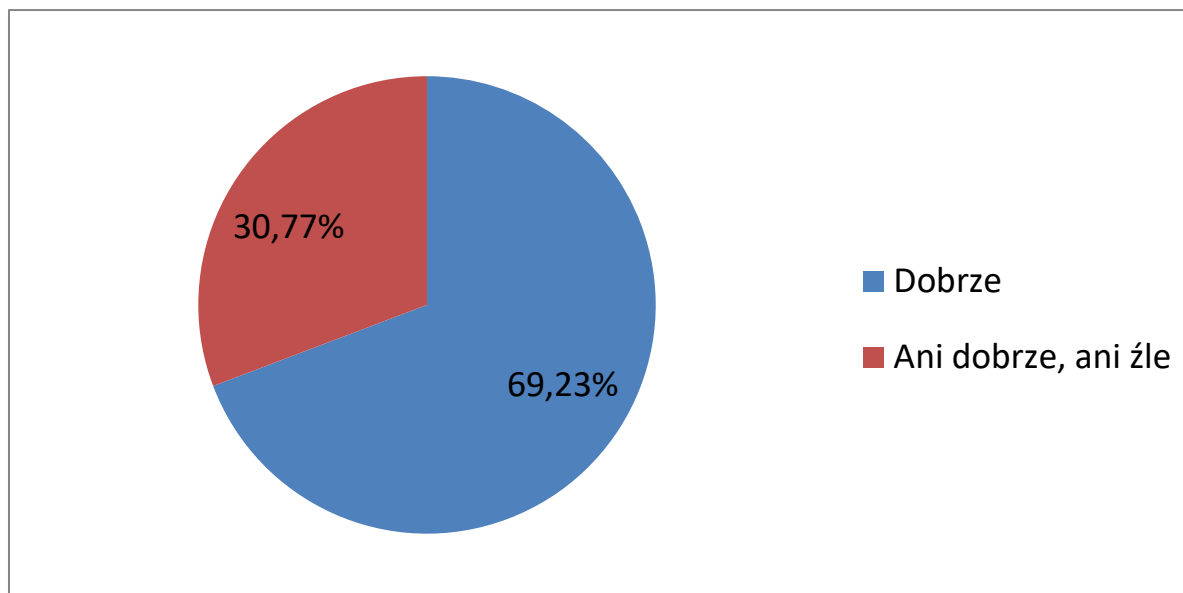
Źródło: opracowanie własne

Najwięcej przedsiębiorców przebadano z Bytowa (30%), Kartuz (20%) i Sierakowic (13%). Do badania wybrane zostały także firmy z Żukowa, Sulęcyna, Starogardu Gdańskiego (po 3%) oraz Słupska, Zblewa, Gdańska, Pruszcz Gdańskiego, Lubichowa, Kolbud, Stężycy, Skarszewy i Przodkowa (po 3%).

W pierwszej części respondenci odpowiadali na pytanie dotyczące warunków prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, w której ulokowane jest ich przedsiębiorstwo. Ponad 2/3 przedsiębiorców oceniła te warunki jako dobre, a blisko 31% respondentów nie potrafiła jednoznacznie odpowiedzieć na wskazane pytanie, twierdząc, że warunki nie są ani dobre, ani złe. Oznacza to, że przedsiębiorstwa nadal poszukują idealnego miejsca do ulokowania swojej inwestycji. Z drugiej strony, żaden przedsiębiorca nie wskazał na odpowiedź „złe” albo „bardzo złe”, co spowodowane jest pozytywną opinią na temat wyboru miejsca lokalizacji przedsiębiorstwa.

Rysunek 44 Jakiego Pana/Pani zdaniem panują warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, w której ulokowana jest Pana/Pani firma?

Źródło: opracowanie własne

Kolejne pytanie dotyczyło oceny czynników atrakcyjności inwestycyjnej miejsca prowadzenia działalności. Respondentom zaproponowano 16 odpowiedzi oraz pięciostopniową skalę oceny. Wyniki badania zostały przedstawione w tabeli poniżej. Warto jednak zaznaczyć, że żaden z wymienionych czynników nie został oceniony jako nieważny co oznacza, że wszystkie elementy wpływają na ocenę atrakcyjności inwestycyjnej. Najważniejsze czynniki, które zachęcają przedsiębiorców do zainteresowania się daną lokalizacją to: system ulg i zachęt dla inwestorów, rynek zbytu, lokalizacja (tj. bliskość Aglomeracji Trójmiejskiej), Specjalna Strefa Ekonomiczna, ceny gruntów, dostępność kooperantów, dostępność komunikacyjna oraz stan infrastruktury transportowej. Natomiast największa grupa respondentów wysoko oceniła takie czynniki jak: dostępność kooperantów, bliskość Aglomeracji Trójmiejskiej, podatki od środków transportowych, dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej, dostęp do usług firm logistycznych i transportowych, wizerunek gminy, działalność instytucji otoczenia biznesu, walory krajobrazowo – przyrodnicze.

Rysunek 45 Ocena czynników na skali 1-5 wpływających na atrakcyjność inwestycyjną miejsca prowadzenia działalności (1- bardzo nisko, 5 – bardzo wysoko)

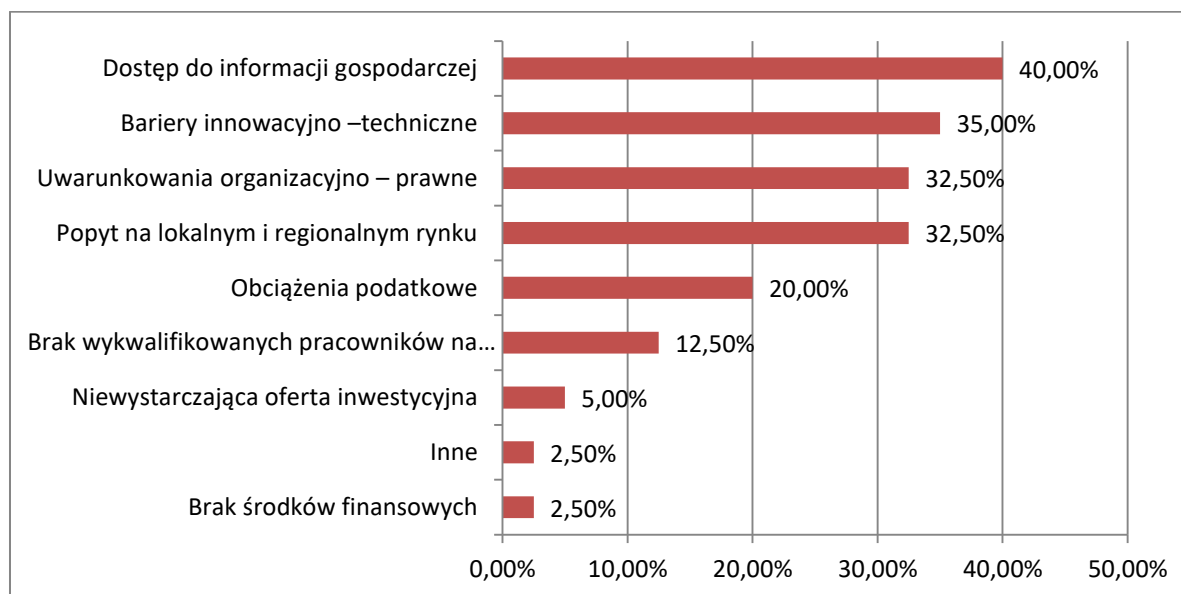
	1	2	3	4	5
odpowiedź	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>
Wizerunek gminy	0	5	18	16	1
Dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej	0	4	17	18	1
Dostępność nieruchomości komercyjnych (grunty, hale, powierzchnie biurowe)	0	6	17	16	1
Dostęp do usług firm logistycznych i transportowych	0	6	16	17	1
Podatki od środków transportowych	0	6	14	19	1
Działalność instytucji otoczenia biznesu	0	7	13	18	1
Walory krajobrazowo-przyrodnicze	0	7	14	18	1
Oferta kulturalno-sportowa	0	9	15	16	0
Ceny gruntów	0	7	12	16	4
Stan infrastruktury transportowej	0	6	13	19	2
Dostępność komunikacyjna	0	5	14	18	3
Dostępność kooperantów	0	5	10	21	3
Specjalna Strefa Ekonomiczna	0	6	14	16	4
Bliskość Aglomeracji Trójmiejskiej	0	5	11	19	5
Rynek zbytu	0	2	14	18	6
System ulg i zachęt dla inwestorów	0	3	14	17	6

Źródło: opracowanie własne

Największą barierą, która w znacznym stopniu ogranicza rozwijanie działalności przedsiębiorstw jest brak dostępu do informacji gospodarczej (40%). 35% respondentów wskazało także na bariery innowacyjno-techniczne, które utrudniają przedsiębiorcom rozwijanie działalności. Blisko 33% osób uczestniczących w badaniu wskazało na uwarunkowania organizacyjno-prawne oraz zmieniający się popyt na lokalnym i regionalnym rynku. 1/5 odpowiedzi wskazywała na obciążenia finansowe, a 12% na brak wykwalifikowanych pracowników na rynku pracy. Niewielka część respondentów wskazała na niewystarczającą ofertę inwestycyjną (5%) oraz brak środków finansowych (2,5%). Tylko jeden przedsiębiorca wskazał na inną barierę, którą według niego są niewystarczająco uzbrojone tereny inwestycyjne.

Rysunek 46 Proszę wskazać czynniki stanowiące istotną barierę w rozwijaniu Państwa działalności:

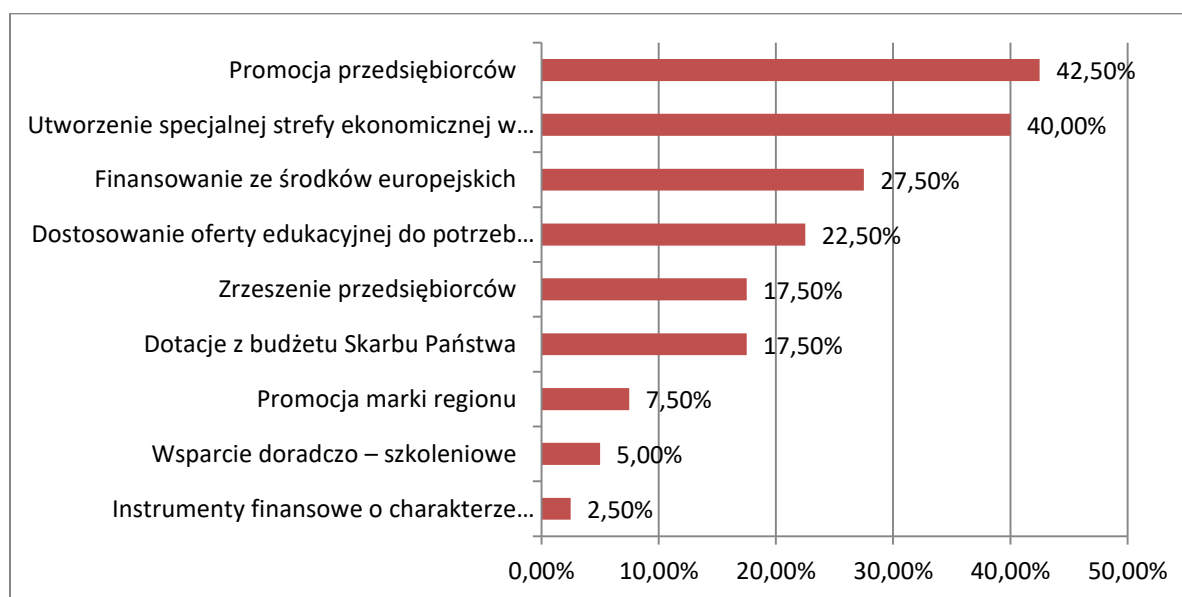
Źródło: opracowanie własne

Respondenci zostali także zapytani o formy wsparcia działalności gospodarczej, z których chcieliby skorzystać. Najwięcej firm zainteresowanych jest promocją przedsiębiorców działających w danym regionie poprzez organizację targów oraz promocję wyjazdów na spotkania z biznesmenami (45,5%). 40% respondentów chętnie skorzysta także z możliwości zlokalizowania swojej inwestycji na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Ponad 1/3 przedsiębiorców wskazało na możliwość finansowania ze środków europejskich a 22,5% wskazało na stosowanie oferty edukacyjnej do

potrzeb rynku pracy. Należy zaznaczyć, że niewielka grupa respondentów wskazała na chęć skorzystania z instrumentów finansowych o charakterze komercyjnym, którym są m.in. pożyczki i kredyty (2,5%).

Rysunek 47 Z jakich form wsparcia działalności gospodarczej chcieliby Państwo skorzystać?

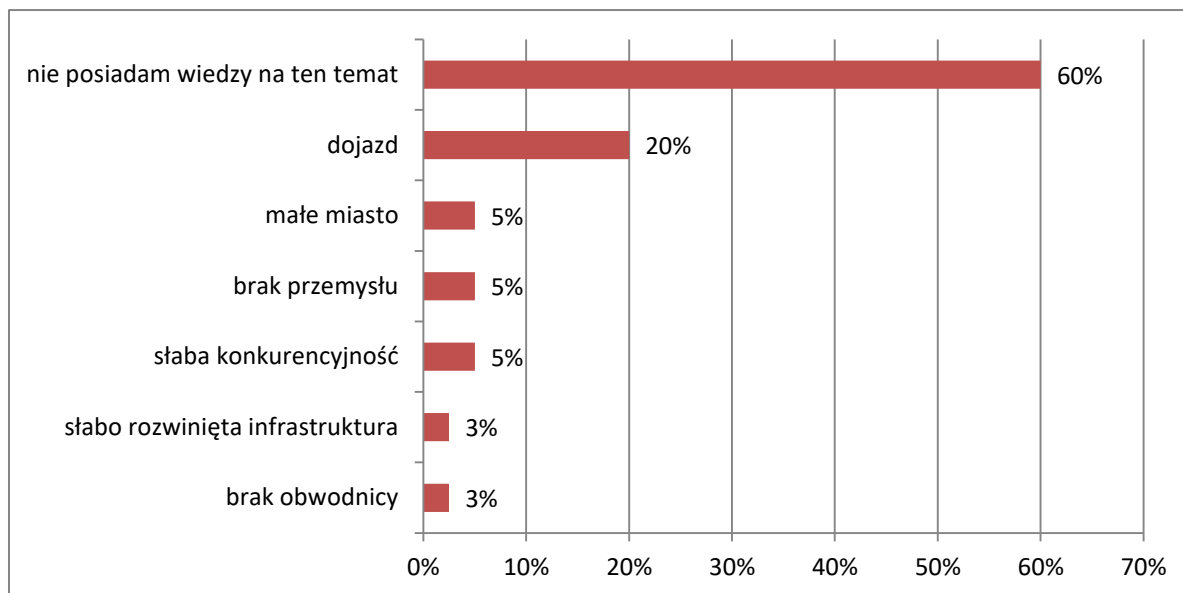

Źródło: opracowanie własne

Kolejna część badania dotyczyła typowo miasta Kościerzyny. Respondenci odpowiedzieli na pytanie dotyczące słabych stron tego miasta. 60% przedsiębiorców nie potrafiła jednak odpowiedzieć na pytanie, podkreślając, że nie mają odpowiedniej wiedzy na ten temat. 1/5 osób uczestniczących w badaniu wskazała na lokalizację miasta i utrudniony dojazd do Kościerzyny. Może to także wpływać na trudności logistyczne w trakcie transportowania wytworzonych produktów. 5% osób wskazało także na wielkość miasta, co może ograniczać rynek zbytu oraz dostępność kooperantów. Wśród pozostałych odpowiedzi pojawiały się: słabo rozwinięty przemysł, niska konkurencyjność regionu, słabo rozwinięta infrastruktura oraz brak obwodnicy, co mogłoby wpłynąć na zwiększenie dostępności komunikacyjnej miasta.

Rysunek 48 Jakie są słabe strony Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej?

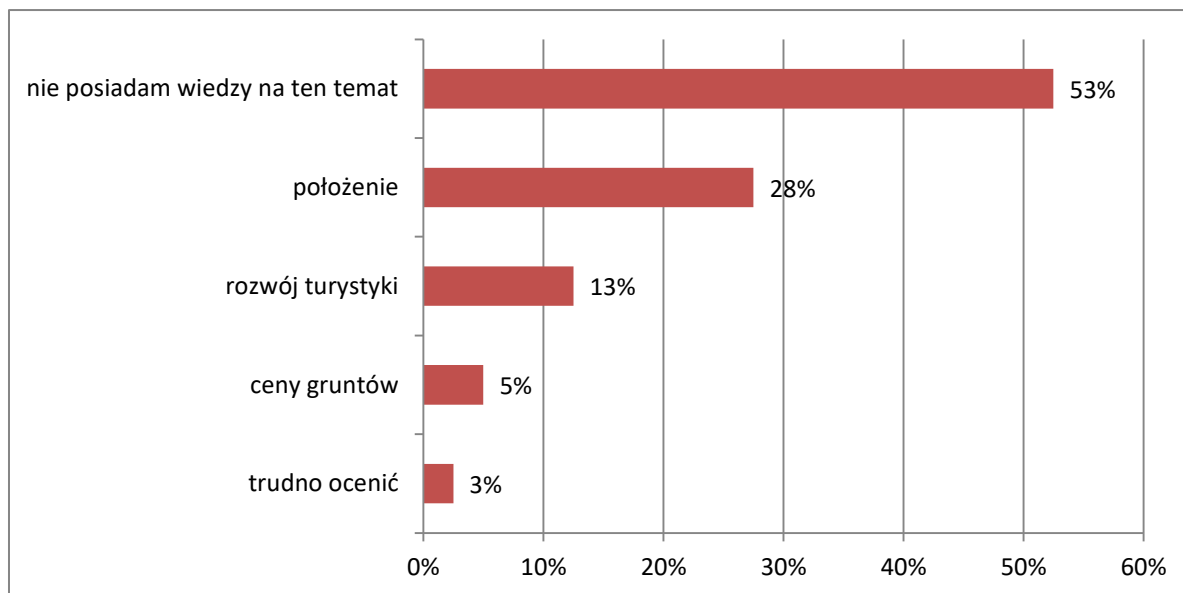

Źródło: opracowanie własne

Respondentów zapytano także o mocne strony Kościerzyny, jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Ponad połowa osób uczestniczących w badaniu nie potrafiła jednak odpowiedzieć na pytanie, co wynikało z braku wiedzy na wskazany temat. 28% przedsiębiorców wskazało na położenie, 13% na rozwój turystyki. Oznacza to, że walory przyrodnicze regionu mogą wpływać na wybór miejsca Kościerzyny przez kolejnych inwestorów. Natomiast 5% respondentów wskazało na niskie ceny gruntów w regionie. Wynika to głównie z porównania do dużych miast, gdzie ceny gruntów są znacznie wyższe.

Rysunek 49 Jakie są mocne strony Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej?

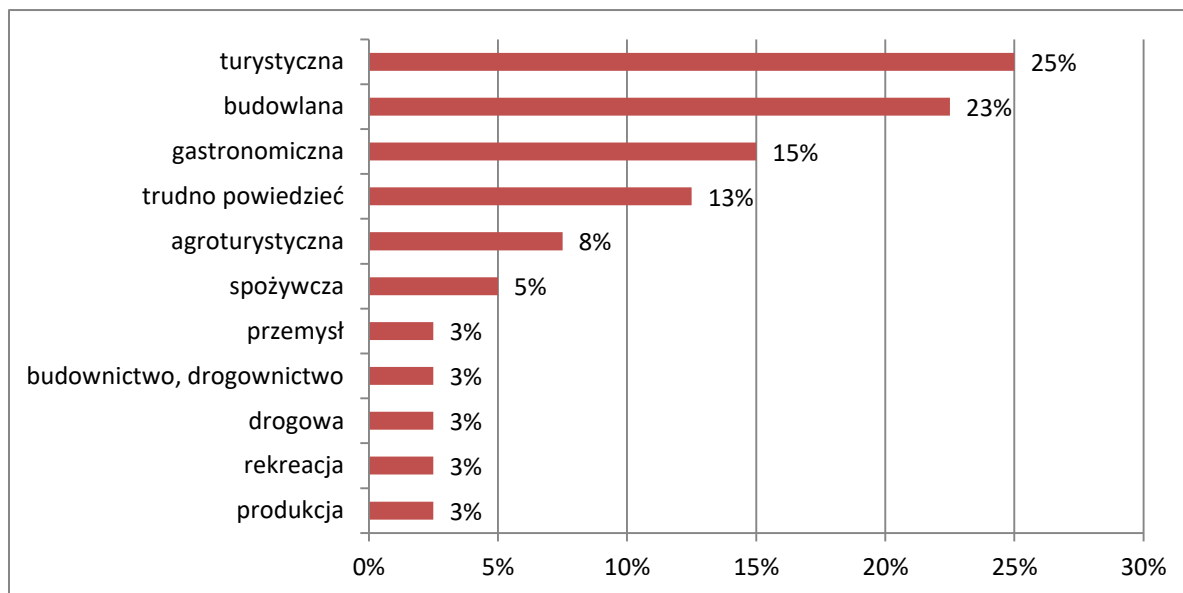
Źródło: opracowanie własne

Przedsiębiorcy spoza powiatu Kościerskiego doceniają przede wszystkim walory turystyczne miasta. 25% respondentów podkreśliło, że największe szanse do inwestowania na terenie Kościerzyny posiadają przedsiębiorstwa turystyczne. 23% osób uczestniczących w badaniu docenia także potencjał budowlany regionu. 15% odpowiedzi wskazuje na branżę gastronomiczną. 13% przedsiębiorców nie odpowiedziało na zadanie pytanie, co może wynikać z braku zainteresowania możliwościami inwestycyjnymi jakie daje miasto Kościerzyna.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
„Dotacje na Innowacje” „Inwestujemy w Waszą przyszłość”

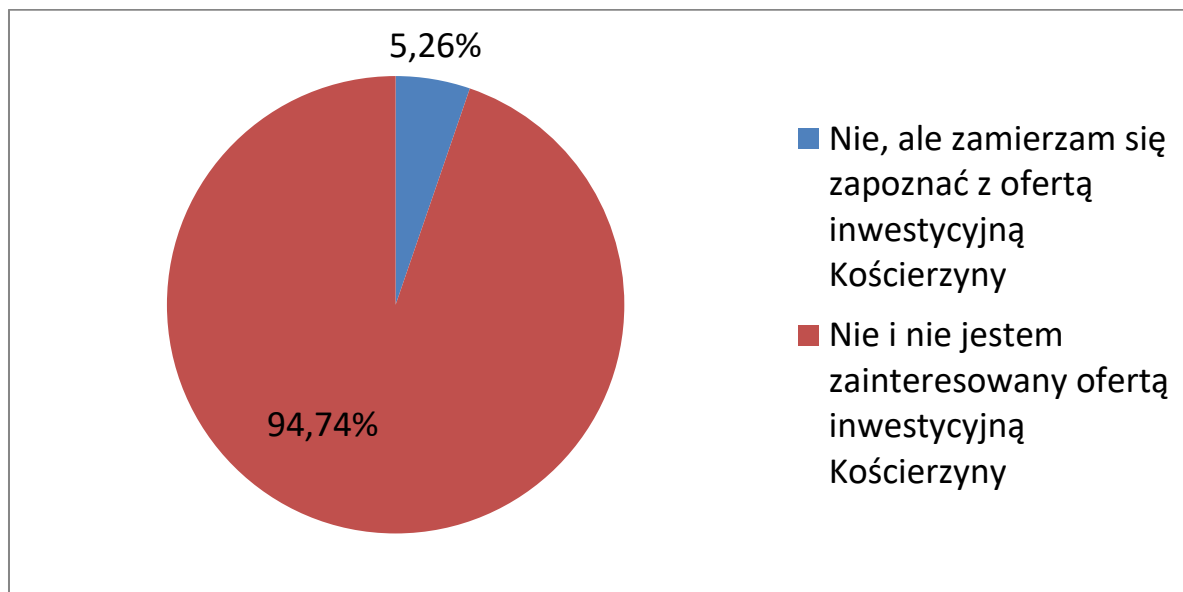
Rysunek 50 W jakich branżach Pana/Pani zdaniem istnieją największe szanse do inwestowania na terenie Kościerzyny?

Źródło: opracowanie własne

Żaden przedsiębiorca biorący udział w badaniu, nie zna oferty inwestycyjnej Kościerzyny. Należy jednak zaznaczyć, że tylko 5% przedsiębiorców jest zainteresowanych zapoznaniem się taką ofertą. Wynika to z braku działań promocyjnych, które mogłyby przyczynić się do rozpowszechnienia posiadanej oferty.

Rysunek 51 Czy oferta inwestycyjna Kościerzyny jest Pani/Panu znana?

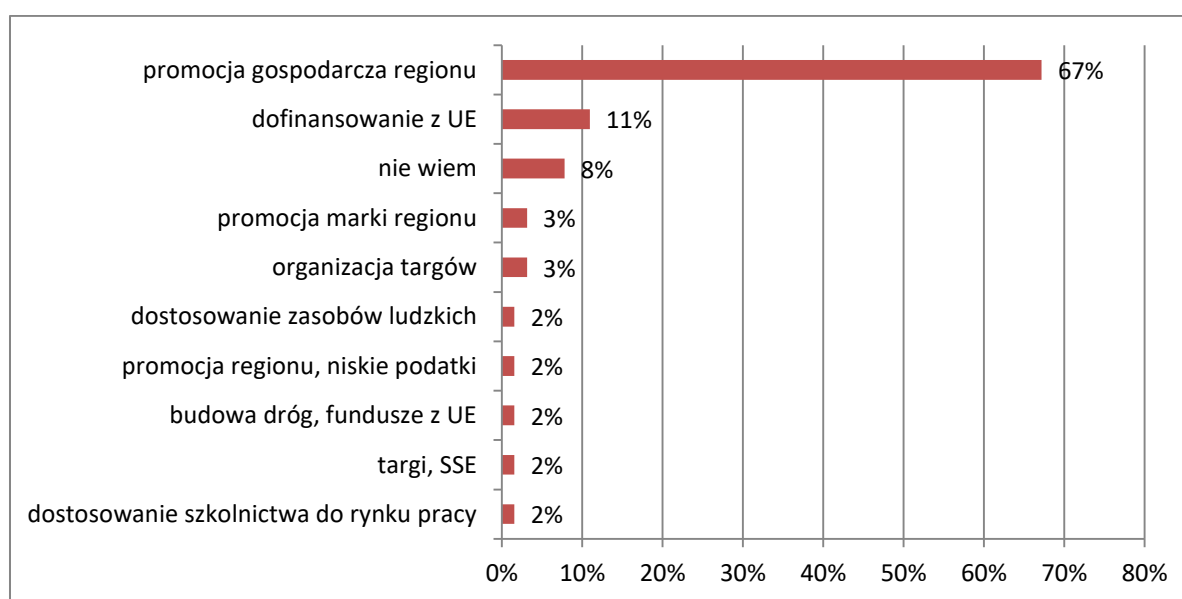

Źródło: opracowanie własne

Blisko 70% respondentów zgadza się z koniecznością prowadzenia szerszej promocji gospodarczej regionu. Dzięki takim działaniom może zwiększyć się potencjał inwestycyjny Kościerzyny. Należy także wykorzystywać dofinansowanie z Unii Europejskiej, które może przyczynić się do zbudowania przyjaznego klimatu inwestycyjnego dla przedsiębiorców.

Rysunek 52 W jaki sposób można zwiększyć potencjał inwestycyjny Kościerzyny?

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę wszystkie przeanalizowane czynniki, 90% przedsiębiorców nie planuje ulokowania inwestycji na terenie Kościerzyny. W celu zmiany ich decyzji musi zmienić się zarówno sposób promocji miasta jak i zwiększyć atrakcyjność gospodarcza regionu. Tylko 10% przedsiębiorców nie wyklucza możliwości rozszerzenia swojej działalności na terenie miasta.

Rysunek 53 Czy planują Państwo ulokowanie inwestycji (rozszerzenie działalności) na terenie Kościerzyny?

Źródło: opracowanie własne

Wniosek

Wyniki badania ankietowego z przedsiębiorcami spoza powiatu kościerskiego mogą zostać wykorzystane przez Urząd Miasta do stworzenia lepszego klimatu inwestycyjnego. Większość respondentów jest zadowolona z wyboru lokalizacji miejsca działalności gospodarczej. W związku z tym, należy przenieść rozwiązania innych miast na teren Kościerzyny. Przedsiębiorcy przede wszystkim cenią takie czynniki jak: stan infrastruktury transportowej, dostępność kooperantów, podatki od środków transportowych, bliskość większej aglomeracji oraz rynek zbytu. Z drugiej strony, największymi barierami w rozwoju działalności są dostęp do informacji gospodarczej, bariery innowacyjno-techniczne, uwarunkowania organizacyjno-prawne oraz obciążenia podatkowe. Przedsiębiorcy wymienili także formy wsparcia działalności, z której chcieliby skorzystać. Jak się okazuje, respondenci wskazali na promocje przedsiębiorstw, utworzenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej, finansowanie ze środków europejskich oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.

Przede wszystkim należy rozpocząć działania promocyjne miasta. Większość przedsiębiorców spoza powiatu kościerskiego nie posiada wiedzy na temat mocnych i słabych stron Kościerzyny. Co więcej, znaczna część osób uczestniczących w badaniu nie zna oferty inwestycyjnej Kościerzyny i nie jest nią zainteresowana. Oznacza to, że nie znają potencjału miasta i nie wiedzą o możliwości inwestowania na specjalnie przygotowanych terenach inwestycyjnych. Miasto powinno wykorzystać przede wszystkim walory przyrodnicze Pojezierza Kaszubskiego. Przedsiębiorcy bowiem wskazywali na duży potencjał firm z branży turystycznej w regionie.

Należy zaznaczyć, że większa część osób uczestniczących w badaniu nie jest zainteresowana możliwością ulokowania inwestycji w Kościerzynie. W związku z tym, Urząd Miasta powinien podjąć szereg kroków mających na celu zmianę nastawienia przedsiębiorców do miasta, jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Atrakcyjność gospodarcza to budowanie mikroklimatów – tylko praca nad każdym z nich może zmienić klimat inwestycyjny regionu.

PAPI

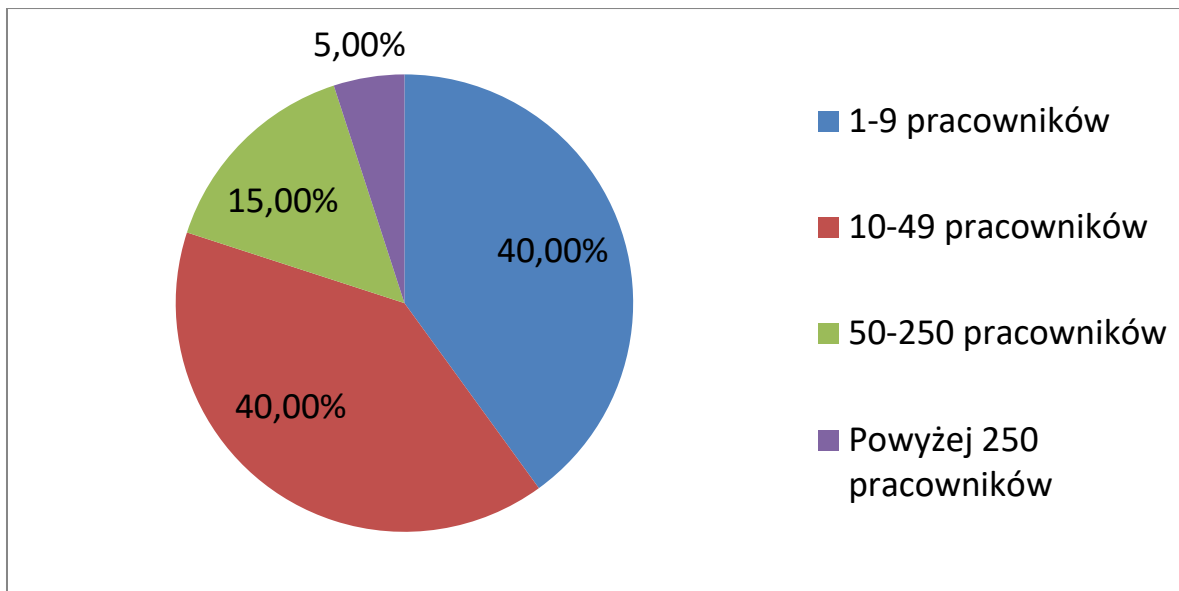
Badanie PAPI przeprowadzono z przedsiębiorcami z terenu powiatu kościerskiego na próbie 20 osób. W celu lepszego zobrazowania sytuacji w powiecie, wybrano firmy z różnych branż, co pozwoliło na szerszą analizę. W badaniu wzięli udział przedstawiciele branż: hotelarskiej, transportowej, oświatowej, muzealno-kulturalnej, elektronicznej, produkcji porcelany, fotograficznej, usług, informatycznej, budowlanej, chemicznej, rekreacyjnej, turystycznej oraz rolniczej. 95% przedsiębiorstw zlokalizowanych jest w gminie miejskiej Kościerzyna, a tylko jedna firma w gminie wiejskiej Kościerzyna. Oznacza to, że 95% badanych prowadzi działalność w mieście do 50 tys. mieszkańców.

Największą część badanych przedsiębiorstw stanowią firmy mikro i małe. 40% respondentów zatrudnia do 9 pracowników w swojej firmie. Także 2/5 osób biorących w badaniu klasyfikuje swoje przedsiębiorstwo jako małe, zatrudniające do 49 pracowników. W badaniu wzięły udział także firmy duże, które stanowiły 15% próby.

Tylko jeden respondent był przedstawicielem przedsiębiorstwa, zatrudniającego powyżej 250 pracowników.

Rysunek 54 Wielkość przedsiębiorstwa (wg wielkości zatrudnienia)

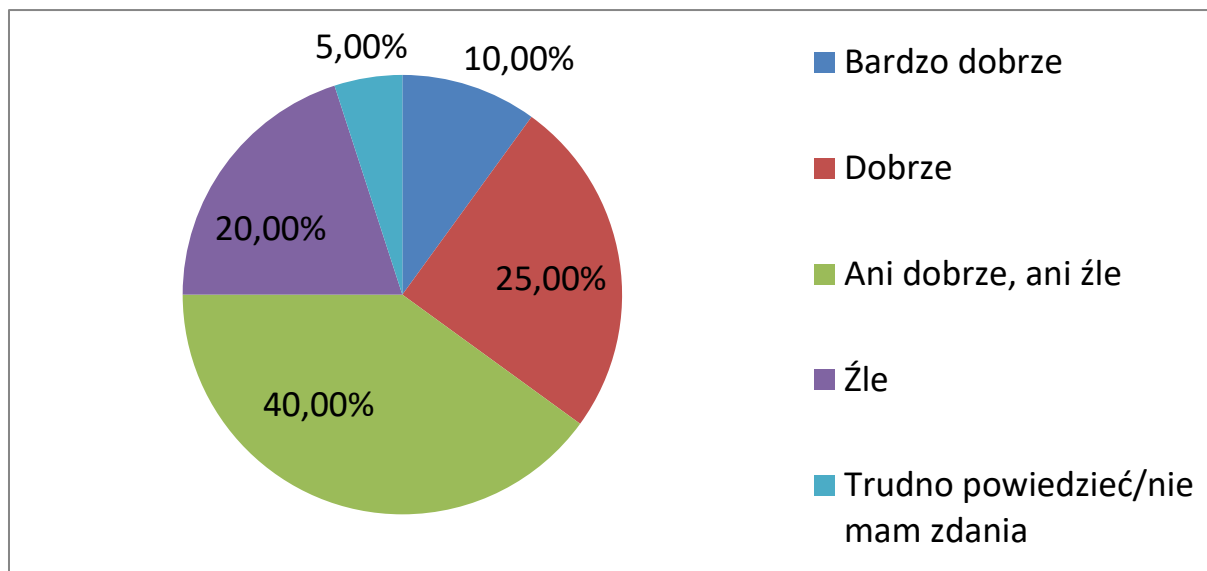

Źródło: opracowanie własne

W pierwszej części badania, przedstawiciele wybranych przedsiębiorstw odpowiadali na pytanie o warunki panujące w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej. Największa część respondentów (40%) wskazała na odpowiedź ani dobrze, ani źle. Oznacza to, że Kościerzyna jest dobrym miejscem na prowadzenie inwestycji, jednak powinny być poczynione działania, mające na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu. $\frac{1}{4}$ osób uczestniczących w badaniu potwierdziła, że warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Kościerzyny są dobre, a 10% jako bardzo dobre. Z drugiej strony, czterech przedsiębiorców (20% badanych) wskazało, że w Kościerzynie panują złe warunki do prowadzenia działalności. Taki przekrój odpowiedzi wynika z różnych rodzajów podejmowanych inwestycji.

Rysunek 55 Jakie Pani/Pana zdaniem panują warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, w której ulokowane jest Pana/Pani przedsiębiorstwo?

Źródło: opracowanie własne

Przedsiębiorcy dokonali także oceny czynników, które wpływają na atrakcyjność inwestycyjną, z punktu widzenia miejsca, w którym prowadzą działalność gospodarczą. Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli poniżej. Dla usystematyzowania informacji, wszystkie czynniki, które wpływają na klimat inwestycyjny zostaną przeanalizowane osobno.

- Wizerunek gminy – dla połowy respondentów jest to ważny czynnik, który może zwiększać lub zmniejszać atrakcyjność inwestycyjną regionu. 50% osób uczestniczących w badaniu oceniło, że wizerunek miasta Kościerzyna w znacznym stopniu wpływa na zwiększenie klimatu inwestycyjnego regionu (4 punkty).
- Dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej – połowa przedsiębiorców twierdzi, że nie jest to najważniejszy czynnik wpływający na atrakcyjność inwestycyjną. Ocena na 3 punkty oznacza, że w miejscu prowadzenia działalności (tj. Kościerzynie) czynnik ten ma średnie znaczenie.
- Dostęp do nieruchomości komercyjnych – 35% osób uczestniczących w badaniu potwierdziło, że grunty, hale oraz powierzchnie biurowe to ważny, ale nie najważniejszy czynnik, który wpływa na atrakcyjność inwestycyjną regionu.

Z drugiej strony, 25% respondentów kierowałaby się tym czynnikiem podczas wyboru miejsca prowadzenia inwestycji.

- Dostęp do usług firm logistycznych i transportowych – jest to jeden z ważniejszych czynników, którymi kierują się inwestorzy. 65% badanych potwierdziło ważność tego czynnika (w tym 40% - 4 punkty i 25% - 5 punktów).
- Podatki od środków transportowych – dla 50% respondentów czynnik ten tylko w nieznacznym stopniu wpływa na atrakcyjność inwestycyjną regionu. Należy jednak podkreślić, że odpowiedzi w znacznym stopniu będą uzależnione od branży danej działalności gospodarczej.
- Działalność instytucji otoczenia biznesu – przedsiębiorcy neutralnie wypowiadają się na temat tego czynnika. 35% osób uczestniczących w badaniu oceniło IOB na 3 punkty.
- Walory krajobrazowo-przyrodnicze – 70% respondentów twierdzi, że jest to bardzo ważny czynnik wpływający na atrakcyjność regionu. Oznacza to, że wykorzystanie turystyki i rekreacji w promowaniu Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej wydaje się zasadne.
- Oferta kulturalno-sportowa – blisko połowa przedsiębiorców podkreśliła ważność tego czynnika, podczas wyboru lokalizacji przyszłej inwestycji.
- Ceny gruntów – 35% uczestników badania oceniło, że w Kościerzynie ceny gruntów są na średnim poziomie i tylko w nieznacznym stopniu wpływają na atrakcyjność inwestycyjną regionu.
- Stan infrastruktury transportowej – dla 35% respondentów jest to ważny czynnik, który może zwiększać atrakcyjność regionu. Odpowiedni stan infrastruktury to kryterium, którym mogą kierować się przedsiębiorcy podczas wyboru lokalizacji miejsca prowadzenia działalności.
- Dostępność komunikacyjna – niewiele ponad 40% osób uczestniczących w badaniu oceniła ten czynnik na 3 punkty. Natomiast blisko 1/3 respondentów wskazała na ważność (4 punkty) tego czynnika. Takie rozbieżności wynikają zarówno z branży, w której przedsiębiorstwo działa oraz wielkości przedsiębiorstwa i chęci rozwoju poza lokalnym rynkiem.

- Dostępność kooperantów – największa część respondentów oceniła czynnik w skali od 3 do 4 punktów.
- Specjalna Strefa Ekonomiczna – odpowiedzi związane z funkcjonowaniem w ramach SSE były bardzo rozbieżne. 30% respondentów nie ma zdania na ten temat, co wynika głównie z braku dokładnych informacji związanych z ulgami i zachętami dla inwestorów w ramach funkcjonowania w SSE. W związku z brakiem SSE w regionie, 30% przedsiębiorców wskazała, że w przypadku Kościerzyny należy ocenić ten czynnik jako bardzo niski.
- Bliskość Aglomeracji Trójmiejskiej – jest to ważny czynnik, który wpływa na atrakcyjność regionu (40% odpowiedzi).
- Rynek zbytu – większość respondentów wskazała, że większy rynek zbytu wpływa na wzrost atrakcyjności regionu.
- System ulg i zachęt dla inwestorów – 70% respondentów odpowiedziało, że czynnik ten nie wpływa na atrakcyjność regionu (40% - 1 punkt, 30% - 2 punkty). Tak niska ocena tego czynnika wynika z faktu pytania o ulgi i zachęty dla inwestorów a nie przedsiębiorców.

Tabela 13 Ocena czynników na skali 1-5 wpływających na atrakcyjność inwestycyjną miejsca prowadzenia działalności (1- bardzo nisko, 5 - bardzo wysoko)

	1	2	3	4	5	<i>Trudno powiedzieć</i>
odpowiedź	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>	<i>Liczba odp.</i>
Wizerunek gminy	0	2	6	10	2	0
Dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej	1	2	10	5	2	0
Dostępność nieruchomości komercyjnych (grunty, hale, powierzchnie biurowe)	2	3	7	3	5	0

	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć
odpowiedź	Liczba odp.	Liczba odp.	Liczba odp.	Liczba odp.	Liczba odp.	Liczba odp.
Dostęp do usług firm logistycznych i transportowych	0	1	5	8	5	1
Podatki od środków transportowych	2	10	2	2	2	2
Działalność instytucji otoczenia biznesu	1	6	7	5	1	0
Walory krajobrazowo-przyrodnicze	0	1	2	3	14	0
Oferta kulturalno-sportowa	1	1	3	8	5	2
Ceny gruntów	2	7	5	5	0	1
Stan infrastruktury transportowej	4	4	4	7	1	0
Dostępność komunikacyjna	0	4	8	6	1	0
Dostępność kooperantów	1	2	8	7	1	1
Specjalna Strefa Ekonomiczna	6	5	0	3	0	6
Bliskość Aglomeracji Trójmiejskiej	1	6	4	8	1	0
Rynek zbytu	0	5	8	4	2	0
System ulg i zachęt dla inwestorów	8	6	2	2	1	1

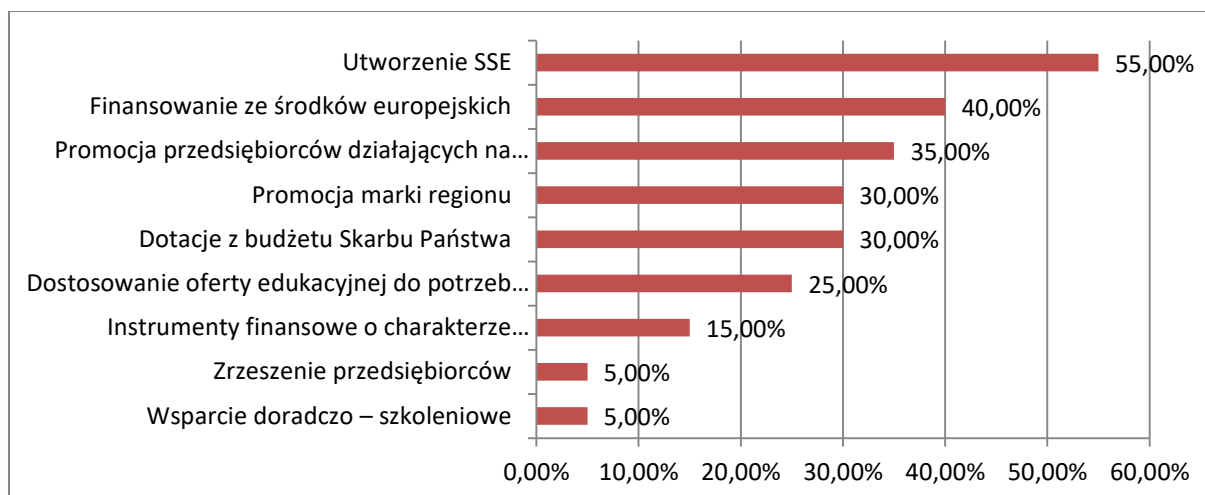
Źródło: opracowanie własne

Ponad połowa odpowiedzi wskazuje na chęć skorzystania z ulg dla inwestorów i przedsiębiorców, które oferuje Specjalna Strefa Ekonomiczna. 40% respondentów wskazała także na chęć skorzystania z finansowania ze środków europejskich, a 35% z promocji przedsiębiorców działających w regionie (tj. organizacja targów, promocja wyjazdów na spotkaniach z biznesmenami). Najmniej istotne są dla przedsiębiorców

takie formy wsparcia jak: doradztwo i szkolenie (5%) oraz zrzeszenie przedsiębiorców (5%).

Rysunek 56 Z jakich form wsparcia działalności gospodarczej chcieliby Państwo skorzystać?

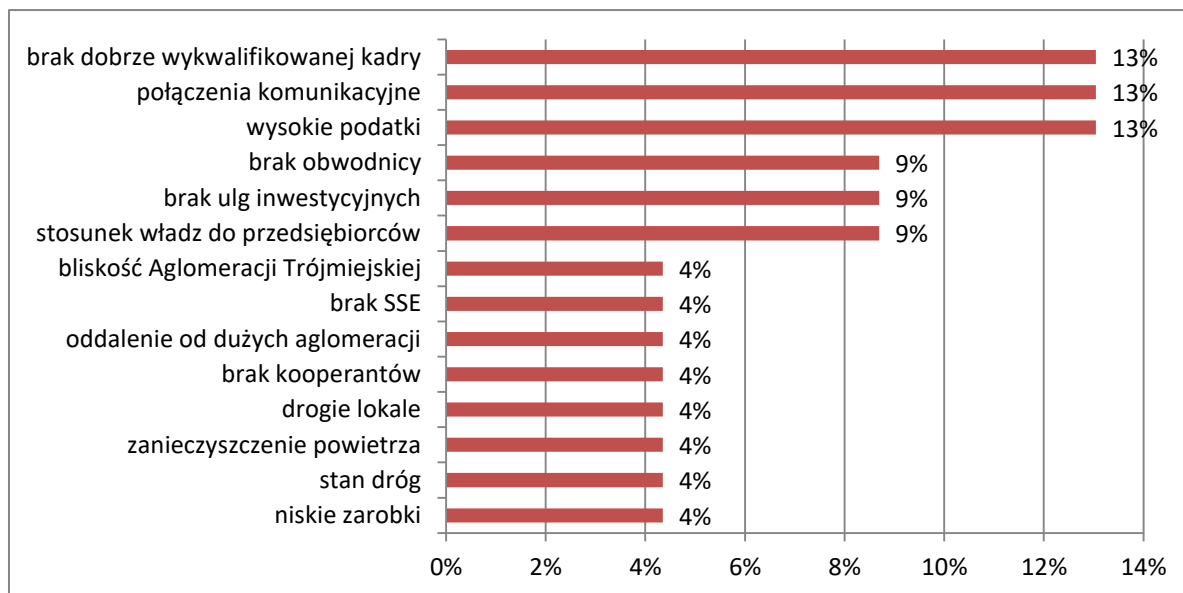

Źródło: opracowanie własne

W kolejnej części uczestnicy badania wskazywali na słabe strony Kościerzyny, jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Najwięcej wskazań dotyczy takich problemów jak: brak dobrze wykwalifikowanej kadry, słabość połączeń komunikacyjnych oraz wysokie podatki. Inni przedsiębiorcy wskazywali na brak obwodnicy, brak ulg inwestycyjnych oraz stosunek władz do przedsiębiorców. Pozostałe odpowiedzi szczegółowo zostały przedstawione na rysunku poniżej.

Rysunek 57 Jakie są słabe strony Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej?

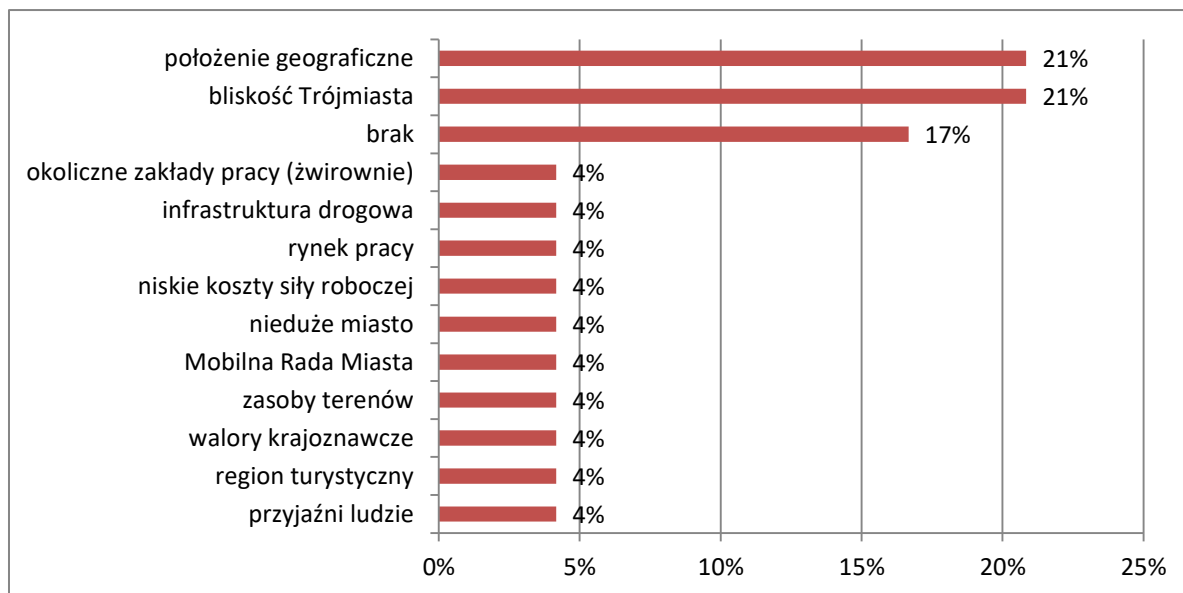

Źródło: opracowanie własne

Przedsiębiorcy zostali także poproszeni o wskazanie mocnych stron Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. Najwięcej osób uczestniczących w badaniu wskazało na położenie geograficzne oraz bliskość Trójmiasta (po 21% wskazań). Znaczna część respondentów nie zauważyła także żadnych mocnych stron miasta (17% wskazań). Pozostałe odpowiedzi zostały wskazane przez pojedyncze osoby i dotyczą: infrastruktury drogowej, wielkości miasta (co jest atutem), Mobilnej Rady Miasta, zasobów terenów, walorów krajoznawczych, regionu turystycznego oraz pozytywne nastawienie mieszkańców miasta.

Rysunek 58 Jakie są mocne strony Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej?

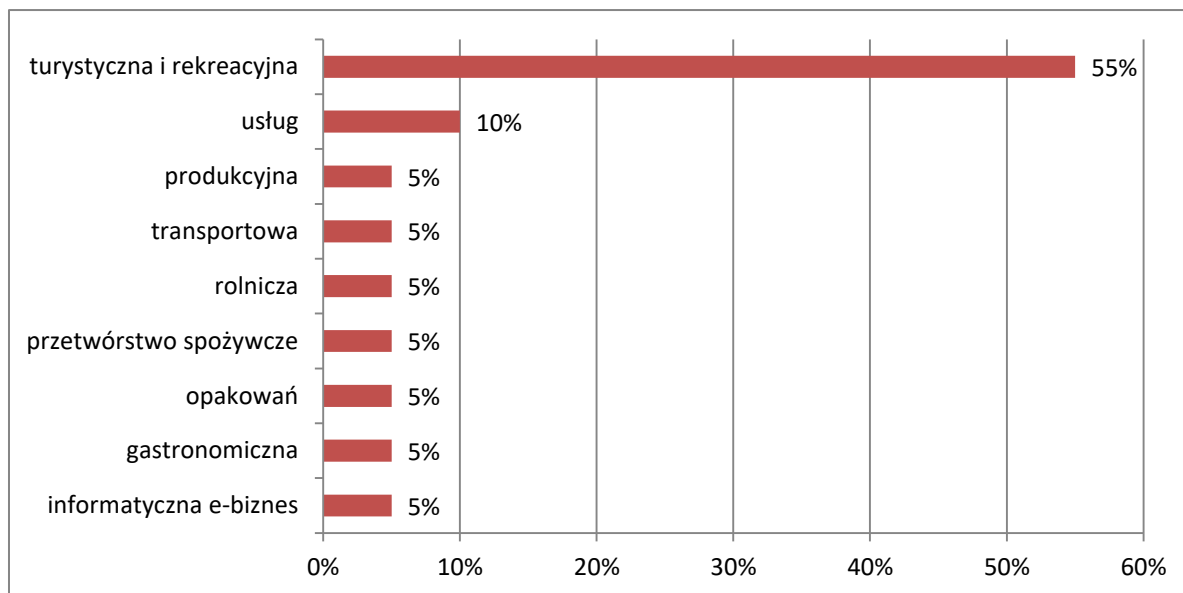

Źródło: opracowanie własne

Ponad połowa respondentów wskazała, że Kościerzyna powinna rozwijać się w kierunku usług turystycznych. Pozostałe wskazanie dotyczyły rozbudowania inwestycji w branży usługowej (10%), produkcyjnej, transportowej, rolniczej, przetwórstwa spożywczego, opakowań, gastronomicznej oraz informatycznej (po 5%).

Rysunek 59 W jakich branżach Pana/Pani zdaniem istnieją największe szanse do inwestowania na terenie Kościerzyny?

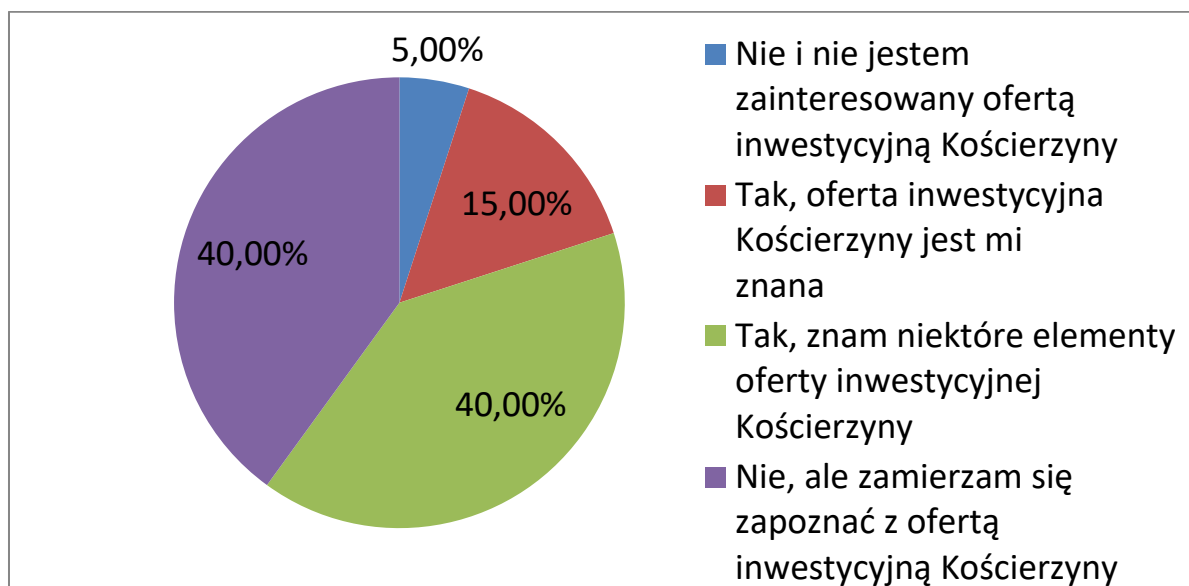

Źródło: opracowanie własne

Tylko 15% przedsiębiorców z powiatu kościerskiego potwierdziło, że oferta inwestycyjna Kościerzyny jest im znana w całości. 40% respondentów zna tylko pewne elementy oferty inwestycyjnej. Warto zaznaczyć, że 2/5 osób uczestniczących w badaniu nie zna oferty, jednak zamierza się z nią zapoznać. Oznacza to, że w trakcie badania zainteresowali się możliwościami jakie istnieją w Kościerzynie w zakresie rozwoju klimatu inwestycyjnego. Tylko 5% osób uczestniczących w badaniu wskazało, że nie zna oferty i nie jest zainteresowany, żeby się nią zapoznać.

Rysunek 60 Czy oferta inwestycyjna Kościerzyny jest Pani/Panu znana?

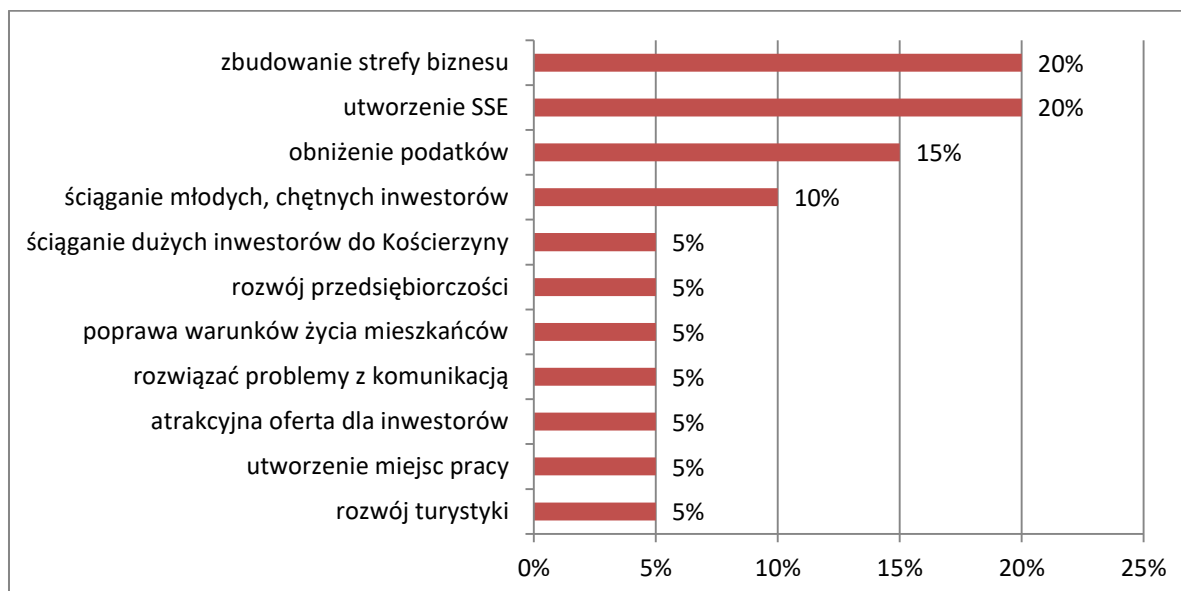

Źródło: opracowanie własne

W kolejnej części badania, przedsiębiorcy zostali zapytani o możliwości zwiększenia potencjału inwestycyjnego Kościerzyny. 20% respondentów wskazało na możliwość zbudowania strefy biznesu oraz utworzenia Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Także 15% przedsiębiorców wskazało, że taki czynnik jak obniżenie podatków wpłynie na zwiększenie potencjału inwestycyjnego miasta. Pozostałe odpowiedzi dotyczyły takich propozycji jak: zainteresowanie dużych inwestorów ofertą inwestycyjną miasta, rozwoju przedsiębiorczości, poprawy warunków życia mieszkańców, stworzeniem atrakcyjnej oferty dla inwestorów oraz rozwojem turystyki.

Rysunek 61 W jaki sposób można zwiększyć potencjał inwestycyjny Kościerzyny?

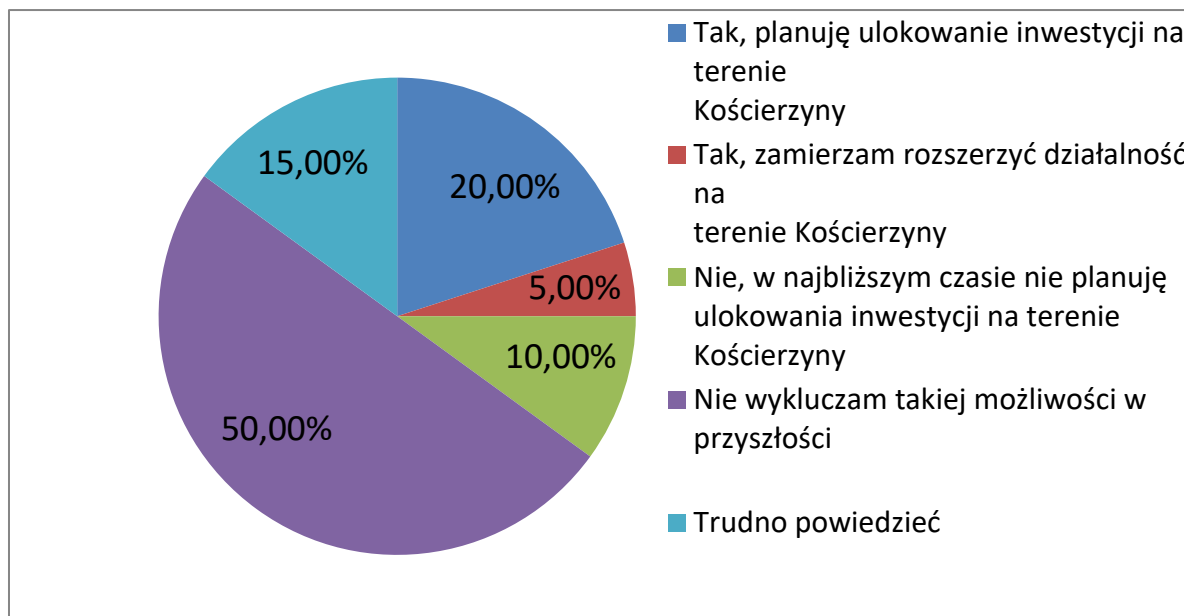

Źródło: opracowanie własne

Połowa respondentów nie wyklucza możliwości rozszerzenia działalności na terenie Kościerzyny w przyszłości. Należy także zaznaczyć, że 20% przedsiębiorców planuje ulokować kolejne inwestycje na terenie miasta a 5% zamierza rozszerzyć swoją działalność. 10% osób uczestniczących w badaniu nie ma w planach rozszerzenia swojej działalności ani w chwili obecnej ani w przyszłości. Natomiast 15% przedsiębiorców nie ma zdania na ten temat.

Rysunek 62 Czy planują Państwo ulokowanie inwestycji (rozszerzenie działalności) na terenie Kościerzyny?

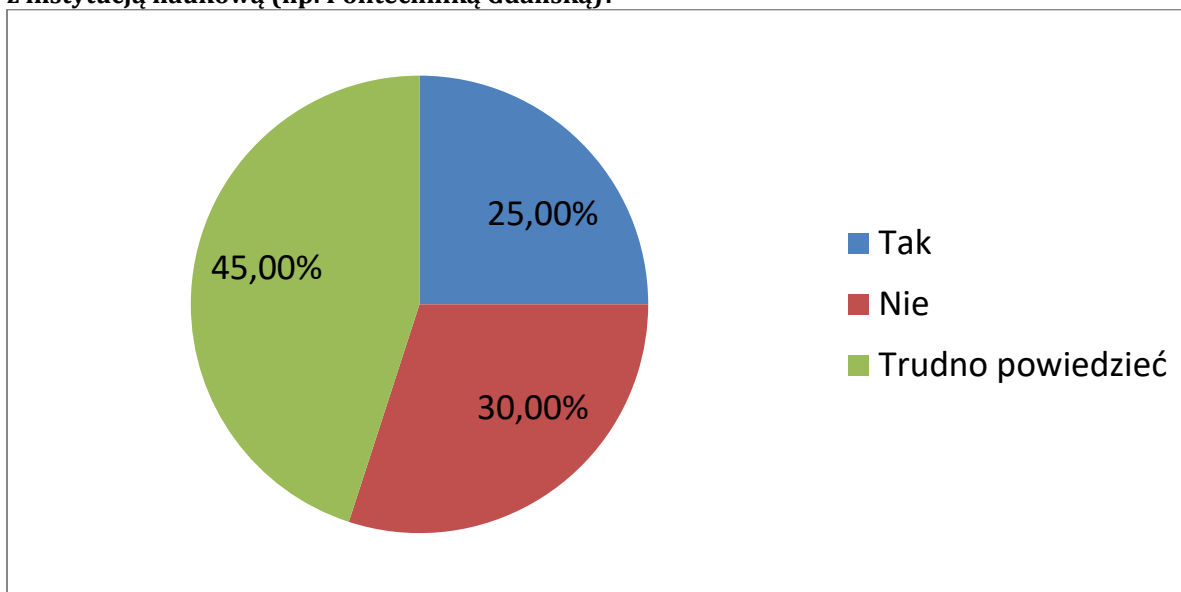

Źródło: opracowanie własne

Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie Kościerzyny zostali zapytani także o zainteresowanie prowadzeniem współpracy z instytucją naukową, np. Politechniką Gdańską. 45% respondentów nie potrafiła odpowiedzieć na zadane pytanie, co oznacza, że nie zastanawiali się do tej pory nad taką możliwością. $\frac{1}{4}$ osób uczestniczących w badaniu z chęcią rozpocznie taką działalność. Do tej pory nie były podejmowane takie kroki, ponieważ nie znali oferty badawczej uczelni wyższych lub w ogóle nie wiedzieli o takiej możliwości. 30% przedsiębiorców jednoznacznie odpowiedziało, że nie jest zainteresowanych rozwinięciem działalności gospodarczej poprzez rozpoczęcie współpracy z uczelnią wyższą.

Rysunek 63 Czy Państwa przedsiębiorstwo jest zainteresowane prowadzeniem współpracy z instytucją naukową (np. Politechniką Gdańską)?

Źródło: opracowanie własne

Wniosek

Badanie przedsiębiorców z powiatu Kościerskiego zostało przeprowadzone w celu przeanalizowania otoczenia gospodarczego miasta. Należy zaznaczyć, że większość respondentów jest zadowolona z warunków prowadzenia działalności gospodarczej, jakie panują na terenie miasta, w której jest ulokowane przedsiębiorstwo. Najważniejszymi czynnikami, które wpływają na atrakcyjność gospodarczą regionu są wizerunek gminy, walory krajobrazowo – przyrodnicze oraz stan infrastruktury transportowej. Podpowiedzią dla Urzędu Miasta będą także wskazania dotyczące form wsparcia działalności gospodarczej, z której chcieliby skorzystać osoby uczestniczące w badaniu. Większość firm wskazała na korzyści płynące z zorganizowania Specjalnej Strefy Ekonomicznej w regionie, finansowania ze środków europejskich oraz promocji przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku. Odpowiedzi przedsiębiorców z Kościerzyny są zbliżone do wskazań firm spoza powiatu kościerskiego, co potwierdza konieczność utworzenia aktualnie projektowanych dwóch stref gospodarczych w Kościerzynie.

Słabe strony Kościerzyny, wskazane przez respondentów, są bardzo rozbieżne i uzależnione od rodzaju prowadzonej działalności. Najczęściej wskazywanymi słabymi stronami miasta były brak dobrze wykształconej kadry, słabość połączeń komunikacyjnych oraz wysokie podatki. Z drugiej strony, przedsiębiorcy poproszeni o wskazanie mocnych stron miasta wymienili: położenie geograficzne oraz bliskość Trójmiasta. Oznacza to, że w kolejnych działaniach należy eksponować atuty Kościerzyny, cały czas eliminując jej słabe strony.

Podobnie jak przedsiębiorcy spoza powiatu kościerskiego, osoby uczestniczące w badaniu podkreśliły, że należy wykorzystywać warunki przyrodnicze miasta i okolic, wskazując na branżę turystyczno – rekreacyjną, jako branżę, która posiada największe szanse na rozwój.

Zbudowanie klimatu inwestycyjnego będzie uzależnione od podejmowanych działań promocyjnych. Bowiem tylko połowa przedsiębiorców zna ofertę inwestycyjną miasta. Jest to niski odsetek osób, który świadczy o problemach komunikacyjnych również wewnątrz miasta. Szansa na zwiększenie potencjału inwestycyjnego miasta mogą być przede wszystkim zbudowanie strefy biznesu dla przedsiębiorców oraz utworzenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Przedsiębiorcy wskazali także na konieczność obniżenia podatków oraz konieczność zainteresowania młodych, wykształconych osób pozostaniem w Kościerzynie i inwestorów zewnętrznych do rozszerzenia swojej działalności na terenie miasta. Warta podkreślenia jest również chęć rozszerzenia działalności na terenie Kościerzyny. Większość przedsiębiorców nie wyklucza takiej możliwości w przyszłości. Brak podejmowanych działań obecnie może wynikać z oczekiwania na stworzenie lepszych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie miasta.

Rekomendacje

Kościerzyna została zdefiniowana w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego jako potencjalne ośrodek II rzędu. Oznacza to, że może dysponować wielkością i potencjałem rozwojowym, o ile dokona integracji odpowiednio rozległych obszarów funkcjonalnych, poprzez systemy transportu publicznego, infrastruktury i skoordynowanej polityki przestrzennej³⁷. Peryferyjne traktowanie miasta w planach wojewódzkich nie wpływa pozytywnie na budowanie klimatu inwestycyjnego regionu. W związku z tym, należy podejmować szereg działań, które zwiększą atrakcyjność gospodarczą regionu. Ulgi i zwolnienia nie są decydującym warunkiem decydującym o zlokalizowaniu działalności na danym terenie. Coraz ważniejsze są takie czynniki jak: uzbrojenie działki w media, aktualność miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dostępność komunikacyjna oraz dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej. Inwestorzy zagraniczni zwracają także uwagę na inne czynniki, które wpływają na wybór miejsca przyszłej lokalizacji. Dotyczy to dobrego położenia względem zagranicznych rynków oraz stabilności politycznej, procedur eksportowo – importowych.

Ze względu na tak szerokie ujęcie tematu, w poniższej tabeli przedstawiono przykłady rekomendacji dla Urzędu Miasta Kościerzyna, których wykonanie może przyczynić się do zbudowania profesjonalnego klimatu inwestycyjnego.

Tabela 14 Rekomendacje dla Urzędu Miasta Kościerzyna

MIKROKLIMAT		PROBLEM	REKOMENDACJA
LOKALNE OTOCZENIE GOSPODARCZE	KAPITAŁ LUDZKI	Liczba ludności zmniejsza się, co wpływa na ograniczenie rynku zbytu oraz na	Promocja miasta, która wpłynie na ograniczenie migracji wykwalifikowanych pracowników.

³⁷ S. 224

MIKROKLIMAT		PROBLEM	REKOMENDACJA
		zmniejszenie potencjału gospodarczego regionu	Promocja miasta, która zachęci do zamieszkania na terenie Miasta Kościerzyna. Podkreślenie atutów miasta oraz porównanie cen do Aglomeracji Trójmiejskiej.
	Gęstość zaludnienia	Stosunkowo niski wskaźnik gęstości zaludnienia całego powiatu kościerskiego.	Promocja terenów, które można przeznaczyć na inwestycje.
	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym	Stosunkowo niska liczba osób w wieku produkcyjnym, która wpływa na rynek pracy.	Zminimalizowanie migracji osób w wieku produkcyjnym do większych aglomeracji poprzez promocję ofert pracy w regionie i przyciąganie inwestorów do miasta
			Współpraca z Urzędem Pracy w zakresie poszukiwania potencjalnych pracowników dla przedsiębiorców i potencjalnych inwestorów (pod względem poszukiwania odpowiedniego wykształcenia).
	Zdawalność egzaminów	Spadek zdawalności egzaminów maturalnych w szkołach ogólnokształcących oraz ponadgimnazjalnych zawodowych.	Wspieranie działań pro naukowych.
			Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynkowych.
			Współpraca ze szkołami ogólnokształcącymi

MIKROKLIMAT		PROBLEM	REKOMENDACJA
LOKALNY RYNEK PRACY			i ponadgimnazjalnymi zawodowymi w zakresie promowania nauki.
			Organizowanie dni przedsiębiorczości oraz spotkań z przedstawicielami biznesu.
			Promowanie ofert edukacyjnych szkół wyższych.
			Organizowanie praktyk oraz dni otwartych w przedsiębiorstwach
	Podział rynku ze względu na PKD	Koncentracja przedsiębiorstw wokół branż: transport, usługi, handel, przemysł i budownictwo	Prowadzenie analiz rynkowych mających na celu zidentyfikowanie sektorów gospodarczych z największym potencjałem regionie oraz konieczność dostosowania do nich oferty inwestycyjnej oraz wprowadzenia systemu zachęt i ulg dla przedsiębiorców.
			Zorganizowanie klastrów wokół najlepiej rozwiniętych branż w regionie.
	Stopa bezrobocia	Wysoka stopa bezrobocia w Kościerzynie i całym powiecie kościerskim	Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynkowych poprzez promowanie kierunków, na które istnieje największe zapotrzebowanie na rynku.
			Zmniejszenie luki pomiędzy kompetencjami młodzieży a realiami rynku.
			Organizowanie szkoleń dla osób bezrobotnych w celu dostosowania ich umiejętności do rynku pracy.
			Organizowanie spotkań z przedsiębiorcami w celu zainteresowania i przedstawienia ofert pracy.
		Wspieranie osób bezrobotnych do kształcania poprzez wyszukiwanie studiów podyplomowych, kursów, szkoleń z funduszy europejskich.	

MIKROKLIMAT		PROBLEM	REKOMENDACJA
	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Najniższe miesięczne wynagrodzenie brutto spośród wszystkich analizowanych powiatów.	Zwiększenie konkurencyjności lokalnego rynku pracy poprzez zachęcenie przedsiębiorców do inwestowania w regionie.
	Potencjał rynków zbytu	Stosunkowo niewielki lokalny rynek oraz bliskość Aglomeracji Trójmiejskiej	Wykorzystanie bliskości Aglomeracji Trójmiejskiej jako atutu miasta, który zwiększa rynek zbytu Kościerzyny.
	Dostępność potencjalnych kooperantów	Stosunkowo duża odległość od największych przedsiębiorstw w regionie oraz uczelni wyższych	Wykorzystanie klastrów do poszukiwania kooperantów w regionie.
DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	Dostępność drogowa	Słabość infrastruktury drogowej	Wykorzystanie działań lobbingowych na szczeblu wojewódzkim podczas dyskusji związanych z Planem Zagospodarowania Przestrzennego
	Dostępność kolejowa	Słabość połączeń kolejowych.	Wykorzystanie działań lobbingowych na szczeblu wojewódzkim podczas dyskusji związanych z Planem Zagospodarowania Przestrzennego
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Liczba przedsiębiorstw na rynku	Wysoki wskaźnik liczby firm funkcjonujących w Kościerzynie.	Zwolnienie z podatku od nieruchomości przedsiębiorstw już istniejących na lokalnym rynku, które zwiększą zatrudnienie.
			Zapewnienie wykwalifikowanej kadry pracowników, które będą obsługiwać przedsiębiorców.

MIKROKLIMAT		PROBLEM	REKOMENDACJA
			Wykorzystywanie szkoleń z dofinansowanych z europejskich do zwiększania wiedzy jednostek samorządu terytorialnego w zakresie promowania i obsługi przedsiębiorców.
	Liczba przedsiębiorstw wg klas wielkości, sekcji PKD oraz z udziałem kapitału zagranicznego.	Dominacja mikro i małych przedsiębiorstw na rynku lokalnym. Koncentracja działalności przedsiębiorstw wokół dwóch podstawowych sekcji PKD. Niska liczba przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego.	Promowanie oferty inwestycyjnej Kościerzyny w celu zainteresowania przedsiębiorstw do inwestowania w Kościerzynie.
			Zwolnienie z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorstw, które po raz pierwszy rozpoczną działalność gospodarczą na terenie miasta. Uzależnienie zwolnienia od liczby stworzonych miejsc pracy.
			Zachęcanie przedsiębiorców do skorzystania z funduszy europejskich w celu zwiększenia prowadzonych działalności.
			Promowanie dobrych praktyk biznesowych
			Usprawnienie czasu wydawania pozwoleń dla przedsiębiorców.
			Przejrzystość przepisów precyzujących możliwości inwestowania w regionie.
			Zorganizowanie pomocy dla przedsiębiorców i nowych inwestorów. Wykwalifikowana kadra, która obsługuje potencjalnych inwestorów.
			Wykorzystywanie organizowanych przez PAIiZ szkoleń i staży dla JST w zakresie promowania i obsługi inwestorów w celu zwiększenia wiedzy na temat przedsiębiorczości i klimatu inwestycyjnego.

MIKROKLIMAT			PROBLEM	REKOMENDACJA
				Zidentyfikowanie sektorów gospodarczych, które warto rozwijać w regionie. Możliwość wykorzystania optymalnego potencjału jakim charakteryzuje się miasto.
				Aktualizowanie oferty inwestycyjnej regionu. Udostępnianie oferty na stronie internetowej Urzędu Miasta w specjalnie przygotowanej zakładce dla przedsiębiorców i inwestorów.
				Informowanie przedsiębiorców o możliwości uczestnictwa w targach branżowych.
				Przekazywanie informacji na temat oferty inwestycyjnej do regionalnych Centrów Obsługi Inwestora. Wykorzystanie możliwości umieszczania w regionalnych bazach COI ofert inwestycyjnych.
				Pomoc inwestorom w poszukiwaniu wolnych gruntów i lokali na terenie miasta. Potrzeby potencjalnych inwestorów uzależnione są od branży w której prowadzą działalność gospodarczą.
				Stworzenie i bieżące aktualizowanie bazy danych teleadresowych do Instytucji Otoczenia Biznesu.
				Umożliwienie dofinansowania wskazanych stref aktywności gospodarczych ze środków unijnych.

MIKROKLIMAT			PROBLEM	REKOMENDACJA
INFRASTRUKTURA	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Sieć kanalizacyjna, gazowa, ICT	Niski wskaźnik uzbrojenia terenów inwestycyjnych. Słabość działań mających na celu zwiększenie dostępu do szerokopasmowego internetu.	Realizacja programów mających na celu zwiększenie dostępności infrastruktury telekomunikacyjnej w regionie.
				Poprawa infrastruktury technicznej regionu poprzez uwzględnianie terenów inwestycyjnych w planach zagospodarowania.
				Przygotowanie terenów pod nowe inwestycje - uzbrajanie miejsc, które przeznaczone są dla inwestorów.
				Wyznaczanie terenów inwestycyjnych w dokumentach planistycznych oraz umieszczanie ich na stronie internetowej Urzędu Miasta.
				Tworzenie kompleksowych terenów pod inwestycje.
				Scalanie terenów inwestycyjnych w celu stworzenia możliwości uruchomienia większych zakładów produkcyjnych.
	Tworzenie bazy terenów przeznaczonych na inwestycje.			
ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA	Atrakcyjność rezydencjonalna, infrastruktura sportowa, kultura.	Stosunkowo niewielka liczba lokalnych imprez kulturalnych. Wykorzystanie atrakcji turystycznych regionu tylko w niewielkim stopniu. Wysoka liczba	Wykorzystanie walorów przyrodniczych miasta do promowania klimatu inwestycyjnego Kościerzyny.	
			Organizowanie imprez masowych wraz z połączonymi spotkaniami biznesowymi.	

MIKROKLIMAT		PROBLEM	REKOMENDACJA
		miejsc w salach konferencyjnych dla uczestników np. spotkań biznesowych.	Promocja miasta poprzez wykorzystanie turystyki i możliwości rekreacyjnych w regionie. Wykorzystanie sal konferencyjnych w Kościerzynie do organizowania spotkań biznesowych. Organizowanie dni kultury, na których będzie możliwość wystąpienia przedsiębiorców z regionu.
OTOCZENIE BIZNESU	KLASTRY, SSE, IOB	Liczba funkcjonujących klastrów. Lokalizacja Specjalnych Stref Ekonomicznych w regionie. Współpraca z uczelniami wyższymi. Zachęty oraz ulgi dla inwestorów.	Promocja funkcjonującego klastra budowlanego oraz zachęcanie uczestników do zaangażowania się w jego działalność. Promocja możliwości przystąpienia do klastra budowlanego. Zaangażowanie ze strony pomysłodawców w organizowanie spotkań z uczestnikami klastra. Pomoc pomysłodawców w pozyskiwaniu nowych środków na realizację kolejnych przedsięwzięć. Promowanie możliwości współpracy klastra z lokalnymi uczelniami wyższymi oraz ośrodkami badawczymi. Promowanie innowacyjności w klastrze.
			Brak funkcjonowania Specjalnej Strefy Ekonomicznej w regionie. Analiza Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego w celu dokonania oceny możliwości stworzenia Specjalnej Strefy Ekonomicznej w regionie.

MIKROKLIMAT			PROBLEM	REKOMENDACJA
				Rozpoznanie szans i zagrożeń zlokalizowania podstrefy w regionie Kościerzyny.
				Przeanalizowanie miejscowych planów zagospodarowania w celu wyznaczenia miejsca na zlokalizowanie SSE.
			Brak wykazywania zaangażowania lokalnych przedsiębiorców w prowadzenie prac badawczo - rozwojowych oraz współpracę z uczelniami wyższymi.	Promowanie oferty współpracy uczelni wyższych z przedsiębiorcami.
			Niewielkie zaangażowanie Instytucji Otoczenia Biznesu w rozwój przedsiębiorczości w regionie.	Wąska oferta i promocja IOB.
				Wykorzystanie możliwości współpracy z instytucjami regionalnymi.
				Promocja targów branżowych oraz innych spotkań biznesowych, które mają miejsce w województwie pomorskim.
PROMOCJA MIASTA	Wykorzystanie działań promocyjnych w tworzeniu klimatu inwestycyjnego.	Niska świadomość społeczeństwa na temat klimatu inwestycyjnego regionu. Brak zaangażowania lokalnych przedsiębiorców w zwiększenie atrakcyjności gospodarczej Kościerzyny. Słaba promocja miasta.	Organizowanie dni przedsiębiorczości w szkołach w celu zwiększenia świadomości uczniów.	

MIKROKLIMAT			PROBLEM	REKOMENDACJA
			Brak wykorzystywania mocnych stron Kościerzyny w akcjach promocyjnych.	
			Brak przejrzystości strony internetowej Urzędu Miasta dla przedsiębiorców i inwestorów. Słabe zaangażowanie w prowadzeniu działań promocyjnych regionu.	Stworzenie specjalnej zakładki dla przedsiębiorców i inwestorów.
				Przygotowanie angielskiej wersji strony internetowej.
				Stworzenie klimatu przychylnego dla przedsiębiorców i inwestorów wśród urzędników.
				Przygotowanie oferty inwestycyjnej regionu.
				Aktywność Miasta w zakresie promocji posiadanych terenów inwestycyjnych poprzez: stworzenie broszur dla przedsiębiorców i inwestorów, organizowanie konferencji oraz spotkań branżowych, umieszczenie podstawowych informacji o rynku i możliwościach rozpoczęcia działalności na stronie internetowej.
				Regularna analiza rynku lokalnego.
				Analiza rynku regionalnego w celu zaadaptowania innych sprawdzonych rozwiązań na terenie Kościerzyny.
				Stworzenie aktualnej bazy teleadresowej do wszystkich Instytucji Otoczenia Biznesu w regionie.

MIKROKLIMAT			PROBLEM	REKOMENDACJA
				Stworzenie specjalnej platformy na stronie internetowej Urzędu Miasta na której będzie istniała możliwość zapoznania się z ofertą potencjalnych kooperantów lub innych przedsiębiorstw konkurencyjnych.
				Przygotowanie bazy firm wraz z ofertą możliwości podjęcia współpracy.
				Promocja stosowanych zachęt i ulg dla przedsiębiorców i inwestorów.
				Reklama regionu w trakcie targów branżowych, konferencji lokalnych oraz spotkań biznesowych.
				Ulepszenie materiałów promocyjnych regionów, które będą uzupełnione o możliwości inwestycyjne w Kościerzynie.
				Monitoring aktywności inwestorów w innych miastach w celu zbierania informacji o ich oczekiwaniach.
				Wykazanie zainteresowania lokalnymi przedsiębiorcami poprzez nagradzanie osób najbardziej przedsiębiorczych.
				Cykliczne konkursy o przedsiębiorczości dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
				Zachęcanie przedsiębiorców do organizowania study tour dla uczniów szkół lokalnych.

Źródło: opracowanie własne

Spis tabel i rysunków

Tabela 1 Odległość od miasta Kościerzyna do ośrodków regionalnych województwa pomorskiego.....	10
Tabela 2 Aktualna mapa dróg - województwo pomorskie.....	10
Tabela 3 Liczba przedsiębiorstw.....	13
Tabela 4 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kościerskim.....	18
Tabela 5 Stan ludności w województwie pomorski - miasta powiatowe.....	26
Tabela 6 Maturzyści i absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości.....	32
Tabela 7 Maturzyści i absolwenci szkół ponadgimnazjalnych zawodowych, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości.....	33
Tabela 8 Zdawalność egzaminów maturalnych (w %).....	34
Tabela 9 Liczba podmiotów wg sekcji i działów PKD.....	55
Tabela 10 Gospodarka wodno - kanalizacyjna w regionie.....	59
Tabela 11 Sieć gazowa w regionie w latach 2009 – 2014.....	61
Tabela 12 Liczba imprez masowych imprez oświatowych w muzeach, bibliotek oraz obiektów z zapleczem konferencyjnym.....	65
Tabela 13 Ocena czynników na skali 1-5 wpływających na atrakcyjność inwestycyjną miejsca prowadzenia działalności (1- bardzo nisko, 5 – bardzo wysoko).....	96
Tabela 14 Rekomendacje dla Urzędu Miasta Kościerzyna.....	107
Rysunek 1 Powiat kościerski.....	7
Rysunek 2 Liczba ludności w powiecie kościerskim.....	8
Rysunek 3 Liczba ludności (2014 r.).....	8
Rysunek 4 Mapa połączeń lotniczych z Gdańską.....	11
Rysunek 5 Liczba przedsiębiorstw w powiecie kościerskim (ze względu na wielkość) ...	14
Rysunek 6 Bezrobocie w powiecie kościerskim.....	15
Rysunek 7 Zatrudnienie w regionie.....	22
Rysunek 8 Liczba mieszkańców w wybranych miastach.....	28
Rysunek 9 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym – 14 lat i mniej.....	29

Rysunek 10 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym.....	29
Rysunek 11 Liczba osób w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	29
Rysunek 12 Porównanie struktury wiekowej mieszkańców	29
Rysunek 13 Prognozy ludności	30
Rysunek 14 Absolwenci szkół w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych	31
Rysunek 15 Liczba osób pracujących wg sekcji PKD.....	36
Rysunek 16 Stopa bezrobocia rejestrowanego.....	37
Rysunek 17 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	38
Rysunek 18 Klasyfikacja techniczna dróg wojewódzkich	40
Rysunek 19 Drogi gminne w powiecie (w km)	41
Rysunek 20 Drogi powiatowe wg typu nawierzchni (w km)	42
Rysunek 21 Mapa stanu dróg – województwo pomorskie	43
Rysunek 22 Odległość wybranych miast do autostrady A1	44
Rysunek 23 Węzły A1 w województwie pomorskim	44
Rysunek 24 Odległość wybranych miast do portu lotniczego im. Lecha Wałęsy.....	44
Rysunek 25 Rozkład dostępności potencjałowej w 2010 r.	45
Rysunek 26 Dostępność w podziale na podsieć drogową w 2010 r.....	45
Rysunek 27 Rozkład dostępności potencjałowej w 2015 r.	46
Rysunek 28 Dostępność w podziale na podsieć drogową w 2015 r.....	46
Rysunek 29 Układ linii kolejowych szczególnie ważnych dla przewozów regionalnych w województwie pomorskim	48
Rysunek 30 Krajowe i regionalne węzły integracyjne.....	49
Rysunek 31 Rozmieszczenie infrastruktury transportowej w pasmach koncentracji osadnictwa aglomeracji	50
Rysunek 32 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON.....	52
Rysunek 33 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON – wg klas wielkości	53
Rysunek 34 Liczba podmiotów wg sektorów własnościowych	56
Rysunek 35 Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego.....	57

Rysunek 36 Kapitał zagraniczny (w mln zł)	57
Rysunek 37 Łączy światłowodowe radiowe.....	62
Rysunek 38 Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna	70
Rysunek 39 Powierzchnia wskazanych terenów inwestycyjnych w gminach powiatu kościerskiego (ha)	74
Rysunek 40 Atrakcyjność inwestycyjna podregionów dla działalności przemysłowej w 2013 r.....	80
Rysunek 41 Atrakcyjność inwestycyjna podregionów dla działalności usługowej w 2013 r.	80
Rysunek 42 Wielkość przedsiębiorstwa (wg wielkości zatrudnienia).....	81
Rysunek 43 Wielkość miejscowości (miejsce prowadzenia działalności).....	82
Rysunek 44 Jakie Pani/Pana zdaniem panują warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, w której ulokowana jest Pana/Pani firma.....	83
Rysunek 45 Ocena czynników na skali 1-5 wpływających na atrakcyjność inwestycyjną miejsca prowadzenia działalności (1- bardzo nisko, 5 – bardzo wysoko).....	84
Rysunek 46 Proszę wskazać czynniki stanowiące istotną barierę w rozwijaniu Państwa działalności:.....	85
Rysunek 47 Z jakich form wsparcia działalności gospodarczej chcieliby Państwo skorzystać?.....	86
Rysunek 48 Jakie są słabe strony Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej?.....	87
Rysunek 49 Jakie są mocne strony Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej?.....	88
Rysunek 50 W jakich branżach Pana/Pani zdaniem istnieją największe szanse do inwestowania na terenie Kościerzyny?	89
Rysunek 51 Czy oferta inwestycyjna Kościerzyny jest Pani/Panu znana?	89
Rysunek 52 W jaki sposób można zwiększyć potencjał inwestycyjny Kościerzyny?	90
Rysunek 53 Czy planują Państwo ulokowanie inwestycji (rozszerzenie działalności) na terenie Kościerzyny?.....	91
Rysunek 54 Wielkość przedsiębiorstwa (wg wielkości zatrudnienia).....	93

Rysunek 55 Jakie Pani/Pana zdaniem panują warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy, w której ulokowane jest Pana/Pani przedsiębiorstwo?	94
Rysunek 56 Z jakich form wsparcia działalności gospodarczej chcieliby Państwo skorzystać?.....	98
Rysunek 57 Jakie są słabe strony Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej?.....	99
Rysunek 58 Jakie są mocne strony Kościerzyny jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej?.....	100
Rysunek 59 W jakich branżach Pana/Pani zdaniem istnieją największe szanse do inwestowania na terenie Kościerzyny?	101
Rysunek 60 Czy oferta inwestycyjna Kościerzyny jest Pani/Panu znana?	102
Rysunek 61 W jaki sposób można zwiększyć potencjał inwestycyjny Kościerzyny?	103
Rysunek 62 Czy planują Państwo ulokowanie inwestycji (rozszerzenie działalności) na terenie Kościerzyny?.....	104
Rysunek 63 Czy Państwa przedsiębiorstwo jest zainteresowane prowadzeniem współpracy z instytucją naukową (np. Politechniką Gdańską)?	105